

EERSTE DEEL

DAMMEN

DAMSTUDIES EN ANALYSES

DOOR

B. SPRINGER JR
HERMAN DE JONGH

UITGAVE VAN GOOR ZONEN // GOUDA

BIBLIOTHEEK - 113 - B - 24

AED
092

ederlandse sport federatie

an karnebeskloen 6 - den haag - telefoon (070) 63 29 63

DAMMEN

DAMSTUDIES EN ANALYSES

DOOR

B. SPRINGER JR. EN HERMAN DE JONGH

EERSTE DEELTJE

G. B. VAN GOOR ZONEN — GOUDA

AED
092

EERSTE HOOFDSTUK.

STUDIES.

Dit werk vangt niet aan met een voorwoord: dit zou er immers toch maar zijn om niet gelezen te worden.

Ook de geschiedenis van het spel slaan we over; zij die weten willen hoe, eenige honderden jaren voor Christus, het damspel door twee Egyptenaren is uitgevonden, kunnen dit in alle Nederlandsche damwerken vinden.

Bovendien, wat baat een terugblikken?

Wat baat een roemrijk verleden?

Het Heden is belangrijk. Doch het belangrijkste is de Toekomst.

Het damspel werd — heet het in de oude werken — duizenden jaren geleden, algemeen, door rijk en arm, in alle landen gespeeld.

Tegenwoordig echter wordt het slechts intens beoefend in Canada, Frankrijk en Holland. In Canada wordt bovendien nog eenigszins anders gespeeld.

Dan wordt er nog in Zwitserland en in België gedamd, doch zeer oppervlakkig, terwijl men overal elders het dammen op één lijn stelt met bijv. domino en trik-trak.

Hierin kunnen belangrijke veranderingen gebracht worden.

In alle landen moeten Dambonden opgericht worden, alle onder leiding van één groot lichaam: den „Internationale Dambond”.

Reeds eenige jaren geleden waren er plannen tot oprichting van een dergelijken bond. En nog veel vroeger schreef de geniale Fransche dammer en journalist, René Ortigé, hierover.

En wij zijn het geheel met hem eens als hij zegt, dat „na tot-standkoming van een dergelijken bond, het damspel een schitterende toekomst tegemoet zal gaan en binnen afzienbaren tijd zal spotten met zijn concurrent „het schaakspel”.

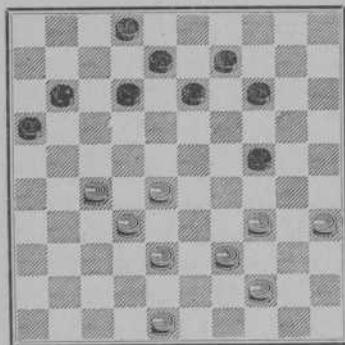
Want, is het schaakspel misschien meer een wetenschap, dit, omdat het door zijn minderen rijkdom aan varianten juister naar wetten luistert, het damspel is meer een kunst.

En hij, die eenmaal eenigszins doordrongen is van de schoonheid van deze kunst, zal zeker met belangstelling de theorie van dit ongeëvenaard mooie spel gaan bestudeeren.

En daarom zijn wij ons werk met dit hoofdstuk en niet met de behandeling van het reglement of de theorie der openingen begonnen.

STUDIE No. 1.

No 1.
Zwart.

Wit.

Deze stand is ongeveer gelijk, en bij gewoon positiespel, winst voor beide zijden vrijwel uitgesloten.

Het is één dier klassieke standen, welke dikwijls het resultaat zijn van een regelmatige opening; remise is zoo goed als zeker . . . echter moeten daarvoor van weerszijden steeds de beste zetten geschieden.

Als volgt tracht Wit zijn tegenstander van den goeden weg te brengen.

1. 27—22! 16—21! om schijf 22 aan te vallen. Na

2. 38—33!! echter, is Zwart plotseling verloren.

Aan alle kanten dreigen dood en verderf.

Bijv. al onmiddellijk 3. 22—17.

Op 2. — 12—17, speelt Wit 33—29, 32—27 en 10—5.

Op 2. — 12—18, volgt

3. 32—27 21 : 23.

4. 33—29 18 : 27. gedw.

5. 29 : 18 13 : 22.

6. 34—29 24 : 33.

7. 39 : 6.

Ook 2 — 21—26 helpt Zwart niet, want na 3. 22—18, dreigt doorbraak aan beide kanten, terwijl na het offer 2 — 24—30, Wit 3. 35 : 24 slaat. Zwart is nu gedwongen tot 3 — 12—18, waarna Wit met

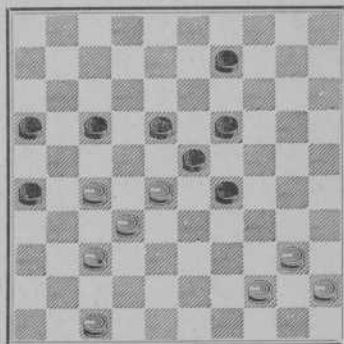
4. 32—27 21 : 23.
5. 24—19 18 : 27 gedw.
6. 19 : 10 9—14 gedw.
7. 10 : 28 de partij in zijn voordeel beslist.

Deze stand typeert het damspel; oogenschijnlijk stug, hard en doodeenvoudig, het aankijken nauwelijks waard, verbergt het in zijn geheimzinnige diepte, slechts tot genot van zijn trouwe en intense beoefenaars, schatten aan zuiverste schoonheid.

STUDIE No. 2.

No. 2.

Zwart.

Wit.

Hier heeft Wit voordeel; hij moet echter zeer sterk spelen om te winnen.

1. 44—39. Zwart kan nu op twee manieren offeren. Ten eerste

1. — 16—21

2. 27 : 16 18—22, nu Wit echter

3. 37—31 22 : 35

4. 16—11 26 : 28

5. 11 : 4 en wint.

Ten tweede:

1. — 19—24

2. 28 : 30 17—22, ook dit brengt echter geen redding, want thans speelt Wit

3. 37—31 26 : 28

4. 39—34 22 : 31

5. 34 : 32 met schijfwinst en gewonnen eindspel.

Zwart kan ook spelen:

1. — 17—21A.

2. 40—34 29 : 40
3. 45 : 34 9—14 (9—13 verliest onmiddellijk door 4. 39—33)
4. 39—33 14—20
5. 47—42 20—24
6. 42—38 gewonnen.

A.

1. — 9—14
2. 40—34 29 : 40
3. 45 : 34 14—20
4. 39—33 19—24 (anders verliest Zwart op dezelfde wijze als in de hoofdvariant).

In den schijnbaar gelijken diagramstand staat Zwart dus verloren.

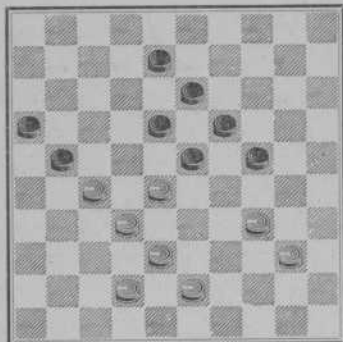
5. 28 : 30 17—22
6. 47—42 22 : 31
7. 42—38 31 : 42
8. 38 : 47 gewonnen eindspel.

Na.

1. 44—39 baat 29—33 ook niet, door
2. 28—22, terwijl op
1. — 16—21
2. 27 : 16 en daarna
2. — 29—33
3. 16—11 volgt.

STUDIE No. 3.

No. 3.
Zwart.

Wit.

4. 38—33! de beslissende combinatie gaat inleiden.
4. — 2—7A.

Ook hier een oogenschijnlijk gelijken stand.

Door echter op het juiste moment tot den aanval over te gaan, weet wit nog juist te winnen.

1. 28—22! 21—26 (1. — 8—12 maakt geen verschil en op 1. — 24—29 volgt 2. 32—28).
2. 22—17! 8—12, de eenige (2. — 24—29 gaat nog steeds niet, nu wegens 3. 17—11 en 4. 32—28).
3. 17 : 8 13 : 2. Oppervlakkig beschouwd, is Zwart thans buiten gevaar.

Spoedig zal evenwel blijken dat Wit met

5. 43—38 7—11 (5—7—12 blijft hetzelfde. Wit speelt dan toch 6. 40—35, niet 6. 27—22 enz. want dan is het eindspel remise).

6. 40—35 11—17 de eenige.

7. 27—21 16 : 27

8. 32 : 12 18 : 7

9. 33—29 24 : 33

10. 38 : 18 gewonnen.

A.

4. — 2—8.

5. 43—38. 8—13 (5—8—12 dan 6. 40—35 en verder als in hoofdvariant).

6. 27—22 18 : 27

7. 32 : 21 16 : 27

8. 33—29 24 : 33

9. 38 : 9 27—32

10. 9—4 32—37

11. 42 : 31 26 : 37

12. 4—10 en wint.

STUDIE No. 4.

Hier heeft Wit zichtbaar voordeel.

Eigenaardig is echter, dat slechts een schijffoffer hem de overwinning brengt; al het andere is remise.

Bijv.

1. 39—34 24—30

2. 35 : 24 19 : 39

3. 33 : 44 13—19 en daarna 18—23 en 17—22 met gelijken stand.

Zie diagram No. 4.

1. 41—36 17—22

2. 28 : 17 21 : 12

3. 32—28 12—17

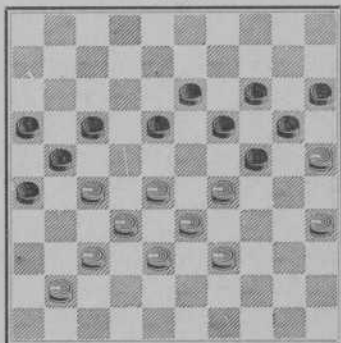
4. 38—32 A.B. 17—22

5. 28 : 17 19—23

6. 39—34 (6. 35—30 geeft niet meer dan remise).

No. 4.

Zwart.

Wit.

6. — 26—31

7. 37 : 26 24—30

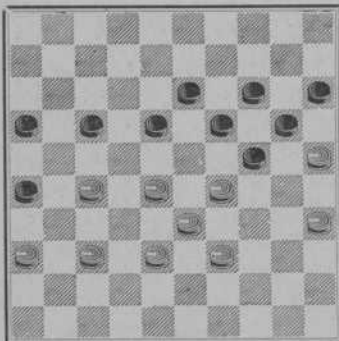
8. 35 : 24 14—19

9. 25 : 14 19 : 37

Stand na 3. — 12—17.

No. 5.

Zwart.

Wit.

8. 17—11 31—37 en daarna 27—31 en 37—41—46 met vrij zekere remise.

Wit wint echter als volgt:

Zie diagram No. 4.

1. 29—23 18 : 29

2. 41—36! nu kan 2. — 13—18 niet door 3. 28—23 en 4. 33 : 13.

Ook 2. — 29—34 helpt niet, want na 3. 39 : 30 volgt op 3. — 13—18.

4. 28—22 en 5. 38—33; terwijl op 3. — 24—29, Zwart na Wit 4. 27—22 geen zet meer heeft.

Is er — bij gewoon positieospel — altijd nog eenige remisekans voor Zwart, na het offer is hij absoluut verloren.

STUDIE No. 5.

Nu een ander offer, doch veel mooier, maar ook veel ingewikkelder.

Deze stand komt voor in de „variant opsluiting rechtervleugel”.

Zie blz. 24.

A. Zie diagram No. 5.

4. 36—31 17—22

5. 28 : 17 19—23

6. 39—34 16—21

7. 27 : 16 23—28

8. 33 : 22 24 : 42 enz.

B. Zie diagram No. 5.

4. 37—32 17—22

5. 28 : 17 26—31! (5. — 19—23 zou nu verliezen door

6. 35—30, 7. 30 : 10 en 8. 38 : 49).

6. 27—21a 16 : 27

7. 32 : 21 31—37 en daarna 19—23 en 23—28.

a.

6. 27—22 18 : 27

7. 32 : 21 16 : 27

Wit heeft als laatsten zet 43—39 gespeeld; in bovengenoemde variant geven wij aan waarom 50—45 de voorkeur verdient.

Zwart wint nu als volgt:

1. — 24—29! dit offer is in dat soort opsluitstanden origineel.

2. 33 : 24 (op 2. 34 : 23, dan 2. — 25 : 43, 3. 48 : 39, en nu Z. 3. — 17—21, met gewonnen stand. W. 4. 31—26 mag n.l. niet door 4. — 5—10; 5. 26 : 17, 11 : 31; 6. 36 : 27, 16—21; 7. 27 : 16, 6—11; 8. 16 : 18, 13 : 22; 9. 28 : 17, 19 : 48!)

2. — 14—20

3. 50—45 20 : 40

4. 45 : 34 16—21!! een brilant offer; doch — wat meer zegt — tevens de sterkste voortzetting.

5. 27 : 18 13 : 44

6. 49 : 40 15—20! dreigt

20—24—29.

7. 38—33A. 20—24

8. 42—38 8—13

9. 33—29 gedw. 24 : 42

10. 47 : 38 9—14, zet den aanval tegen veld 29 door.

11. 38—33 (op 11. 32—28 speelt Zwart 11. — 17—22 en daarna 14—20 en verder als in var. A.)

11. — 14—20

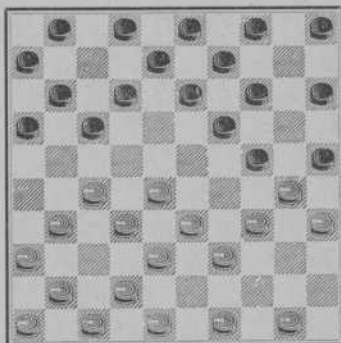
12. 33—29 gedw.

12. — 2—8 gewonnen.

A. Zie diagram No. 7.

No. 6.

Zwart.

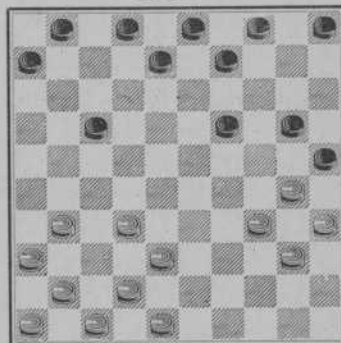

Wit.

Stand na 6 — 15—20.

No. 7.

Zwart.

Wit.

7. 32—28, belet 7. — 20—24, terwijl bovendien 8. 28—23 en 9. 30—24 dreigt.

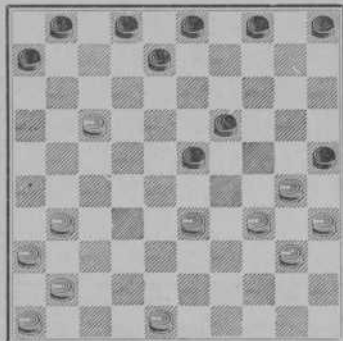
7. — 17—22!! Zwart moet den aanval vervolgen en offert een tweede schijf.

8. 28 : 17 20—24

Stand na 13 — 18—23.

No. 8.

Zwart.

Wit.

b. Zie diagram No. 8.

14. 41—37 8—13

15. 33—29 (na 15. 33—28 en 16. 46 : 37 dan Zwart 13—18—23—29).

15. — 3—9!

16. 29 : 18 13 : 11. Het schijvenaantal is nu gelijk; Wit heeft echter belangrijk positionadeel.

Bijv.

17. 37—32 de beste 19—23

18. 30—24 gedw. 1—7

9. 38—33 gedw. 9—13, dreigt 24—29

10. 33—29 „ 24 : 33

11. 42—38 (Z. 11—33—39 dreigt).

11. — 33 : 42

12. 47 : 38 13—18 trekt weer op 29 aan.

13. 38—33 18—23

14. 33—28, (slaat nu den aanval af, doch brengt schijf 17 in een wanhopige positie) a. b.

14. — 23 : 32

15. 41—37 gedw. 32 : 41

16. 46 : 37 „ 1—7

17. 37—32 „ 7—11

18. 32—27 „ 11 : 22

19. 27 : 18 4—9 en wint schijf 18.

a. Zie diagram No. 8.

14. 33—29 2—7

15. 29 : 18 8—12

16. 17 : 8 3 : 23! Wit heeft nu nog steeds een schijf meer, doch de dreiging 23—29 is vernietigend voor hem.

19. 46—41, het maakt geen verschil wat Wit speelt: zijn stand is verloren.

19. — 7—12.

20. 41—37 9—13

21. 48—43 13—18

22. 32—27 gedw.

22. — 4—9

23. 31—26 9—13

24. 27—21 5—10

25. 21—16 2—7

26. 36—31 11—17

27. 31—27 10—15

28. 43—38 6—11

29. 27—21 18—22

30. 38—33 de eenige 22—28

31. 33 : 22 17 : 28

32. 37—31 gedw. 13—18

33. 31—27 11—17

34. 35—30 22—28 en wint.

Inderdaad een schitterend gambiet.

STUDIE No. 6.

is uit een partij, Springer, Wit en P. J. van Dartelen met Zwart.

1. 36—31, verlokt Zwart tot

1. — 22—27

2. 31 : 22 12—18, waardoor deze zijn positie schijnbaar kan verbeteren.

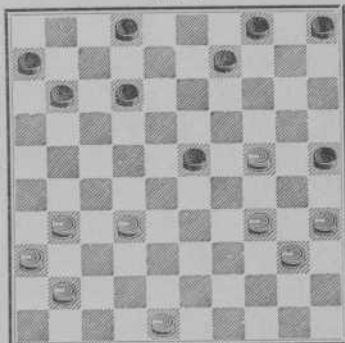
Op 3. 24—19 volgt n.l. 3—18 : 27 4. 19 : 8 9—13 5. 8 : 19 20—24 met remisekans. Door

3. 29—23 18 : 29 gedw., want op 3. — 18 : 27 volgt 4. 26—21 met meerslag.

Stand na 19 — 7—12.

No. 9.

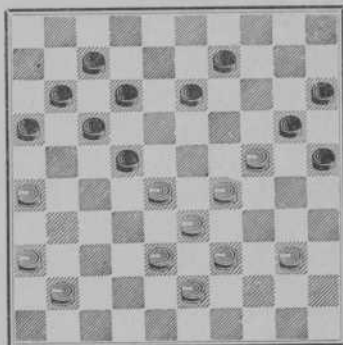
Zwart.

Wit.

No. 10.

Zwart.

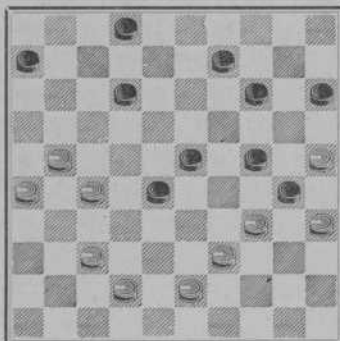
Wit.

4. 22—18 13 : 22
 5. 28—23 29 : 18

6. 39—34 20 : 29
 7. 34 : 1 wint Wit echter fraai.

STUDIE No. 7.

No. 11.
 Zwart.

Wit.

de doorbraak gelukt, doch door

7. 43—39 44 : 33

8. 32—28 33 : 22

9. 21—17 22 : 11 wordt Zwart

Ook hier lokt Wit den foutzet uit, echter zoo, dat Zwart weining anders rest dan er in te loopen, want na

1. 42—38 dreigt bij den volgenden zet door 2. 38—33 een schijf verloren te gaan.

Als volgt tracht Zwart dit te voorkomen en bovendien door te breken:

1. — 23—29

2. 34 : 32 2—7

3. 25 : 34 24—29

4. 34 : 23 14—19

5. 23 : 3 7—11

6. 3 : 17 11 : 40. Bijna is

nog juist teruggegooid, terwijl Wit met zijn eenig overgebleven schijf na

10. 26—21, beide Zwarte stukken in bedwang houdt en wint.

STUDIE No. 8. (Zie diagram volgende bladzijde.)

Een Lokzet.

1. 26—21! Hierdoor tracht Wit zijn tegenstander in de val te lokken; Zwart ziet in

1. — 18—22 zijn voordeel en gaat tot dezen zet over.

2. 27 : 20 16 : 27

3. 32 : 21 23 : 43

4. 34 : 14 24 : 15

No. 12.

Zwart.

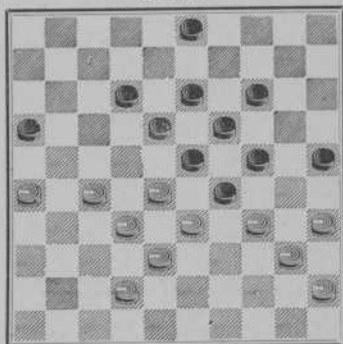
met schijnbaar gewonnen stand
voor Zwart. Na

5. 42—38! 43 : 32

6. 33—28 32 : 23

7. 35—30 25 : 34

8. 40 : 7 zijn de rollen echter
omgekeerd en wint Wit gemak-
kelijk.

Wit.

STUDIE No. 9 is een zeer ingewikkelde positiestudie.

Wit heeft hier overwegend voor-
deel, Zwart's centrum en lange
vleugel staan zeer zwak.

Toch heeft Wit slechts één
voortzetting om te winnen, al
het andere is onverbiddeijk re-
mise.

Bijv.

1. 38—32, ook een zeer mooie
voortzetting, die echter niet tot
winst voert. 1. — 17—22 (de
dam door

1. — 24—30

2. 25 : 34 gedw. 23—29

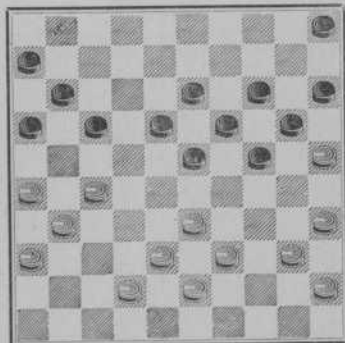
3. 34 : 21 11—17

4. 21 : 12 13—18

5. 12 : 23 19 : 48 is niet goed door

No. 13.

Zwart.

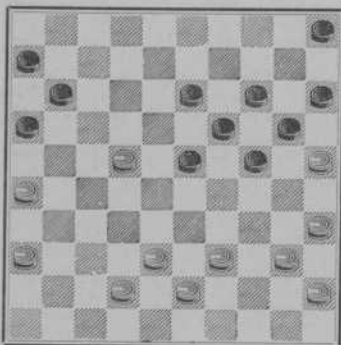

Wit.

Stand na 3. 31 : 22

No. 14.

Zwart.

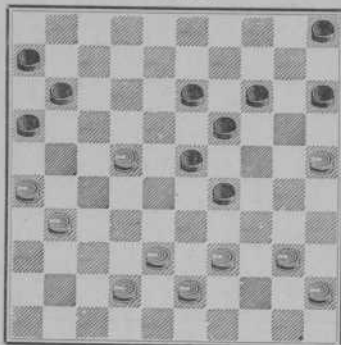

Wit.

Stand na 5. 36—31.

No. 15.

Zwart.

Wit.

6. 43—38! 48 : 25

7. 35—30 25 : 21

8. 26 : 17)

In den diagramstand wint echter:

1. 27—22 tast onmiddellijk het

Zwarte centrum aan.

1. — 17 : 28

2. 33 : 22 18 : 27

3. 31 : 22 dreigt nu 35—30

3. — 24—30 A. B.

4. 35 : 24 gedw. 20 : 29

5. 36—31 14—20 C.

6. 25 : 14 19 : 10

7. 31—27 (7. 39—33 is niet goed door 7. — 23—28)

7. — 10—14

8. 42—37 11—17, om plaats te maken voor schijf 13.

9. 22 : 11 6 : 17 D.

10. 37—32 13—18 gedw.

11. 27—21, hier door wordt de Zwarte lange vleugel geheel geïsoleerd.

11. — 16 : 27

12. 32 : 12 18 : 7

13. 38—32 14—19

14. 26—21 7—12 E.

15. 43—38 15—20

16. 39—34 thans is de afsluiting voltooid; Wit houdt met 4 schijven 5 Zwarte vast.

16. — 20—25 tracht door 19—24—30 nog een doorbraak te forceeren.

17. 40—35 29 : 40
 18. 45 : 34 5—10 (18. —
 19—24, dan 19. 38—33 en 20.
 33—28 met schijfwinst).

19. 38—33! 10—14
 20. 33—28! 14—20, ook
 12—18 geeft een verloren eindspel.

21. 28—22! gewonnen door

22. 22—17 of 18.

A. Zie diagram No. 14.

3. — 24—29

4. 36—31 (4.35—30 is niet
 goed, Zwart speelt dan n.l.

4. — 20—24

5. 40—35 23—29, dreigt

6. — 14—20.

6. 39—33 is dus gedwon-
 gen.

6. — 23—28 met
 gelijk spel.

Wit mag 6. — 14—20 niet
 toestaan, daar dit een schijfverlies
 oplevert als volgt:

6. 36—31? 14—20!

7. 25 : 14 34 : 25

8. 31—27 19 : 10

9. 35—30 24 : 35

10. 45—40 35 : 33

11. 38 : 9 10—14)

4. — 20—24

5. 31—27 5—10

6. 38—32 13—18

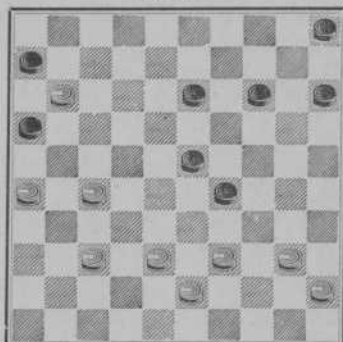
7. 22 : 18 19 : 8

8. 42—38 8—13 de eenige

Stand na 9. 22 : 11.

No. 16.

Zwart.

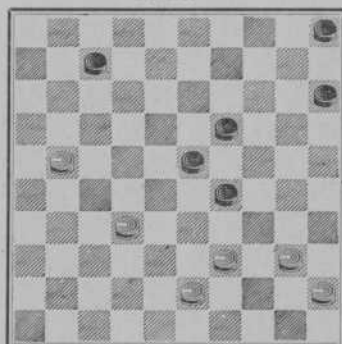

Wit.

Stand na 14. 26—21.

No. 17.

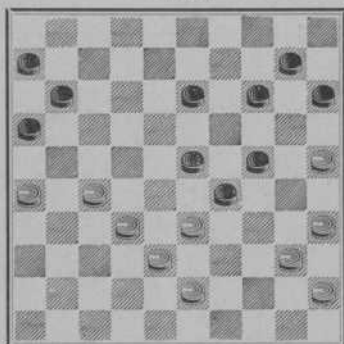
Zwart.

Wit.

No. 18.

Zwart.

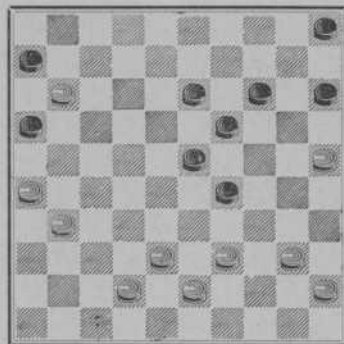

Wit.

Stand na 6. 22 : 11.

No. 19.

Zwart.

Wit.

9. 39—33 gewonnen; b.v. zie diagram No. 18.

9. — 24—30

10. 35 : 24 29 : 20

11. 33—28 13—19 gedw.

12. 26—21 20—24 „

13. 43—39 15—20 „

14. 39—33 10—15 „

(Op 14. — 23—29 volgt Wit 28—22, 21—17, enz.)

15. 40—35 gewonnen.

Zie diagram No. 18.

Ook 9. — 13—18 baat Zwart niet door

10. 33—28 14—19

11. 25—20 18—22

12. 28 : 17! 11 : 31

13. 26 : 37 en wint bij den volgende zet.

B. Zie diagram No. 14.

3. — 13—18

4. 22 : 13 19 : 8

5. 39—34 8—13 gedw.

want op

5. — 24—29 of 5. — 24—30 en

6. — 20—29, wint Wit door 34—30—24 of 34—30, 43—39 enz. een schijf.

6. 35—30 24 : 44

7. 43—39 44 : 33

8. 38 : 9 14 : 3

9. 25 : 14 gewonnen, schijf 14 houdt 3 Zwarte.

C. Zie diagram No. 15.

5. — 11—17
 6. 22 : 11 6 : 17 a
 7. 39—33 19—24
 8. 31—27 13—18, zie verder a.
 a. Zie diagram No. 19.

(8. — 15—20 verliest al zeer snel door

9. 40—35 14—19 gedw.
 10. 25 : 14 19 : 10
 11. 35—30 24 : 35
 12. 33 : 24 (dreigt 45—40 en 43—39).
 12. — 13—18 of 23—28

13. 24—20 met gewonnen stand. Eenigszins problematisch is het slot van de volgende variant.

Zie diagram No. 20.

8. — 13—19
 9. 40—35 14—20 gedw.
 10. 25 : 14 19 : 10
 11. 35—30 24 : 35
 12. 33 : 24 dreigt weer 45—40 en 43—39.

12. — 23—28 gedw.
 13. 24—19 10—14 „
 14. 19 : 10 5 : 14 „
 15. 43—39 28—32 anders is deze schijf verloren.

16. 38—33 32 : 21
 17. 26 : 17 en houdt met 17 twee zwarte schijven in bedwang, waardoor winnen slechts een kwestie van tijd is.

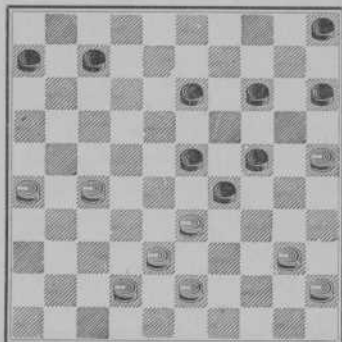
Zie diagram No. 20.

6. — 16 : 7
 7. 39—33 19—24
 8. 31—27 13—18; door dezen zet kan Zwart den tegenstand het langst volhouden.

Stand na 8. 31—27.

No. 20.

Zwart.

Wit.

- Dus 8. — 13—18
 9. 42—37 18—22 al het andere doet min of meer in de vorige varianten vervallen en is zeer slecht.
 10. 27 : 18 23 : 12
 11. 37—32 6—11 de beste
 12. 43—39 12—18 gedw.
 13. 32—28 en wint een schijf.

D. Zie diagram No. 16.

9. — 16 : 7

10. 37—32. Zwart is vrijwel verloren, b.v. 10. — 13—18 dan 11. 39—34 gewonnen. Op 10. — 7—11, dan 11. 26—21, 12. 27—22, 13. 21—17 enz., wint. Op 7—12 of 6—11 als tienden zet wint Wit door 11. 32—28, terwijl op iederen anderen, Wit 11. 27—22 speelt met groot voordeel.

E. Zie diagram No. 17.

Op iederen anderen 14en zet van Zwart speelt Wit 15. 21—17.

Bijv.

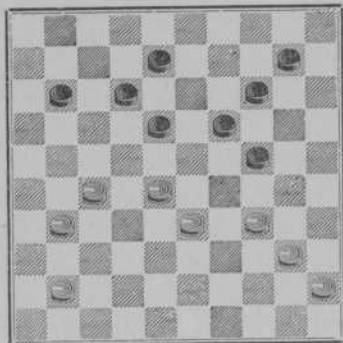
14. — 5—10 (voor 7—11 zie hoofdvariant).
 15. 21—17 10—14
 16. 43—38 15—20
 17. 40—35 20—25
 18. 45—40 19—24
 19. 32—27 gewonnen.

Deze studie doet het zuiver logische van het Damspel goed uitkomen.

Door met zijn korten vleugel de Zwarte hoofdmacht vast te houden, was Wit in de gelegenheid met den langen vleugel een aanval te ondernemen op Zwart's centrum en rechterflank, welke — gezien zijn meerderheid aan deze zijde — moest doorslaan.

No. 21.

Zwart.

Wit.

STUDIE No. 10.

Deze studie is, in tegenstelling met de voorgaande, meer geestig dan ingewikkeld.

1. 28—22 8—13 gedw.
2. 27—21 wel geestig; dwingt Zwart drie te slaan.
2. — 18 : 47
3. 21—16 ook een aardige zet.
3. — 47 : 29
4. 16 : 20 24 : 15
5. 34 : 5!

STUDIE No. 11.

Ook deze afwikkeling is vrij eenvoudig, echter is zij zeer nuttig, daar een dergelijke stand in de praktijk dikwijls voorkomt.

1. 30—25! 9—14 A
2. 36—31! 21—26

Zwart kan het niet op de opsluiting laten aankomen. Zie daar voor variant B.

3. 27—22 26 : 46
4. 32—27 46 : 19 gedw.
5. 29—23 19 : 30
6. 35 : 4 17 : 28
7. 4 : 39.

A.

1. — 10—14.

Wit forceert nu den doorbraak rechts en wint eenvoudig.

2. 34—30 12—18
3. 38—33 21—26
4. 28—23 gewonnen.

B.

2. — 12—18

Deze studies zijn, op een enkele uitzondering na, nog nooit gepubliceerd; echter zijn zij alle door de auteurs samengesteld.

TWEEDE HOOFDSTUK.

DE OPENINGEN.

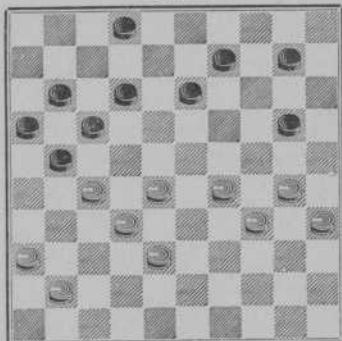
HOLLANDSCHE OPENING.

(De andere openingen worden in deel II en III behandeld).

In tegenstelling met de meeste auteurs, behandelen wij de openingen niet van het begin af. O. i. is het n.l. dwaasheid om, na Wit 1. 33—28 in de Hollandsche opening, aan te geven dat Zwart's eenige zet 18—23 is. Het is niet

No. 22.

Zwart.

Wit.

3. 31—26 13—19 gedw.,
tegen 41—37 en 28—22
4. 41—37 19—24
5. 38—33 10—15
6. 28—23 gewonnen.

doenlijk het nadeel te toonen dat na 1. — 20—24 of 17—21 enz. ontstaat.
 Bovendien geven wij de Holl. opening iets anders aan, dan tot nu gewoonte was.

Theoretisch is de Holl. opening als volgt:

1. 33—28	18—23	6. 31—26	14—20
2. 31—27	20—24	7. 26 : 17	11 : 31
3. 34—30	17—21	8. 36 : 27	20—25
4. 39—33	12—18	9. 44—39	25 : 34
5. 37—31	7—12	10. 40 : 20	15 : 24

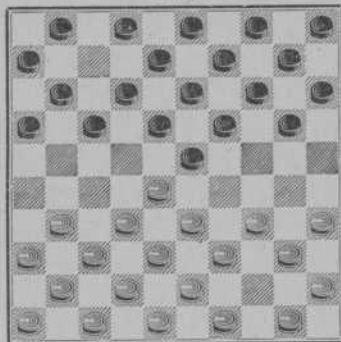
Deze zettenreeks wordt de laatste jaren nooit meer gespeeld. In de opening op deze wijze schuilen zóóveel fouten en bovendien zulke bekende fouten, dat het onnoodig is ze hier nog eens te noemen.

Zooals wij deze opening hieronder laten volgen, wordt zij tegenwoordig het meest gespeeld; de eerste vier of vijf zetten zelfs vrij algemeen.

Stand na 3. 7—12.

No. 23.

Zwart.

Wit.

1. 33—28

18—23

2. 39—33

12—18

3. 44—39

7—12

Deze 3 zetten beschouwen wij als inleiding der Holl. opening. Zou Zwart hier nu afwijken, met bijv. 3. — 17 of 16—21, dan kan men gevoegelijk van een onregelmatige opening spreken.

4. 31—27. Hier zou 4. 31—26 zwak zijn, omdat Wit het centrum bezet en Zwart door 20—24, 14—20 en later 24—29 op schijf 26 gaat combineeren. Zie verder „Het Damspel, Theorie en Praktijk" van J. de Haas en Ph. L. Bاتفeld, bij dezelfde uitgevers verschenen.

4. 33—29 is een noodelooze verzwakking van het Witte centrum; Zwart antwoordt eenvoudig 4. — 20—24.

4. 50—44 maakt geen verschil door 4. — 1—7.

Voor 4. 34 of 35—30 zie variant (I).

Stand na 4. 31—27.

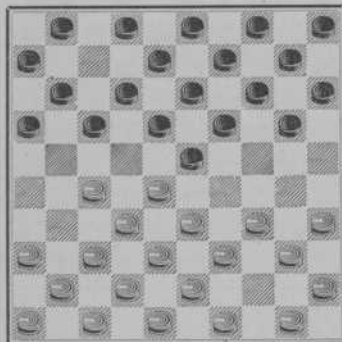
No. 24.

Zwart.

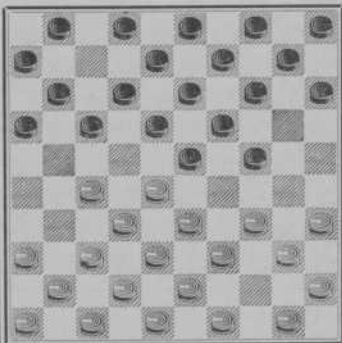
Stand na 4. 20—24.

No. 25.

Zwart.

Wit.

Wit.

4. — 20—24, voor 4. — 20—25 of 1 of 2—7 zie opmerkingen bij den 4en zet van Wit. Voor 4. — 17—22 zie variant (II) en voor 4. — 17—21 zie variant (III).

5. 37—31. Voor 5. 34—30 zie bovengenoemd werk van De Haas en Battefeld.

5. — 14—20, 5 — 17—21 of 22 verzwakt den korten vleugel.

6. 41—37; voor 6. 27—22 en 7. 31 : 22 zie variant (IV), alleen speelt Zwart eerst 7. — 10—14 en na 8. 34—29 en 9. 40 : 29 van Wit 9. — 16—21.

6. — 17—22 (IV)

7. 28 : 17 11 : 22

8. 34—29 Voor 8. 34—30 zie variant (IV)

8. — 23 : 34

9. 40 : 29 20—25

10. 29 : 20 25 : 14

11. 50—44 1—7

12. 46—41 19—23

13. 33—28 22 : 33

14. 39 : 19 14 : 23

15. 27—22 18 : 27

16. 31 : 22 met gelijk spel.

Opsluiting korte vleugel.

(Zie diagram No. 23).

(Hier geven wij, duidelijkheidshalve, de varianten onmiddellijk na den zet.)

4. 34—30 20—25.

5. 39—34 15—20

6. 31—27 20—24

7. 49—44 (A. B.)

7. 37—31 23—29!

8. 34 : 23 18 : 29

9. 40—34 29 : 40

10. 45 : 34 10—15

11. 50—45 (a.)

A. Zie diagram No. 28.

a. Zie diagram No. 29.

Op iederen anderen zet speelt Zwart eveneens 24—29 enz., als in de variant. Bijv.

Op Wit 11. 27—22, dan Zwart 24—29 12. 34 : 23, gedw. (12. 33 : 29 kan niet door 12. — 19—23 met schijfwinst).

12. — 25 : 34.

Wit mag nu niet spelen 13. 33—29 door 13. — 14—20; ook niet 13. 50—45 door 12—18 met voordeel.

Rest dus als 13e zet

13. 31—27 17—21

14. 33—39, de beste, anders is

14. — 12—18 doodelijk.

14. — 12—18

15. 29 : 40 18 : 29 met voordeel.

Indien Wit

11. 49—44 24—29

12. 34 : 23 (anders Zw. 14—20 met schijfwinst).

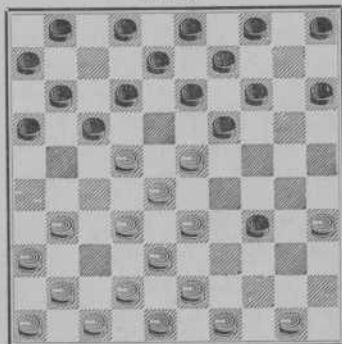
12. — 25 : 34

Wit is nu gedwongen tot 13. 43—39, met vrijwel verloren stand. Want op 13. 44—39 of 33—29 volgt 13. — 1—7 en 14. — 17—22. Op 13. 50—45 dan Zwart 1—7. 14. 27—22 is thans gedwongen en nu wint Zwart door: 34—40; 13—18 en 14—19.

Stand na 12. 25 : 34.

No. 30.

Zwart.

Wit.

Als dertiende zet is dus de tekstzet de beste

13. — 15—20.

Indien W. 14. 49—44, dan Z. 5—10. Op 15. 44—40, Z. 1—7 en 17—22 met beteren stand. Op W. 15. 27—22, Z. 10—15 dreigt 34—39 en 13—18; bovendien kan 16. 44—40 niet door 17—21 en 21—27, met niet te voorkomen schijfverlies. Dan rest dus als zestienden zet 43—39 en 17. 48 : 39, (17. 38 : 49 wordt door Z. 12—18 belet) met zeer slecht spel.

Ook 15. 44—39 geeft niets; Zwart speelt dan 20—25 en behoudt het voordeel, want 33—29 is niet goed door Z. 16—21 met voordeeligen stand.

(Zie diagram No. 33).

14. 47—41 2—7; dreigt nu 17—22. 15. 33—29 is zwak, door Zwart 34—39, 17—22, 19 : 28 en 12 : 43 met overwegend voordeel. Wit is dus gedwongen tot 15. 27—22, waarna

15. — 12—18 met voordeel.

B. Zie diagram No. 28.

Losmaken door 7. 34—29 kost een stuk. 7. 36—31 leidt tot de hoofdvariant.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

Zie diagram No. 28.

Wit heeft dus gespeeld:

7. 49—44 10—15

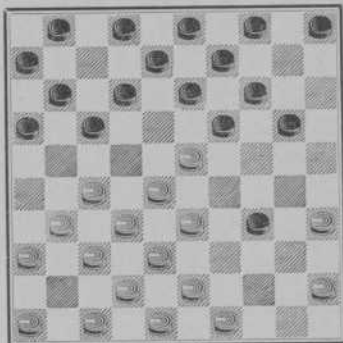
8. 36—31 belet 8. — 23—29 en 9. — 18 : 29, want dan zou 10. 28—23 volgen. (C. D.)

C. Zie diagram No. 34.

Stand na 13. 15—20.

No. 33.

Zwart.

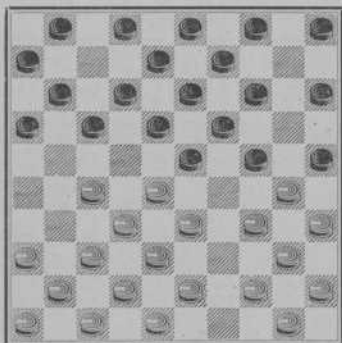

Wit.

Stand na 7. 10—15.

No. 34.

Zwart.

Wit.

8. 37—31, is niet goed, want thans kan
8. — 23—29
9. 34 : 23 18 : 29 zeer goed gespeeld worden.
10. 44—39 gedw. 25 : 34
11. 39 : 30 29—34
12. 40 : 20 14 : 34
13. 50—44 15—20
14. 44—40 1—7 en 17—22 met belangrijk voordeel.

Wit kan in dit soort spel nooit op 22 spelen door de dreiging Z. 19—23, of — als op 17 nog geen schijf staat — eerst 12—17.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

Zie diagram No. 35.

Wit moet dus

8. 36—31 4—10 (8. — 5—10 is niet zoo sterk, daar Z. na 41—36 van Wit, dan niet meer 23—29, gevolgd door 29—34, kan spelen, door de dam 28—22 en 38—33).

8. 34—29 25 : 34
9. 29 : 20 14 : 25
10. 40 : 29 23 : 34
11. 44—40, gedw., verliest anders een schijf.
11. — 1—7
12. 40 : 29 18—22
13. 27 : 18 12 : 34
14. 50—44 7—12
15. 44—40 12—18
16. 40 : 29 19—24
17. 29 : 20 15 : 24 met geweldigen aanval op den rechtervleugel van Wit; 45—40 kan n.l. niet op door 18—23.

D. Zie diagram No. 34.

9. 44—39 (E., F., G.).

E. Zie diagram No. 35.

9. 34—29 zie var. C.

F. Zie diagram No. 35.

9. 31—26. 17—21.

10. 26 : 17. 11 : 31.

11. 37 : 26. 12—17.

Zwart heeft nu belangrijk voordeel. Een variant volgt hieronder; al het overige komt op hetzelfde neer.

12. 41—37. 6—11.

13. 46—41. 1—6.

14. 41—36. 8—12.

15. 37—31. 3—8.

16. 47—41. 2—7.

17. 41—37. 15—20.

18. 44—39. (18. 31—27 gaat niet door Z. 23—29, 25 : 34, 17—22. 11 : 31 en 19 : 39 met schijfwinst, want 18—22 of 23 dreigt.)

18. — 18—22.

19. 31—27 gedw. 22 : 31.

20. 36 : 27. 17—21.

21. 26 : 17 11 : 31.

22. 37 : 26. 12—17.

23. 42—37. 7—11.

24. 48—42 (a).

a. Zie diagram No. 36.

24. 50—44. 10—15.

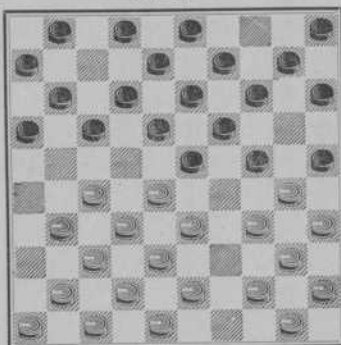
25. 28—22. 17 : 28.

26. 33 : 22. Wit moet nu een schijf verliezen door 26. — 5—10.

Stand na 8. 4—10.

No. 35.

Zwart.

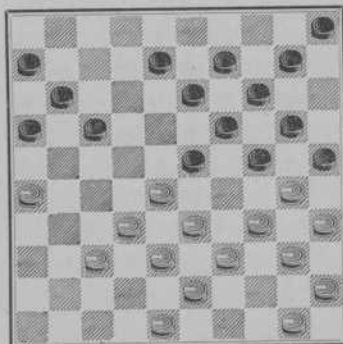

Wit.

Stand na 23. 7—11.

No. 36.

Zwart.

Wit.

Juist door den zet in variant F (24. 48—42) dwingt W. Zwart tot het maken van een tempo, waardoor 28—22 mogelijk wordt.

Vervolg F zie diagram No. 36.

Dus

24. 48—42. 8—12.

25. 28—22 gedw. 17 : 28.

26. 33 : 22. 11—17.

27. 22 : 11. 16 : 7 met groot voordeel voor Zwart.

G. Zie diagram No. 35.

9. 41—36. 23—29.

10. 34 : 23. 18 : 29.

11. 44—39. 25 : 34.

12. 39 : 30. 29—34.

13. 40 : 20. 14 : 34.

14. 50—44. 15—20 en het Zwarte stuk op 34 is onaantastbaar.

VERVOLG HOOFDARIANT.

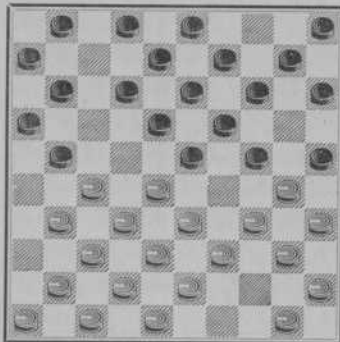
Zie diagram No. 35.

9. 44—39 is derhalve gedwongen om den sterken uitruil 23—29 enz. te beletten.

Stand na 9. 17—21.

No. 37.

Zwart.

Wit.

9. — 17—21.

10. 41—36. (H. I.)

H. Zie diagram No. 37.

10. 31—26. 1—7.

11. 26 : 17. 11 : 31.

12. 37 : 26. 7—11 (dreigt 24—29, 16—21 en 23—28).

13. 26—21. (Op 13. 50—44 Z. 12—17 met zelfde spel als in variant F.)

13. — 16 : 27.

14. 32 : 21. 23 : 32.

15. 38 : 27. 18—23, dreigt nu 23—28 en 24—29.

Op W. 16. 21—16, Z. 24—29; op W. 16. 34—29, Z. 23 : 34 met schijfwinst.

I. Zie diagram No. 37.

10. 50—44 zie hoofdvariant.

10. 34—29 verliest een schijf, welke niet meer teruggewonnen kan worden.

VERVOLG HOOFDARIANT.

Zie diagram No. 37.

Zoals gezien is

Stand na 10. 21—26.

10. 41—36 de beste voortzetting.

No. 38.

Zwart.

10. — 21—26.

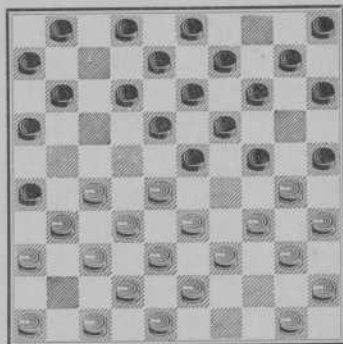
11. 50—44 (J. K. L.)

J. Zie diagram No. 38.

11. 46—41. 15—20 winst.

K. Zie diagram No. 38.

11. 47—41 inplaats van 50—44, dan toch 11. — 15—20. Wit 12. 50—44, en men krijgt hetzelfde spel als in de hoofdvariant. Inplaats van 50—44 verliest

Wit.

12. 27—22 na 47—41 door

12. — 18 : 27.

13. 31 : 22. 11—17.

14. 22 : 11. 6 : 17. Wit mag nu niet 15. 36—31 door Z. 23—29 en

12—18. Na 15. 37—31 en 16. 42 : 31, Z. 23—29 en 17—22.

15. 50—44 (nu gedw.) 1—6 en wint.

L. Zie diagram No. 38.

11. 27—22. 18 : 27.

12. 31 : 22. 12—18. Op 13. 22—17 en 14. 28 : 17 speelt Z. 24—29,

1—7, 7—12 of 11 en neemt het stuk terug met vrijwel gewonnen stand.

(Zie ook studie No. 12.)

13. 37—31. 26 : 37.

14. 42 : 31. 18 : 27.

15. 31 : 22. 15—20.

16. 46—41. 11—17.

17. 22 : 11. 6 : 17.

18. 41—37. 17—21.

19. 36—31. 13—18.

20. 31—27. 1—6.

21. 28—22.

Wit moet zich over dit veld ontwikkelen.

Op 21. 37—31 volgt Z. 2—7; W. 31—26 kan nu nooit meer door Z. 7—11. Bovendien volgt op W. 22. 47—41, om 31—26 toch mogelijk te maken Z. 21—26. Wit is nu gedwongen tot 23. 41—37, met verloren stand.

21. — 9—13.
 22. 47—41. 6—11.
 23. 48—42. 21—26.
 24. 50—44. 2—7.

25. 33—29 de beste. 24 : 33.
 26. 39 : 28 gedw. 7—12.
 27. 44—39. 20—24. Gewonnen stand.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

Zie diagram No. 38.

Dus

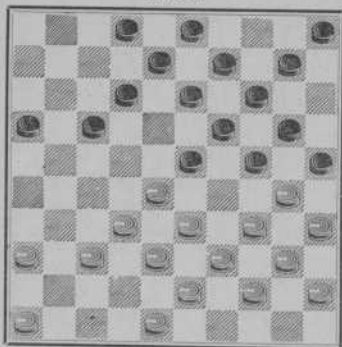
11. 50—44. 15—20.
 12. 47—41. (voor 27—22 enz. zie variant L.)

12. — 1—7.
 13. 27—22. 18 : 27.

Stand na 19. 6 : 17.

No. 39.

Zwart.

Wit.

14. 31 : 22. 12—18.
 15. 37—31. 26 : 37.
 16. 42 : 31. 18 : 27.
 17. 31 : 22 (eerst 32 : 21 dan Z. 23 : 32, met vrijwel verloren spel voor Wit.)

17. — 7—12.
 18. 41—37 (al het andere komt op hetzelfde neer.)

18. — 11—17.
 19. 22 : 11. 6 : 17.
 20. 36—31 (M.)

M. Zie diagram No. 39.

20. 46—41. 12—18.
 21. 48—42. (Op 21. 36—31 Z. 23—29, dam. Op 21. 37—31 Z. 17—22, 23—29, 25 : 34, 13—18 en dam.)

21. — 10—15 gewonnen.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

Zie diagram No. 39.

Derhalve

Stand na 23. — 8—12.

20. 36—31. 17—21.

No. 40.

21. 31—27. 12—18.

Zwart.

22. 46—41. (Op 22. 28—22,

Z. 23—28, 21 : 41, 8 : 28, 24—
29 en 19 : 17.)

22. — 21—26.

23. 28—22 gedw. 8—12.

24. 33—28. (N.)

N. Zie diagram No. 40.

24. 48—42. 3—8.

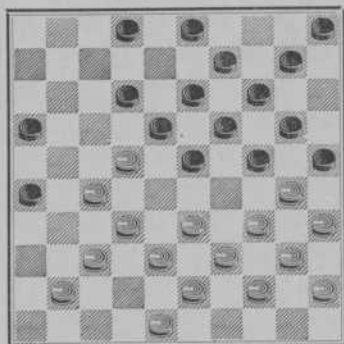
25. 33—29 (33—28 zie hoofd-
variant).

25. — 24 : 33.

26. 39 : 28 2—7.

27. 44—39. 10—15.

28. 39—33. 20—24 wint.

Wit.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

Zie diagram No. 40.

Op den tekstzet wint Zwart echter als volgt; gespeeld is dus:

24. 33—28. 3—8.

25. 39—33 (de eenige) 2—7.

26. 44—39 („ „) 10—15.

27. 48—42 („ „) 5—10.

28. 41—36 („ „) 16—21 wint een schijf, terwijl Zwart hier ook
door 28. — 7—11 en 29. — 12—17 op tempo kan winnen.

Een ander antwoord op 4. — 20—25.

(Zie diagram No. 23.)

Na:

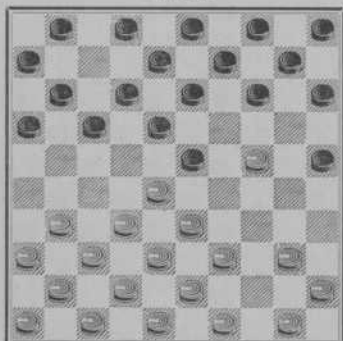
4. 34—30. 20—25 kan Wit ook spelen.

5. 30—24. 19 : 30.

Stand na 6. 35 : 24.

No. 41.

Zwart.

Wit.

8. 32—28 de beste; 8. 33—28 verliest een schijf door 8. — 17—22.
9. 28 : 17 gedw. 11 : 22 en Zwart valt schijf 24 vijf keer aan, terwijl Wit haar slechts vier maal kan verdedigen.

8. — 23 : 32.

9. 37 : 28 en het Witte stuk op 24 staat zeer zwak.

VARIANT No. II.

Hoogland-variant.

(Zie diagram No. 24).

Zwart kan hier inplaats van 4. — 20—24 ook spelen.

4. — 17—22.

5. 28 : 17. 11 : 31.

6. 36 : 27. 19—24.

7. 33—28. 24—29. (Indien Z. 14—19 speelt, was de verzwakking van den korten vleugel door 4. — 17—22 noodeloos.)

8. 28 : 19. 14 : 23 de beste.

9. 50—44. 10—14. (Op 9. — 6—11, dwingt Wit door 35—30 Zwart

6. 35 : 24.

Zwart kan nu geen stuk winnen, als hij dit probeert krijgt hij nadeel; bijv.

6. — 23—29.

7. 24—20. 15 : 24.

8. 28—22 met voordeel voor Wit.

Deze stand is zeer bekend, waarom wij hem dan ook niet verder uitwerken. Alleen zullen wij aantonen dat Zwart voordeel behaalt door:

(Zie ook diagram No. 89).

6. — 1—7.

7. 28 : 19. 14 : 23.

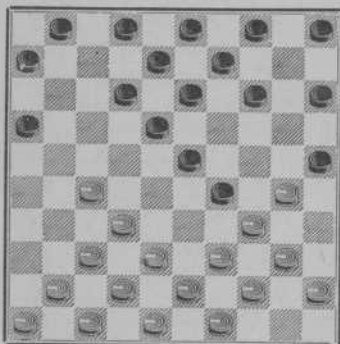
tot den slechten afruil 29—33, daar Zwart niet 10. — 20—25 kan spelen door 11. 30—24, 12. 27—22, 13. 32 : 21, 14. 34—30 en 15. 40 : 16.

Bovendien dreigt 11. 30—24.

Stand na 10. 20—25.

No. 42.

Zwart.

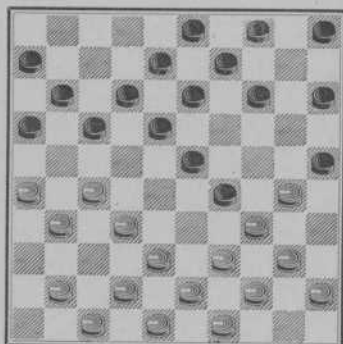

Wit.

Stand na 15. 1—6.

No. 43.

Zwart.

Wit.

10. 35—30. 20—25. (Op 10. — 13—19 speelt Wit 11. 30—25, 34—30, 40—35, Zwart dwingend tot 20—24, waarna Wit door 39—33 en 33—28 belangrijk voordeel krijgt. De tekstzet is dus de eenige, want Wit 30—24 dreigt.)

11. 41—36. 2—7. (6—11 kan niet door Wit 30—24, 27—22 en 34—30.)

12. 46—41. 6—11.

13. 36—31. (Op 13. 37—31 speelt Zwart 23—28, W. 32 : 23 gedw., Z. 12—17 en 13—18 met dam.)

13. — 11—17.

14. 31—26. 7—11. (Op 14. 17—21 en 15. 12 : 21 van Z., Wit 27—22, 32—28, 37 : 28; wint de schijf terug met voordeel.)

15. 37—31. 1—6. (De dam door 15. — 23—28, 17—21, 12—17 en 13—18 wordt door Wit 20. 38—33 en 21. 40 : 29 met schijfwinst afgenomen.)

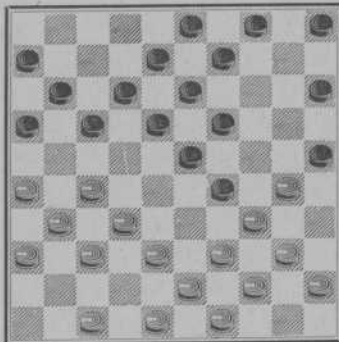
16. 41—36. 14—19. (Op Z. 17—22 volgt W. 32—28 met voordeel. Op 16. — 17—21 en 17. — 12 : 21 speelt W. 32—28 met schijfwinst. Op Z. 17—21 en 11 : 22, speelt W. 31—26, 26 : 37 en 47—41 met een aanval op veld 28 door 32—28, enz.)

17. 42—37; Zwart heeft nu verschillende voortzettingen: bijv.

Stand na 17. 42—37.

No. 44.

Zwart.

Wit.

17. — 17—21.
 18. 26 : 17. 12 : 21.
 19. 47—41. 21—26.
 20. 27—22. 18 : 27.
 21. 31 : 22. 9—14 de beste.
 22. 30—24. 19 : 30. Op 22. —
 29 : 20, dan 23. 34—30, eveneens
 met voordeel.)

23. 32—28. 23 : 32.

24. 34 : 23. 8—12.

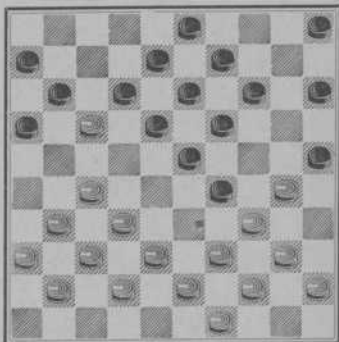
25. 37 : 28. 3—9.

26. 39—33 met voordeel.

Stand na 20. 26 : 17.

No. 45.

Zwart.

Wit.

17. — 17—22 verliest een
 schijf door 18. 39—33 en

17. — 15—20 door

18. 30—24. 19 : 30.

19. 40—35.

De tekstzet

17. — 9—14 is dus de
 beste.

18. 48—42. 4—9.

19. 47—41. 17—21 (de eenige,
 bijv. Z. 5—10, dan W. 39—33 en
 Zwart heeft geen dekking.)

20. 26 : 17. 12 : 21. (A).

A Zie diagram No. 45.

20. — 11 : 22.

21. 39—33. 14—20.

22. 33 : 24. 20 : 29.

23. 44—39. 9—14.

24. 39—33. 14—20.

25. 33 : 24. 20 : 29.

26. 32—28. 23 : 21.

27. 34 : 14. 25 : 34.

28. 40 : 29 gewonnen, bijv.:

28. — 22—28.

29. 31—27. 21 : 32.

30. 38 : 27. 12—17 gedw.

31. 37—31. 17—22 „ .

32. 43—39. 6—11 „

33. 45—40. 11—17 „ .

34. 40—35. 17—21 gedw.

35. 42—37. 21 : 32.

36. 39—33. 28 : 39.

37. 37 : 17 gewonnen.

De tekstzet

20. — 12 : 21 is dus het sterkste.

21. 27—22. 18 : 27.

22. 31 : 22. 21—26.

23. 30—24. 29 : 20 de beste, want op 19 : 30 speelt Wit weer 32—28 en 34 : 23.

24. 22—17. 11 : 22.

25. 34—30. 25 : 34.

26. 40 : 27 met ongeveer gelijk spel.

VARIANT No. III.

Variant Dr. Molimard.

(Zie diagram No. 24.)

(Hier komen de varianten na de Hoofdvariant.)

Deze variant leidt Zwart in door als vierden zet

4. — 17—21 te spelen.

5. 37—31. 21—26.

6. 50—44 A.B. 26 : 37.

7. 42 : 31. 2—7 en

later 12—17 en 7—12 met gelijk spel.

A. Zie diagram No. 46.

6. 41—37. 23—29

7. 34 : 23. 18 : 29.

8. 33 : 24. 20 : 29 en

Zwart heeft meer bewegingsvrijheid dan Wit.

Op 9. 39—34 speelt Z. 19—23.

10. 28 : 19. 14 : 23.

11. 27—22. 11—17 (niet 12—17, want dan W. 12. 32—28; 13. 46 : 37; 14. 34 : 32.)

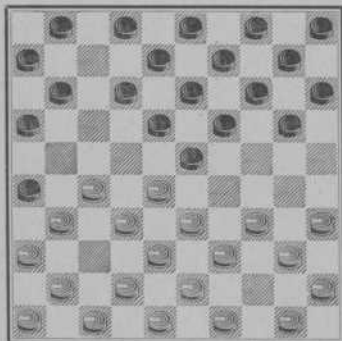
12. 22 : 11. 6 : 17.

13. 47—41. 17—22. Zwart staat zeer goed.

Stand na 5. 21—26.

No. 46.

Zwart.

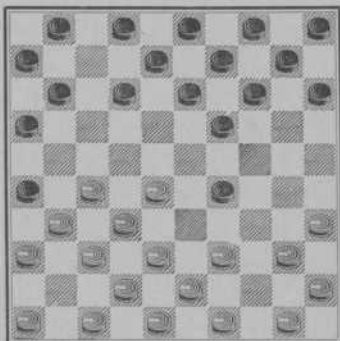

Wit.

Stand na 8. 20 : 29.

No. 47.

Zwart.

Wit.

Zie diagram No. 47.

Op 9. 39—33. 19—24. (Op iederen anderen zet van Wit speelt Zwart eveneens 9. — 19—24.)

10. 50—44. 24—30 met uitmuntend spel voor Zwart.

B. Zie diagram No. 46.

6. 34—30. 26 : 37.

7. 42 : 31. 20—25. (Ook 7. — 23—29 is hier sterk; bijv.

7. — 23—29.

8. 33 : 24. 20 : 29.

9. 39—33 de beste. 12—17 (niet 14—20 en 20 : 29 door W. 41—37.)

10. 33 : 24. 18—22 met iets beter spel.)

Na den tekstzet, (zie diagram No. 48) speelt Wit 8. 41—37 (a. b.) 25 : 34.

9. 39 : 30. 15—20 met iets beter spel voor Zwart.

a. Zie diagram No. 48.

8. 39—34. 15—20. Zie verder variant opsluiting korte vleugel.

b. Zie diagram No. 48.

8. 30—24. 19 : 30.
 9. 35 : 24. 23—29.
 10. 24—20 x. 15 : 24.
 11. 28—23. 29—34.
 12. 40 : 20. 18 : 29.
 13. 33 : 24. 10—15.
 14. 45—40. 14—19.
 15. 40—35. 19 : 30.
 16. 35 : 24. 25 : 14 en Wit
 verliest het stuk op 24.

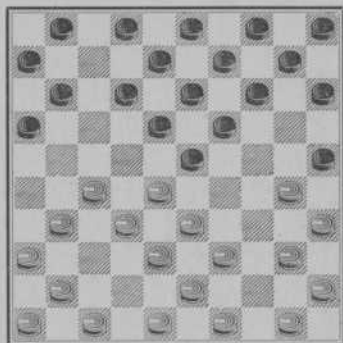
X

10. 24—19. 14 : 23.
 11. 33 : 24. 1—7.
 12. 28 : 19. 18—22.
 13. 27 : 18. 12 : 14 met
 een zeer zwak stuk op 24.

Stand na 7. 20—25.

No. 48.

Zwart.

Wit.

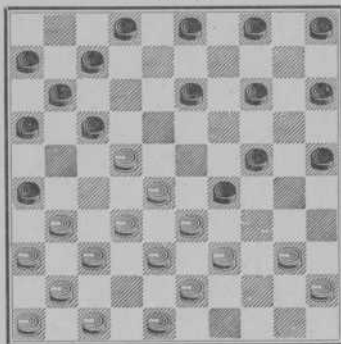
Een andere speelwijze in deze variant. (Zie diagram No. 24).

4. — 17—21.
 5. 50—44. 1—7.
 6. 37—31. 21—26. Hier is deze variant op z'n best, Zwart krijgt
 nu altijd voordeel.
 7. 34—30. Voor 7. 41—37, zie A. van voorgaande variant.
 7. — 26 : 37.
 8. 42 : 31. 23—29.
 9. 33 : 24. 20 : 29 met voordeel voor Zwart; bijv.:
 10. 30—25. (Z. 29—33 en 19—23 dreigt.) (a, b).
 10. — 19—23.
 11. 28 : 19. 14 : 23 met voordeel.
 a. 10. 39—34. 18—22 wint een schijf.
 b. 10. 39—33. 11—17.
 11. 33 : 24. 18—22 met voordeel.

Zeer interessant is het volgende spel. (Zie diagram No. 23.)

4. 50—44. 1—7.
 5. 31—27. 17—21.
 6. 37—31. 21—26.
 7. 42—37. 23—29.
 8. 33 : 24. 20 : 29.
 9. 40 : 23. 18 : 29.
 10. 39—34. 13—18; nu is
 10. — 19—23 enz. niet goed door
 W. 27—22.
 11. 34 : 23. 18 : 29.
 12. 35—30. 8—13. (12. —
 9—13 is niet zoo sterk, daar dan de
 dreiging 13—18 en 29—33 niet meer
 gaat. (Zie 16^m zet).
 13. 30—25. 19—24.
 14. 43—39. 14—20.
 15. 25 : 14. 9 : 20.

Stand na 19. 49—43.
 No. 49.
 Zwart.

Wit.

16. 39—33. (Op 16. 27—22, Z.
 13—18 en 29—33.) En op W. 16.
 39—34, dan Z. 13—18 en 18 : 29
 met groot voordeel; terwijl op iede-
 ren anderen als 16en zet, Z. met
 16—21 en 29—33 voordeel behaalt.

16. — 20—25.

17. 44—39. 10—14.

18. 27—22. 12—17.

19. 49—43. (Het verschil tus-
 schen dit soort spel en het voor-
 gaande is dat W. hier veld 35 niet
 bezet heeft, Z. kan dus nooit door
 24—30, 29 : 20 of 30 : 19 of, na W.
 39—34, door 24—30 enz. zijn voor-
 deel bevestigen.)

19. — 3—8.

20. 31—27 (A.). 24—30.

21. 33 : 35. 26—31.

22. 37 : 26. 25—30.

23. 35 : 24. 17—21.

24. 26 : 17. 13—18.

25. 22 : 13. 11 : 35. Wit

moet nu beide schijven terug-
 geven, waarna Z. eenig voordeel
 heeft door den sterken aanval op
 den Witten korten vleugel.

A. Zie diagram No. 49.

Na

19. — 3—8 kan Wit
 ook spelen.

20. 47—42. 7—12.

21. 31—27. (Zie studie No. 13.)

21. — 14—19.

22. 22—18 gedw., alle andere
geven zeer slecht spel: bijv.

22. 36—31 (op 22. 39—34.
Z. 19—23).

22. — 2—7.

23. 41—36. 15—20.

24. 39—34 (nu gedw. want op
W. 40—35, Z. 29—34.)

24. — 19—23.

25. 28 : 30. 17 : 39.

26. 34 : 23. 25 : 34.

27. 40 : 29. 39—44.

28. 23—18. 12 : 34.

29. 43—39. 44 : 33.

30. 38 : 40. 20—24.

31. 40—34 gedw., 11—17.

32. 27—22, „ 17 : 28.

33. 32 : 23. 24—29.

34. 23—18 gedw., 13 : 22.

35. 34 : 23. 16—21 met
enorm voordeel voor Zwart; een zeer
mooie variant.

Zie diagram No. 50. Gespeeld is:

a. 24. — 25—30.

25. 34 : 14. 4—9.

26. 14 : 3. 8—13.

27. 3 : 17. 11 : 31.

doch nu W. 28. 33—29. 24 : 22.

29. 32—27. 21 : 32.

30. 38 : 9. 31—36.

31. 43—39. 36 : 38.

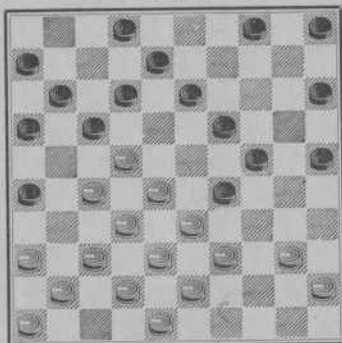
32. 9—4 gewonnen.

Zie voor dit systeem van spelen ook studie No. 13.

Stand na 21. 14—19.

No. 50.

Zwart.

Wit.

22. 22—18. 13 : 31.

23. 36 : 27. 17—21 gedw.

24. 39—34. 4—10 (a).

25. 34 : 14. 10 : 19 met eenig
voordeel voor Zwart.

VARIANT No. IV.

Utrecht variant.

(Zie diagram No. 26).

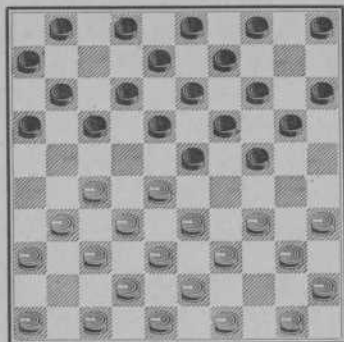
(Deze variant is door ons zoo genoemd omdat zij het eerst in een tournooi te Utrecht werd toegepast.)

In den diagramstand speelt Wit 6. 41—37 en Zwart 6. — 17—22. Door in plaats van 17—22 6. — 10—14 te spelen, wordt de Utrecht variant ingeleid en is de stand van diagram No. 51 verkregen.

Stand na 6. 10—14.

No. 51.

Zwart.

Wit.

wel gedwongen; wel is de volgorde te wijzigen: dit maakt echter geen verschil.

11.	—	8—12.
12.	44—40.	2—8.
13.	49—44.	5—10.
14.	40—34.	1—7.
15.	44—40 de beste;	21—26.
16.	34—30.	20—25.

Hier geeft de ontwerper deze variant, Herm. Hoogland Jr., aan:

7.	34—29.	23 : 34.
8.	40 : 29.	17—21 (17—22 en 11 : 22 is zeer slecht door W. 29—23).

9. 27—22. 18 : 27.
10. 31 : 22; tot hier gaat deze variant en heeft Wit volgens de algemeene opvatting belangrijk voordeel, O. i. echter krijgt Zwart door

10. — 12—17 uitmuntend spel, met minstens gelijke kansen.

11. 50—44. De zetten van Wit, ook de voorgaande, zijn vrij-

17.	29 : 20.	25 : 34.
18.	40 : 29 gedw.;	15 : 24 (A.)
19.	29 : 20.	14 : 25.
20.	33—29.	19—24.
21.	29 : 20.	25 : 14 met gelijk spel.

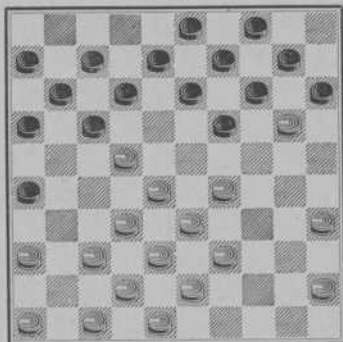
A. Zie diagram No. 52.
 Zwart kan hier onmiddellijk
 14 : 25 slaan, dit geeft echter
 onberekenbaar spel; een aardige
 variant als voorbeeld:

18. — 14 : 25.
 19. 29—23, de dam door 19.
 22—18, 39 : 30 en 38—33 geeft
 bovendien groote winstkans.
 19. — 9—14.
 20. 33—29. 17—21.
 21. 38—33. 12—17.
 22. 39—34. 4—9.
 23. 42—38. 7—12; dreigt
 21—27 en 17—22.
 24. 43—39 gedw.; 15—20.
 25. 47—42. 10—15.
 26. 48—43 de beste. 12—18 gedw., doch zeer sterk.
 27. 23 : 12. 19—24.
 28. 34—30 gedw. met gelijk spel.

Stand na 18. 40 : 29.

No. 52.

Zwart.

Wit.

De „HOOGLAND VARIANT”

in de oude Hollandsche partij.

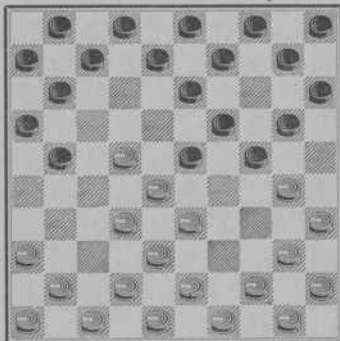
(De voornaamste varianten.)

1. 33—28. 18—23.	7. 31 : 22. 21—26 (A).
2. 31—27. 20—24.	8. 41—37. 7—12.
3. 34—30. 17—21.	9. 47—41. 12—18.
4. 39—33. 12—18.	(B. C. D.)
5. 37—31. 14—20; de theorie dezer opening geeft hier 5. — 7—12 aan; van deze afwijking profiteert Hoogland als volgt:	10. 22—17. 11 : 22.
6. 27—22. 18 : 27.	11. 28 : 17. 20—25. (E.F.)
	12. 32—27. 25 : 34.
	13. 40 : 20. 15 : 24.
	14. 33—29. 24 : 33.

Stand na 7. 31 : 22.

No. 53.

Zwart.

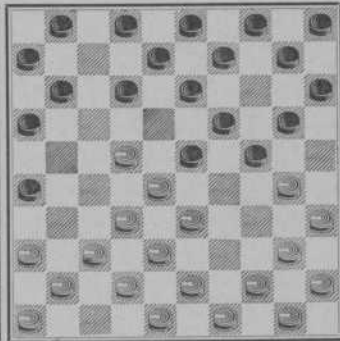

Wit.

Stand na 9. 47—41.

No. 54.

Zwart.

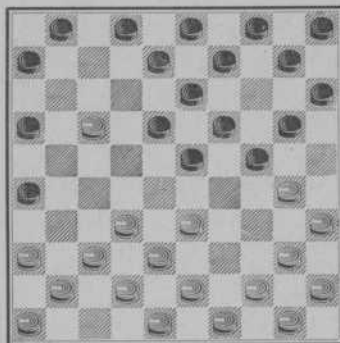

Wit.

Stand na 11. 28 : 17.

No. 55.

Zwart.

Wit.

15. 38 : 29. 23 : 34.

16. 27—21. 16 : 27.

17. 17—11. 6 : 17.

18. 37—31. 26 : 37.

19. 41 : 14. 10 : 19 en

Zwart verliest het stuk op 34.

A. Zie diagram No. 53.

7. — 24—29.

8. 33 : 24. 20 : 29.

9. 30—25. 21—26.

10. 41—37. 10—14.

11. 44—39. 7—12.

12. 39—34. 12—17.

13. 37—31. 26 : 37.

14. 32 : 41. 23 : 32.

15. 38 : 27. 17 : 28.

16. 34 : 32; schijfwinst.

B. Zie diagram No. 54.

9. — 12—17.

10. 32—27. 23 : 21.

11. 33—29. 24 : 33. (11 —
17 : 28, 12. 30—25.)

12. 38 : 29. 17 : 28.

13. 37—31. 26 : 37.

14. 41 : 25 gelijk spel.

C. Zie diagram No. 54.

9. — 16—21.

10. 22—17. 11 : 22.

11. 28 : 17. 12—18.

12. 32—28. 21 : 12 gedw.†

13. 30—25. 23 : 32.

14. 25 : 23. 18 : 29.

15. 37 : 28.

D. Zie diagram No. 54.

9. — 2—7.

10. 44—39. 16—21.

11. 22—17. 11 : 22.

12. 28 : 17. 23—29 gedw.,
want op iederen anderen zet ver-
liest Zwart onmiddellijk een schijf.
Na 1—7 echter als gen zet gaf 12. —
12—18 gelijk spel.

13. 32—28 en wint een schijf
door 37—31, enz.

E. Zie diagram No. 55.

11. — 1 of 2—7.

12. 32—28. 23 : 32.

13. 38 : 27 met voordeel voor
Wit.

F. Zie diagram No. 55.

11. — 24—29.

12. 33 : 24. 20 : 29.

13. 32—28. 23 : 32.

14. 38 : 27 met voordeel.

Wij hebben deze variant slechts volledigheidshalve aangegeven, zonder eenige bemerkings van onze zijde.

DERDE HOOFDSTUK.

Studies betrekking hebbende op varianten der Hollandsche opening.

STUDIE No. 12 slaat op de „Opsluiting korte vleugel“, variant L. (Zie diagram No. 38). Wit speelt in dezen diagramstand: 27—22 en 31 : 22 met den volgenden stand (zie diagram No. 56).

In de variant speelt Zwart nu 12—18 met enorm voordeel.

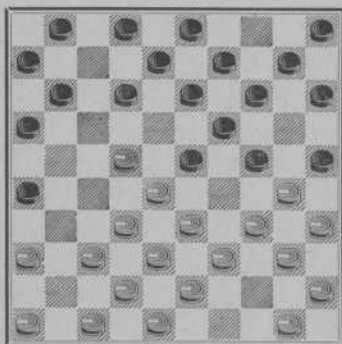
De volgende, zeer moeilijke doch bijzonder interessante speling was hier echter misschien nog sterker.

1. — 2—7.

2. 37—31 (voor de andere zetten, zie de in de Opsluiting behandelde varianten.)

No. 56.

Zwart.

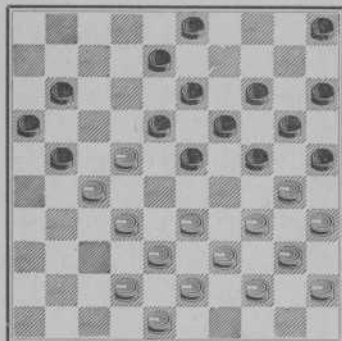

Wit.

Stand na 15. 6—11.

No. 57.

Zwart.

Wit.

2. — 26 : 37.
 3. 42 : 31. (Op 32 : 41 en 38 : 27, Z. 12—17 met schijfwinst.
 3. — 12—18.
 4. 47—42. 18 : 27.
 5. 31 : 22. 7—12.
 6. 46—41 de beste. 11—17.
 7. 22 : 11. 6 : 17.
 8. 41—37 (34—29 kost een schijf.)
 8. — 15—20.
 9. 50—44. 1—6.
 10. 36—31. 17—21.
 11. 31—27. 13—18.
 12. 37—31 de beste. 9—13 (12. — 21—26 dan Wit 33—29 en 38—33.)
 13. 31—26. 10—15.
 14. 26 : 17. 12 : 21.
 15. 28—22 gedw. (Op 15, 42—37 Z. 5—10 en wint).
 15. — 6—11.
 16. 33—29 (A.).
 A. Zie diagram No. 57.
 16. 33—28. 21—26 (dreigt 26—31).
 17. 42—37 gedw. 8—12.
 18. 39—33. 3—9.
 19. 44—39, (48—42 geeft hetzelfde spel.)
 19. — 5—10.
 20. 48—42. 12—17 gewonnen.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

(Zie diagram No. 57.)

Derhalve

16. 33—29. 24 : 33.

17. 38 : 29 (B.)

B.

17. 39 : 28. 21—26.

18. 42—37. 5—10.

19. 44—39. 20—24.

20. 39—33. 14—20.

21. 48—42. (43—39 en 48—43
loopt vast).

21. — 8—12.

22. 33—29. 24 : 33.

23. 28 : 39. (Op 23. 38 : 29 Z.
16—21 en 18 : 47 wint).

23. — 10—14 gewonnen.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

17. — 5—10.

18. 42—38 (Op 18. 30—24 en 19. 95 : 24, dan Z. 14—19, W. 40—35
en 35 : 24 gedw.; Z. 11—17, 16 : 7, 18—22, 20 : 47 en 47—36 gewonnen.
Op iederen anderen als 18en zet antwoordt Z. 23—28 en wint.)

18. — 8—12.

19. 48—42. (C.)

C. Zie diagram No. 58.

19. 30—24. 19 : 30.

20. 35 : 24. 12—17.

21. 32—28. 23 : 32.

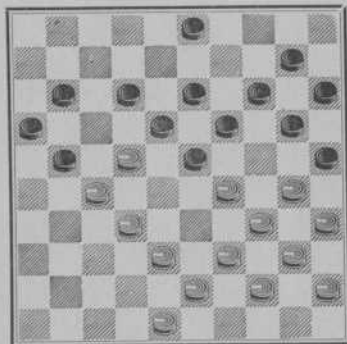
22. 38—33. 17 : 28.

23. 27 : 38. 28—32 ge-
wonnen.

Stand na 18. 8—12.

No. 58.

Zwart.

Wit.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

(Zie diagram No. 58.)

Dus

19. 48—42. 3—8.

20. 30—24 (D.)

D. Zie diagram No. 59.

20. 42—37. 21—26.

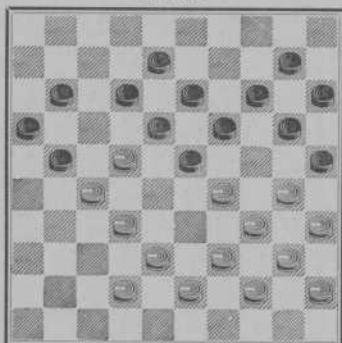
21. 30—24. 19 : 30.

22. 35 : 24. 14—19.

Stand na 19. 3—8.

No. 59.

Zwart.

Wit.

23. — 19 : 30.
 24. 33—28. 20—24.
 25. 29 : 20. (Op 28 : 19, Z. 24 :
 33, 30 : 50, W. 37—31, Z. 26 : 37,
 W. 32 : 41, Z. 13 : 24, W. 22 : 2,

23. 38—33 (a.)

a.

23. 40—35. 19 : 30.
 24. 35 : 24. 16—21.
 25. 27 : 7. 18 : 27.
 26. 7 : 9 (Indien 29 : 9, Z.
 20 : 49, W. 32 : 21 (voor 7 : 18
 zie tekstzet) Z. 26 : 17, W. 7 : 18,
 Z. 17—22 en 10—14.)
 26. — 27—31.
 27. 29 : 18. 20 : 49.
 28. 9—4 gedw. 31 : 44.
 29. 18—13 „ 49 : 9.
 30. 4 : 50. 10—14 en
 Zwart wint.

Vervolg D.

Z. 50 : 47 en wint.)
 25. — 15 : 24.
 26. 28 : 19. 16—21.
 27. 27 : 7. 18 : 49.
 28. 7 : 9. 24 : 4 gewonnen.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

Zie diagram No. 59.

Wit speelt dus :
 20. 30—24. 19 : 30.
 21. 35 : 24. 14—19.
 22. 40—35. (Op 38—33—28,
 Z. 12—17 wint).
 22. — 19 : 30.

23. 35 : 24. 12—17.
 24. 42—37. 17 : 28.
 25. 38—33. 18—22 en wat
 Wit slaat, hij krijgt altijd een ver-
 loren eindspel door minderheid van
 stukken.

STUDIE No. 13.

(Zie voor deze studie Variant Molimard).

In den stand van diagram No. 49 speelt Zwart 3—8, waarna wij in de
 variant voor Wit met 31—27 en onder A met 47—42 vervolgden. Na

beide zetten kreeg Wit nadeel; de overige varianten zullen we onder deze studie behandelen.

Na Zwart 3—8 is de stand van diagram No. 60 ontstaan.

I. 40—35. (voor 31—27 zie var. Molimard) A. B. C.

A. Zie diagram No. 60.

1. 40—34. 29 : 40.
2. 45 : 34. 24—30.
3. 47—42 de beste. 30—35.
4. 31—27 „ „ 7—12.
5. 37—31 (5. 36—31 verliest door Z. 12—18, 8—12, 2—7, 14—19, 4—10 enz. op tempo).

5. — 26 : 37.
6. 42 : 31. 12—18.
7. 31—26. 8—12.
8. 41—37. 2—7.
9. 46—41 de beste. 4—9.
10. 48—42. 5—10.
11. 33—29. 15—20 en Wit

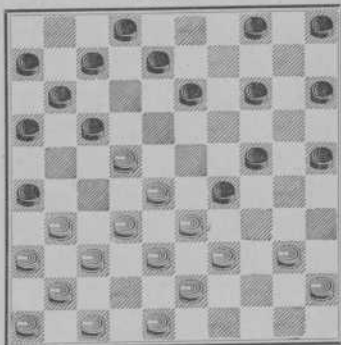
kan een damzet bij den volgenden zet van Zwart niet coupeeren.

B. Zie diagram No. 60.

1. 47—42. 7—12.
2. 22—18. (voor eerst 31—27 zie (A) variant Molimard.)
2. — 13 : 22.
3. 31—27. 22 : 31.
4. 36 : 27. 17—21.
5. 27—22, de eenige om te trachten de schijf terug te winnen.
5. — 14—19.
6. 39—34. 21—27.

No. 60.

Zwart.

Wit.

7. 34 : 14. 27 : 18 en Z. wint schijf 14.

C. Zie diagram No. 60.

1. 32—27. 17—21.
2. 37—32. gedw. 26 : 37.
3. 39—34. 4—10.
4. 34 : 23. 14—19.
5. 23 : 14. 10 : 19.
6. 47—42. 21—26.
7. 42 : 31. 26 : 37 gewonnen.

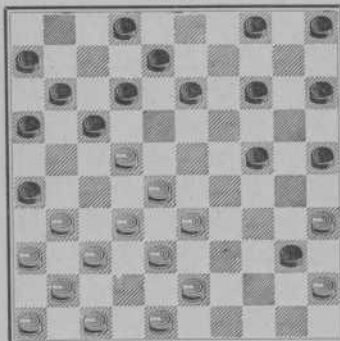
VERVOLG HOOFDVARIANT.

Zie diagram No. 60.

Stand na 2. 29 : 40.

No. 61.

Zwart.

Wit.

1. — 7-12.
 2. 39-34, vrijwel gedwongen;
 alle andere zetten verliezen.

2. — 29 : 40.

3. 45 : 34 (D).

D. Zie diagram No. 61.

3. 35 : 44. 14-19.

4. 43-39. 5-10.

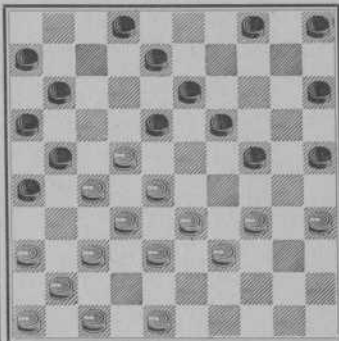
5. 47-42. 15-20.

6. 33-29. (6. 31-27 kan niet
 door 6. — 26-31 en 7. — 19-23.)

Stand na 5. 12-18.

No. 62.

Zwart.

Wit.

6. — 24 : 33.
 7. 38 : 29. 20-24.
 8. 29 : 20. 25 : 14.
 9. 45-40. 19-23.
 10. 28 : 19. 14 : 23.
 11. 32-28. 23 : 32.
 12. 37 : 28. 26 : 37.
 13. 42 : 31 gedw. 16-21.
 14. 31-26 „ 12-18 wint een
 schijf.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

Zie diagram No. 61.

3. 45 : 34. 14-19.

4. 43-39 gedw. 17-21.

5. 31-27. 12-18.

6. 47-42 (E) (F).

E. Zie diagram No. 62.

6. 48—43 15—20.
7. 36—31 (7. 34—29 verliest op tempo).
7. — 4—10.
8. 34—29 (nu de beste, daar Z. 8—12 niet meer op kan).
8. — 10—15.
9. 41—36 5—10.
10. 47—42 10—14.
11. 46—41 2—7.
12. 29—23 18 : 29.
13. 22—18 13 : 22.
14. 27 : 18 29—34 en Zwart's stand is gewonnen.

F. Zie diagram No. 62.

6. 34—29 15—20.
7. 47—42 8—12.
8. 37—31 26 : 37.
9. 42 : 31 21—26.
10. 41—37 5—10 en wint op tempo.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

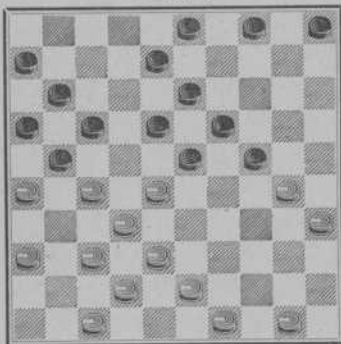
(Zie diagram No. 62).

6. 47—42 8—12.
7. 37—31; alle andere zetten doen het spel in voorgaande varianten vervallen.
7. — 26 : 37.
8. 42 : 31 21—26.
9. 41—37 15—20.
10. 48—43 5—10.
11. 34—29 10—15.
12. 46—41 2—8 en Wit heeft geen zet meer.

STUDIE No. 14 behoort weer bij de variant „Op-
sluiting korte vleugel.”

No. 63.

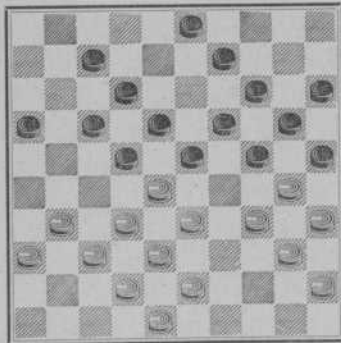
Zwart.

Wit.

No. 64.

Zwart.

Wit.

Deze studie is uit een partij;
Zwart speelde

1. — 24—29, waarna
Springer met Wit als volgt won:

2. 37—31 4—9 (17—22
verliest een schijf).

3. 38—33 29 : 38.

4. 42 : 33 5—10, de
eenige.

5. 30—24 19 : 30.

6. 35 : 24 9—14 gedw.,
want op 23—29, W. 43—38 en
28—23.

7. 28 : 19 14 : 23.

8. 33—28 3—9.

9. 28 : 19 9—14.

10. 43—38 14 : 23.

11. 50—44 10—14 gedw.

12. 44—40 14—19 "

13. 40—35 19 : 30.

14. 35 : 24 8—12 gedw.

15. 27—22 17 : 37.

16. 26 : 28 37 : 26. Wit
wint.

STUDIE No. 15 is een offer in
de „Op-sluiting korte vleugel”.

In dezen stand behaalt Wit be-
langrijk voordeel door het offeren
van een schijf.

1. 34—29 25 : 34 (vrijwel
gedwongen).

2. 31—27 22 : 31.
 3. 36 : 27 (dreigt 27—22).
 3. — 17—21 (A. B.).

A. Zie diagram No. 65.

3. — 16—21.
 4. 27 : 16 7—11 (Zwart moet dezen uitruil nu doen daar hij anders onmiddellijk een schijf verliest, b. v.

4. — 9—13.
 5. 37—31 3—9.
 6. 31—27 7—11, de eenige.

7. 16 : 7 12 : 1.
 8. 35—30! 24 : 44.
 9. 29 : 49 (en wint door 27—22).

5. 16 : 7 12 : 1.
 6. 37—31 17—21 (a.)

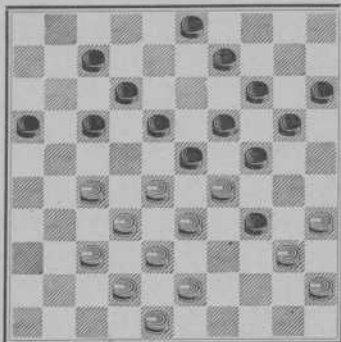
a. Zie diagram No. 66.

6. — 1—6 of
 7. 31—27 18—22 gedw.
 8. 29 : 18 22 : 31.
 9. 40 : 29 31—36 de beste.
 10. 42—37 17—21 „ „
 11. 18—12 6—11 gedw.
 12. 28—22 9—13 (21—26 maakt geen verschil).
 13. 32—28 13—18 gedw.
 14. 12 : 23 21—26.
 15. 45—40 26—31 de eenige.

Stand na 3. 36 : 27.

No. 65.

Zwart.

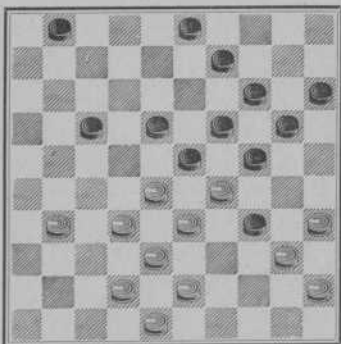

Wit.

Stand na 6. 37—31.

No. 66.

Zwart.

Wit.

16. 37 : 26 36—41 de eenige.
 17. 22—17 en wint.

VERVOLG A.

(Zie diagram No. 66).

Gespeeld is dus:

6. — 17—21.
 7. 31—27 21—26.
 8. 28—22 9—13.

9. 33—28 24 : 33.
 10. 28 : 30 wint een schijf.

B. Zie diagram No. 65.

3. — 34—39.
 4. 43 : 34 17—21 gedw.
 5. 28—22 9—13.
 6. 33—28 24 : 33.
 7. 38 : 29 3—8 gedw.
 8. 22—17 wint.

VERVOLG HOOFDVARIANT.

(Zie diagram No. 65).

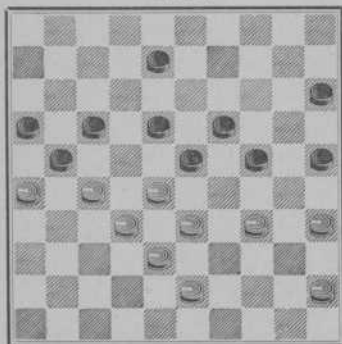
3. — 17—21.
 4. 27—22 18 : 27.
 5. 29 : 18 12 : 23.
 6. 40 : 18 21—26.
 7. 32 : 21 26 : 17. (7. — 16 : 27 dan 8. 43—39. 27—31 gedw.
 (de dam door 9—13, 24—30, 37—32 en 14—19 is te duur). 9. 18—12.
 7 : 18. 10. 28—23. 18 : 29. 11. 35—30 en wint).
 8. 43—39 7—11 gedw.
 9. 37—31 20—25 de eenige.
 10. 48—43 14—20 " "
 11. 31—26 9—14 " "
 12. 42—37 3—9 " "
 13. 45—40 9—13 " "
 14. 18 : 9 14 : 3.
 15. 40—34 3—9 (3—8 kost een schijf door 38—32).
 16. 38—42 9—14 gedw.
 17. 43—38 24—30 "
 18. 35 : 13 14—19.
 19. 13 : 24 20 : 40.
 20. 39—34 40 : 29.
 21. 33 : 24 gewonnen.

STUDIE No. 16 behoort eveneens bij de „Opsluiting
korte vleugel”.

(Hier plaatsen wij de varianten
na de hoofdvariant).

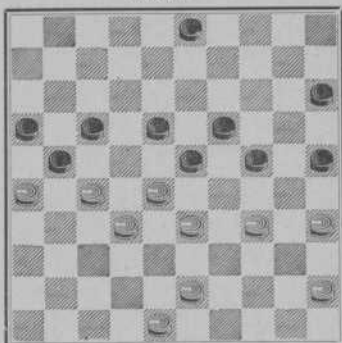
	Wit.	Zwart.
1.	48—42	3—8 (A. B. C.)
2.	42—38	8—13 (D. E. F.)
3.	43—39	17—22 (G.).
4.	28 : 17	21 : 12.
5.	33—28	24—29 (H. I.).
6.	45—40	15—20 (J.).
7.	39—33	20—24 gedw.
8.	28—22	12—17 (K.).
9.	22 : 11	16 : 7.
10.	26—21	7—11 (L. M.)
11.	21—16	11—17 gedw.
12.	33—28	17—22 (N.).

Stand na 2. 42—38.
No. 68.
Zwart.

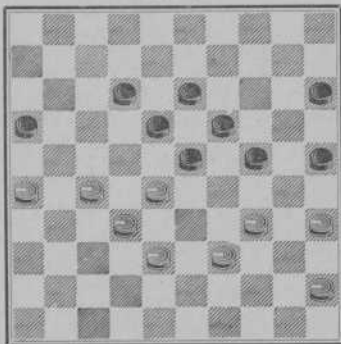
Wit.

No. 67.
Zwart.

Wit.

Stand na 5. 33—28.
No. 69.
Zwart.

Wit.

13. 28 : 17   25—30.
 14. 34 : 25   29—33.
 15. 38 : 20   19—24.
 16. 20 : 29   23 : 45.
 17. 16—11 en wint.

A.

1. —   3—9.
 2. 42—38   9—14. (Op 15—
 20 zie variant B. Op 17—22 slaat W.
 28 : 17, 32—28 wint).
 3. 45—40   14—20.
 4. 43—39   17—22.
 5. 28 : 17   21 : 12.
 6. 26—21   12—17 gedw.
 7. 21 : 12   18 : 7.
 8. 27—21   16 : 27.
 9. 32 : 21   7—12.
 10. 38—32   12—18.
 11. 21—17 wint.

B.

1. —   17—22.
 2. 28 : 17   21 : 12.
 3. 43—38 wint, want op 12—17
 speelt W. 34—29 en 27—21. Speelt
 Z. 3—8, 3—9, of 15—20, dan W.
 27—22 en 33—29.

C.

1. —   15—20.
 2. 42—38 met hetzelfde verloop
 als in de hoofdvariant.

D. Zie diagram No. 68.

2. —   8—12.

3. 43—39   15—20.
 4. 45—40 en wint.

E. Zie diagram No. 68.

2. —   17—22.
 3. 28 : 17   21 : 12.
 4. 33—28   24—29 (op 8—13
 zie hoofdvariant).

5. 28—22   29 : 40.
 6. 22 : 2 met groot voordeel.

F. Zie diagram No. 68.

2. —   15—20.
 3. 43—39   17—22.
 4. 28 : 17   21 : 12 (op 8—13
 zie hoofdvariant).

5. 45—40 (a) 33—28 met het-
 zelfde verloop als in de hoofdvariant.

a. Wit mag niet 33—28 spelen,
 want dan Z. 18—22 en 8—12.

G.

3. —   15—20.
 4. 45—40   17—22.
 5. 28 : 17   21 : 12.
 6. 33—28   12—17.
 7. 27—22 en wint.

H. Zie diagram No. 69.

5. —   12—17.
 6. 38—33   15—20.
 7. 45—40 en wint.

I. Zie diagram No. 69.

5. —   15—20.
 6. 38—33 met hetzelfde spel als
 variant F.).

J.

6. — 12—17.
 7. 39—33 en wint daar Zwart
 geen tempo heeft.

K.

8. — 24—30.
 9. 33 : 24 30 : 39.
 10. 26—21 19 : 30.
 11. 35 : 24 12—17 gedw.
 12. 22 : 11 16 : 7.
 13. 21—17 wint.

L.

10. — 24—30.
 11. 33 : 24 30 : 39.
 12. 21—17 19 : 30.
 13. 35 : 24 en wint.

M.

10. — 7—12.
 11. 21—17 12 : 21.
 12. 27 : 16 24—30.
 13. 33 : 24 30 : 39.
 14. 16—11 19 : 30.
 15. 35 : 24 en wint.

N.

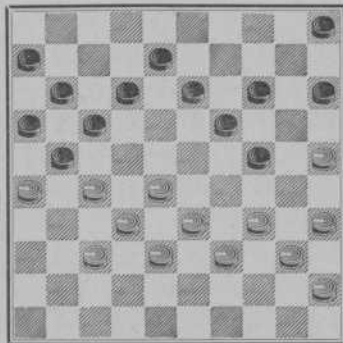
12. — 29—33.
 13. 38 : 20 25 : 14.
 14. 35—30 14—20.
 15. 27—21 17 : 26.
 16. 16—11 26—31.
 17. 11—7 31—36.
 18. 7—1 en wint.

STUDIE No. 17 geeft verschillende zetjes in de
 „Opsluitvariant”.

No. 70.

Zwart.

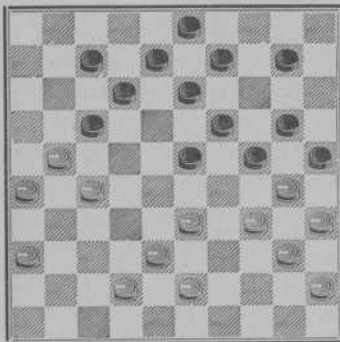
	Wit.	Zwart.
1.	28—22!	17 : 28.
2.	26 : 17	11 : 42.
3.	38 : 47	28 : 37.
4.	47—42	37 : 48.
5.	34—30	48 : 34.
6.	40 : 7.	

Wit.

No. 71.

Zwart.

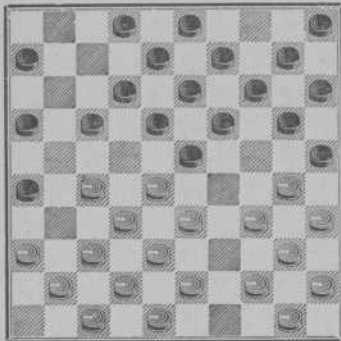
Wit.

Wit.   Zwart.

1.	33—29!	24 : 33.
2.	38 : 18	13 : 31.
3.	26 : 37	17 : 26.
4.	30—24	19 : 48.
5.	40—34	48 : 30.
6.	35 : 11.	

No. 72.

Zwart.

Wit.

Wit heeft als laatsten zet 46—41
gespeeld, waarna Zwart wint door:

Wit.   Zwart.

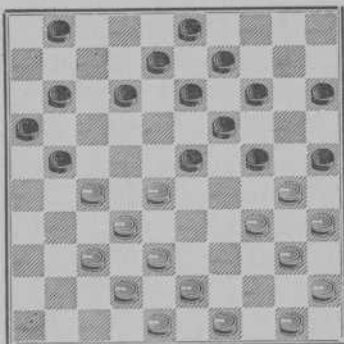
1.	—	23—29.
2.	33 : 24	20 : 29.
3.	34 : 23	25 : 34.
4.	40 : 29	26—31.
5.	37 : 26	17—22.

No. 73.

Zwart.

	Wit.	Zwart.
1.	34—29!	24 : 31.
2.	37 : 6	25 : 34.
3.	40 : 7	1 : 12.
4.	6—1.	

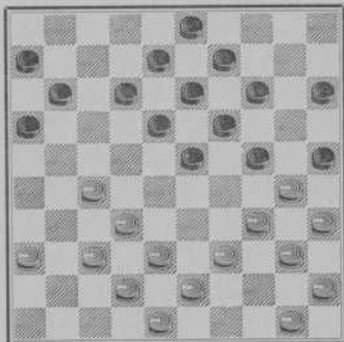

Wit.

No. 74.

Zwart.

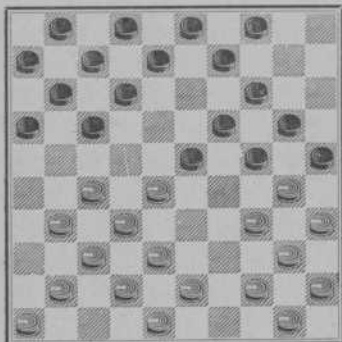
	Wit.	Zwart.
1.	27—22!	18 : 27.
2.	32 : 21	16 : 27.
3.	34—29	24 : 44.
4.	50 : 39	25 : 34.
5.	40 : 16.	

Wit.

No. 75.

Zwart.

Wit.

Wit.   Zwart.

1. 38—33!   18—23!

2. 34 : 23   25 : 34.

3. 40 : 29   20—25.

4. 29 : 20   16—21.

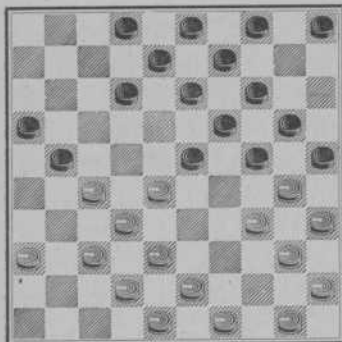
5. 27 : 16   25—30.

6. 35 : 13   9 : 40,   slaat

negen schijven en wint.

No. 76.

Zwart.

Wit.

Wit.   Zwart.

1. 38—33!   23—29!

2. 34 : 23   25 : 34.

3. 40 : 29   20—25.

4. 29 : 20   25—30.

5. 35 : 24   14 : 25.

6. 23 : 14   9 : 47.

Een aardig partijfragment.

Wit.   Zwart.

1. 36—31; Wit heeft nadeel en speelt dezen zet om Z. 17—21 uit te lokken.

1. —   17—21.

2. 26 : 17   12 : 21   denkt nu te winnen.

3. 31—26   24—29   gedw.

4. 26 : 17   11 : 31.

5. 33 : 24   20 : 29.   Zwart heeft een schijf gewonnen; door

6. 39—33 maakt Wit evenwel minstens remise.

6. —   14—20.

7. 33 : 24   20 : 29.

8. 47—41.

Zwart heeft nu twee zetten, 31—36 en 31—37, want Wit 41—36 dreigt.

8. —   31—37 (A).

9. 32—27   23 : 21.

10. 34 : 3   remise.

A. Zie diagram No. 78.

8. —   31—36.

9. 41—37 (dreigt 37—31).

9. —   16—21,   de eenige om de schijfwinst te handhaven.

10. 28—22   18 : 27.

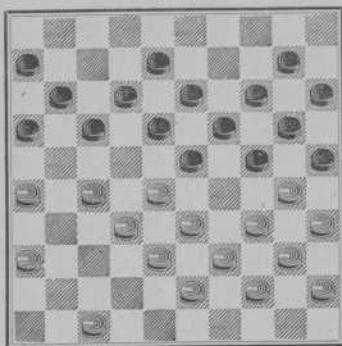
11. 32—28   23 : 41.

12. 34 : 5   25 : 34.

13. 5 : 46.

No. 77.

Zwart.

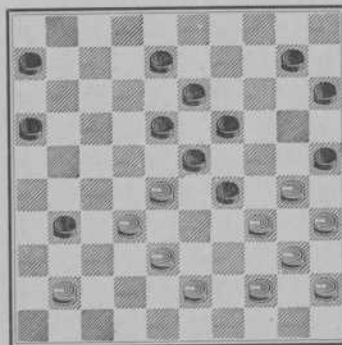

Wit.

Stand na 8. 47—41.

No. 78.

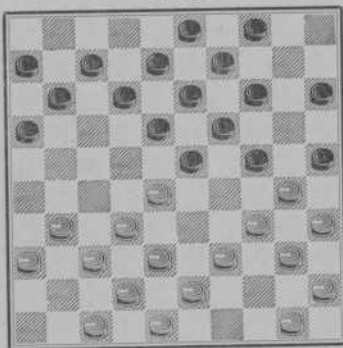
Zwart.

Wit.

No. 79.

Zwart.

Wit.

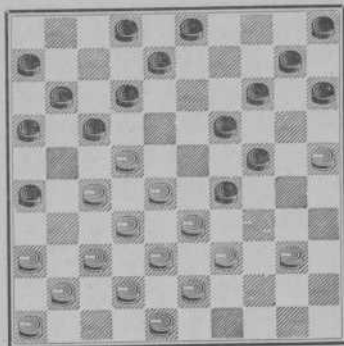
Uit deze nadeelige opsluiting komt Wit altijd los door:

1. 28—22 18 : 27.
2. 31 : 22 dreigt 22—18, 34—29 enz. welke dreiging Zwart niet mag coupeeren, daar
2. — 24—29, de eenige om genoemden uitruil te beletten, zeer zwak is, door
3. — 47—41 met gewonnen stand.

STUDIE No. 18 is twee aardige standen in de variant Molimard.

No. 80.

Zwart.

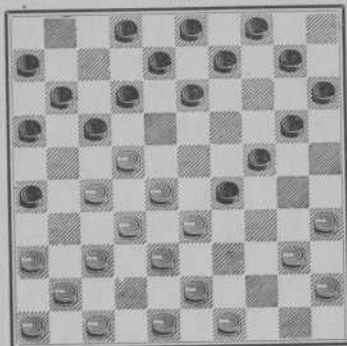

Wit.

	Wit.	Zwart.
1.	39—34 ⁵	19—23!
2.	28 : 30	17 : 39.
3.	34 : 23	12—17.
4.	43 : 34	17—22.
5.	27 : 18	8—13.
6.	18 : 20	15 : 44.

No. 81.

Zwart.

Wit.

Wit wint hier zeer geestig door:

1. 37—31 26 : 37.
2. 28—23! altijd dam op 5.

VIERDE HOOFDSTUK.

Geanalyseerde partijen in de Hollandsche Opening.

PARTIJ No. 1.

Gespeeld te Amsterdam, 4 April 1920, in den door de A. D. S. uitgeschreven vierkamp, in de vierde ronde.

H. de Jongh. J. de Haas.

Wit.

Zwart.

(Holl. opening, Hoogland variant).

1. 33—28 18—23.
2. 39—33 12—18.
3. 44—39 7—12.
4. 31—27 1—7.
5. 50—44 17—22. O. i. is deze uitruil overbodig en, als iedere uitruil welke geen voordeel brengt of om de een of andere reden niet noodzakelijk is, af te keuren.

6. 28 : 17 11 : 31.

7. 36 : 27 7—11. Hoogland geeft hier 19—24 enz aan. In de

Holl. opening, variant No. II, toonen wij echter aan dat deze variant Zwart geen voordeel brengt.

8. 41—36; sterker is 8. 33—28 om op Z. 12—17, 9. 27—22 te spelen.

8. — 12—17; dit soort spel wordt door De Haas zeer vaak gespeeld.

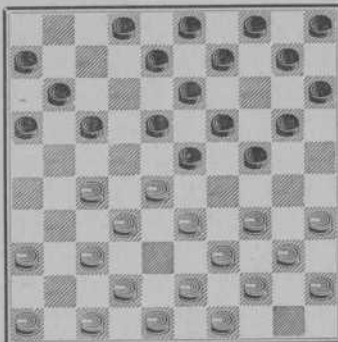
9. 33—28 20—24.

10. 38—33 14—20 zie diagram No. 82.

Stand na 10. 14—20.

No. 82.

Zwart.

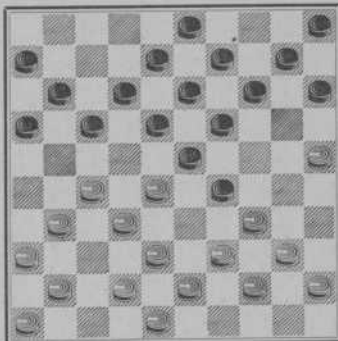

Wit.

Stand na 17. 37—31.

No. 83.

Zwart.

Wit.

11. 43—38. Die wijze van stand opbouwen is in deze positie zeer sterk en leidt hier tot een positief voordeel; het geringste foutje is echter voldoende den Witten stand in elkaar te doen storten.

11. — 10—14.

12. 49—43 24—29; op dezen zet, de inleiding tot een aanval op den korten vleugel, berustte de geheele opzet van het Zwarte spel.

13. 33 : 24 20 : 29.

14. 35—30! Z. dreigde vroeg of laat 15—20 waarna deze zet onmogelijk wordt door Z. 20—24 en 24—30 met vrijwel gewonnen stand.

14. — 8—12. O. i. is 18—22, 13 : 33, 9—13, 4—9 enz. sterker.

15. 47—41 2—8.
16. 30—25 4—10. Z. kon hier het spel vereenvoudigen door 16. — 17—22, 11 : 31, 14—20 en 19 : 10; hij behoudt dan toch echter nadeel door zijn verzwakten korten vleugel.

17. 37—31 zie diagram No. 83.

17. — 15—20. Zwart aanvaardt de consequenties van 12. 24—29 en zet den aanval tegen veld 30 door. Sterker lijkt ons echter eerst 17. — 17—21, nu W. 18. 41—37, de beste; op 18. 31—26 dan Z. 29—33 met schijfwinst en op 18. 34—30 volgt

18. — 29—34.

19. 40 : 29 23 : 34 met schijfwinst.

Zie diagram No. 83.

Dus

17. — 17—21.

18. 41—37 en nu 21—26.

19. 27—22 18 : 27.

20. 31 : 22 12—18 (20. — 12—17 kost een schijf door 21. 37—31 en 32 : 41).

21. 37—31 26 : 37.

22. 42 : 31 18 : 27.

23. 31 : 22 met zeer moeilijk spel voor beide zijden; o. i. heeft Wit echter eenig voordeel.

In den stand van diagram No. 83 doet 17. — 19—24 en 18. — 13—19 o. i. Zwart in het nadeel blijven.

18. 41—37 17—22; 18. — 17—21 is o. i. nog steeds sterker; Zwart wil echter den aanval van zijn linkervleugel vanuit den rechter via het centrum steunen en dan is de tekstzet nu gedwongen, daar 19. 28—22 en 20. 27—21 dreigde, met groot voordeel voor Wit.

19. 28 : 17 11 : 22.

20. 31—26; 20. 34—30 was niet sterker, bijv.:

20. 34—30 20—24, de beste.

21. 39—33 24 : 35.

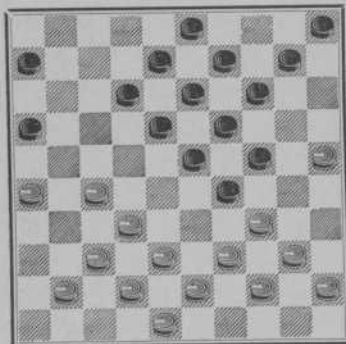
22. 33 : 24 19 : 30.

23. 25 : 34 met zeer moeilijken stand voor Wit.

20. — 22 : 31.
 21. 36 : 27 20—24! belet 22. 39—33 door 18—22, 8—12, 23 : 12 en 19 : 50.
 22. 46—41! zie diagram No. 84. Wit moet ten koste van alles Z. 24—30 beletten, daar de Zwarte aanval dan niet meer is af te slaan. Nu zou op 22. — 24—30 volgen, 32—28, 26 : 17, 34 : 12 en 25 : 34, met goed spel voor Wit.

Stand na 22. 46—41.

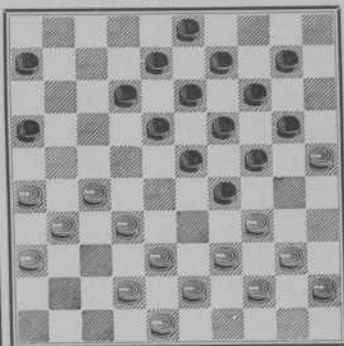
No. 84.
 Zwart.

Wit.

Stand na 24. 5—10.

No. 85.
 Zwart.

Wit.

Op 22. — 12—17 zou Wit door 27—21, 32 : 12 en 39—33 den aanval afslaan.

De tekstzet.

22. — 10—15 is dus vrijwel gedwongen; hij is echter zeer sterk.
 23. 41—36 15—20 (Op 23. — 24—30 dan W. 37—31, waarna Z. 30—35 gedwongen is daar W. 32—28 dreigt).
 24. 37—31 5—10. De laatste voorbereiding tot den aanval tegen veld 30. Hoewel 24. — 24—30 solieder was: het dwong Wit n.l. tot den grooten afruil 32—28 enz., echter toch nog met eenig voordeel voor Wit, is 5—10 zeer kansrijk, zooals trouwens uit het vervolg zal blijken.

25. 27—21? Zeer zwak. Wit heeft zich de geheele partij verdedigd en dit was, aangezien Zwart's aanval ongezonder was, de juiste methode. Dat de aanval van Zwart, hoewel kansrijk, onsoliede was, blijkt thans. Van beide zijden zijn vrijwel steeds de sterkste zetten gedaan. Zwart was, wilde hij geen nadeel accepteren, gedwongen den bij den 12en zet begonnen aanval door te zetten; speelde Wit nu echter den juisten zet n.l. 27—22, 32 : 21 en 31 : 22, dan is niet alleen de aanval van Zwart afgeslagen, doch bevinden zich zijn centrum en korte vleugel in hachelijke positie.

(Voor volledige uitwerking van dezen stand, zie de achter deze partij geplaatste studie No. 19). 25. 27—21, echter doet niets, zoodat Zwart zijn aanval nu kalm kan doorzetten.

25. — 16 : 27.
 26. 31 : 22 18 : 27.
 27. 32 : 21 24—30 Sterk! De witte rechtervleugel wordt nu letterlijk in elkaar gedrukt.
 28. 40—35 helpt niets, bijv.:
 28. — 29 : 49.
 29. 35 : 4 14—20!
 30. 25 : 14 19 : 10.
 31. 4 : 15 23—29.
 32. 15 : 33 12—17 met vrijwel gewonnen stand.
 28. 21—17? door 42—37 had Wit den tegenstand nog wat kunnen rekken.
 28. — 12 : 21.
 29. 26 : 17 19—24!
 30. 42—37. Wit had hier kunnen opgeven
 30. — 13—18!! Wit geeft op; 29—33 is niet meer te coupeeren.

STUDIE No. 19.

Deze studie behoort bij partij No. 1.

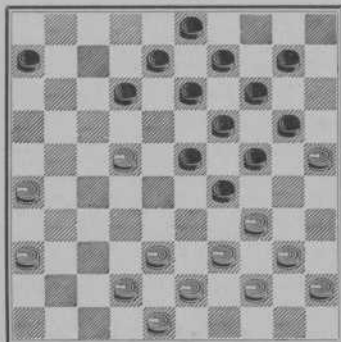
Zie diagram No. 83.

In de partij speelde Wit in dezen stand 27—21 en verloor; daarentegen had 27—22 groote winstkans gegeven.

Stand na 3. 31 : 22.

No. 86.

Zwart.

Wit.

Na den tekstzet wint Wit echter door

5. 33—28 23 : 32.

6. 38 : 27 17 : 28.

7. 34 : 32 een schijf.

Na 3. — 6—11 wint 4. 22—18 en daarna 39—33 ook.

In den stand van diagram No. 86, is Zwart dus vrijwel gedwongen tot 3. — 10—15, waarna Wit door 4. 39—33 enorm voordeel behaalt.

PARTIJ No. II gespeeld in het Internationaal tournooi te Rotterdam, Augustus 1912, in de twaalfde ronde.

H. Hoogland Jr. (Wit); Dr. A. Molimard (Zwart.)

(Holl. Opening, oude theorie).

	Wit.	Zwart.
1.	33—28	18—23.
2.	31—27	20—24.
3.	34—30	17—21.
4.	39—33	12—18.
5.	37—31	21—26! Hier wijkt

	Wit.	Zwart.
Zwart eenigzins van de oude theorie af, ter inleiding zijner studie.		
6.	44—39	26 : 37.
7.	42 : 31	14—20.
8.	41—37	20—25.

Bijv.:

Wit. Zwart.

1. 27—22 18 : 27.

2. 32 : 21 16 : 27.

3. 31 : 22 met den volgenden stand (zie diagram No. 86).

De stand van Zwart is zichtbaar nadeelig; eenige varianten zullen wij aangeven. Bijv.:

3. — 6—11!

4. 39—33; dreigt 22—18 en 34—30.

4. — 12—17 gedw., want 4. — 24—30 verliest, doordat Wit een sterke dam krijgt op 4, terwijl de Zwarte dam 50 wordt afgenomen door 6. 26—21 en 7. 36—31.

9. 46—41 25 : 34.
 10. 40 : 20 15 : 24.
 11. 45—40 10—14.
 12. 39—34 5—10.
 13. 43—39 7—12.
 14. 49—43 10—15.
 15. 50—45 14—20.
 16. 47—42 1—7.

Zie diagram No. 87.

17. 31—26; volgens de oude theorie is dit de sterkste voortzetting, thans zou men 17. 27—22 en 31 : 22 spelen, wat veel sterker is.

17. — 9—14! De theoretici van dien tijd noemden dit een belangrijke fout; Molimard vlecht hier echter een combinatie in den stand.

18. 34—30 gaat veld 25 bezetten.

18. — 4—9.

Stand na 16. 1—7.

No. 87.

Zwart.

19. 30—25 11—17; de val is thans gereed.

20. 27—21! loopt er in.

20. — 16 : 27.

21. 32 : 21 23 : 32.

22. 37 : 28 (22. 38 : 27, hoewel niet zoo vernietigend als de tekstzet, gaf toch zeer slecht spel).

22. — 18—22! (Zie diagram No. 88). Wit staat verloren.

23. 39—34. (Z. 24—29 dreigde). Op W. 23. 40—34 zou Z. 24—29 en 22—27 en 17—22 met dam volgen.

23. — 22—27!

24. 21 : 32 17—22.

25. 28 : 17 12 : 21.

26. 26 : 17 24—30.

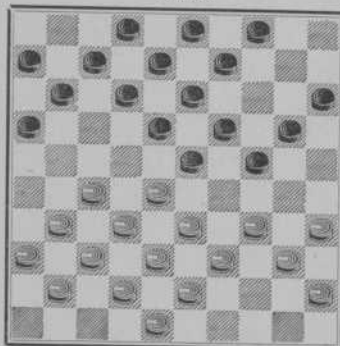
27. 35 : 24 19 : 46. Wit geeft

op.

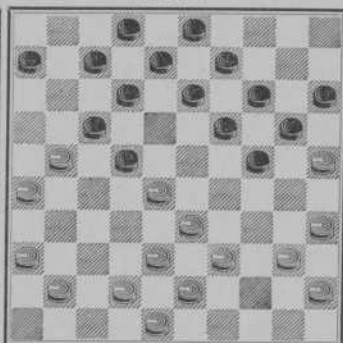
Stand na 22. 18—22.

No. 88.

Zwart.

Wit.

Wit.

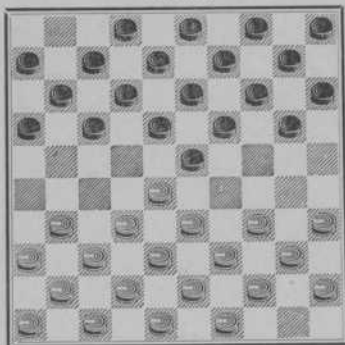
PARTIJ No. III

is door ons samengesteld, om, met voorgaande partijen, de theorie der Holl. Opening zooveel mogelijk te completeeren, want — geeft Partij No. I een eigenaardige afwijking van de Hoogland variant en No. II een mooie studie in de variant Molimard — in No. III wordt een dikwijls voorkomende, doch nog niet voldoende aangewezen fout in de opening, behandeld.

Stand na 4. 1—7.

No. 89.

Zwart.

Wit.

6.	—	19 : 30.	
7.	35 : 24	23—29.	
8.	24—20	15 : 24.	
9.	28—22 met voordeel.		
7.	—	17—22	verliest een schijf door
8.	28 : 17	11 : 22 of 12 : 21.	
9.	24—20	15 : 24.	
10.	33—28 of 32—27.		
7.	—	14—19	is dus het beste, waarna Wit door

Wit.   Zwart.

1.	33—28	18—23.	
2.	39—33	12—18.	
3.	44—39	7—12.	
4.	50—44	1—7.	

Zie diagram No. 89.

5. 31—27 (5. 34—30 is hier sterker. Op 5. — 20—24, kan Wit dan zeer goed 6. 30—25 spelen en na 6. — 14—20 en 7. — 9 : 20, Wit 8. 28—22 met goed spel). (Interessant is het volgende.

Zie diagram No. 89.

5.	34—30	20—25.	
6.	30—24 (nu 50—44 gespeeld is, is deze zet zeer sterk).		
8.	40—35	19 : 30.	
9.	35 : 24	9—14.	
10.	28 : 19	14 : 23.	
11.	32—28	23 : 32.	
12.	37 : 28	goed spel krijgt)	
5.	—	20—24.	
6.	34—30	17—21.	
7.	37—31	14—20.	
8.	41—37	10—14.	
9.	30—25	21—26.	
10.	47—41	4—10.	

11. 40—34! Dit is de fout waar het om gaat; natuurlijk is 11. 27—22 sterker. Wit behoudt dan weliswaar eenig nadeel — thans wordt zijn stand echter onhoudbaar.

11. — 24—29!

12. 33 : 24 20 : 40.

13. 45 : 34 23—29!

14. 34 : 23 18 : 29. Zie diagram No. 90.

Stand na 14. 18 : 29.

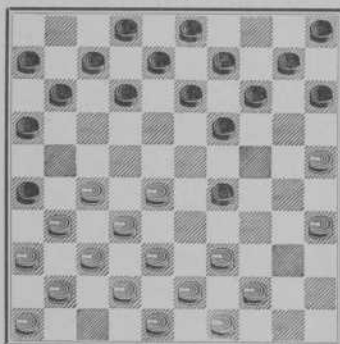
No. 90.

Zwart.

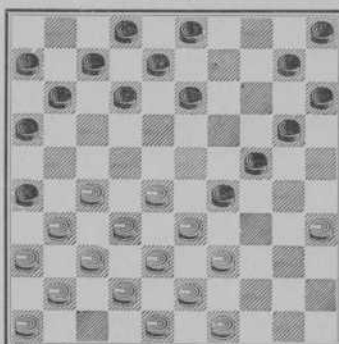
Stand na 17. 9 : 20.

No. 91.

Zwart.

Wit.

Wit.

Thans heeft Zwart belangrijk voordeel. Deze stand en het tot nu toe gevolgde spel is uiterst bekend, niet echter het systeem om het voordeel in winst om te zetten. Zie daarvoor nu de hier volgende analyses.

(De varianten geven we na de hoofdvariant).

15. 39—33 (A. B. C.) 19—24.

16. 44—39 14—20.

17. 25 : 14 9 : 20. Zie diagram No. 91.

Wit heeft nu een niet te keeren aanval op zijn rechtervleugel, terwijl zijn linker- zeer moeilijk in het spel is te brengen; bijv.:

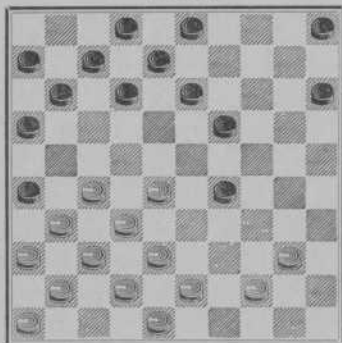
18. 39—34 (D.) 29 : 40.

19. 35 : 44 24—29!

Stand na 22. 14—19.

No. 92.

Zwart.

Wit.

29. 31—27 gedw. 12—18 en Wit staat zeer slecht.

A. Zie diagram No. 90.

(Voor 27—21 zie E.).

15. 27—22 16—21.

16. 44—40 gedw. (Op 16. 35—30 volgt Z. 19—23 en op 16. 31—27 dan 16. — 29—33 en 17. — 12—18 en voor 16. 39—33 zie (a.)

16. — 11—16 (b.).

17. 31—27 gedw., want op 17. 39—33 dan 17. — 19—23.

18. 33 : 24 21—27.

19. 32 : 21 16 : 18.

20. 28 : 19 14 : 23, wint het stuk op 24.

17. — 19—23.

18. 28 : 19 14 : 23 met enorm voordeel voor Zwart; de Witte schijf 22 staat verloren.

a.

16. 39—33 19—23.

17. 33 : 24 X 12—17

18. 28 : 19 17 : 28.

19. 32 : 23 14—20.

20. 25 : 14 9 : 18, wint de schijf op 19.

20. 33 : 24 20 : 29.

21. 44—40 10—14.

22. 49—44 14—19.

Zie diagram No. 92.

23. 27—22 (E.) 5—10.

24. 44—39 (F.) 16—21.

25. 40—35 gedw., want 25. 39—34, dan Z. 19—23 en 21—27; en op 25. 31—27 speelt Z. 29—33 en 12—18; en op 25. 39—33, Z. 11—16, 19 : 30 en 30—35 met gewonnen stand.

25. — 3—9.

26. 39—34 29 : 40.

27. 35 : 44 9—14.

28. 43—39 11—16.

X.

17. 28 : 19 14 : 23.
 18. 33 : 24 23—29.
 19. 24 : 33 21—27.
 20. 32 : 21 26 : 50 wint.

b.

16. — 29—33.
 17. 38 : 29 12—18.
 18. 42—38 gedw., want op 18.
 43—38 volgt Zwart na 18. — 18 : 27,
 19. — 19—23 en 11—17 met winst.
 18. — 18 : 27.
 19. 31 : 22 19—23.
 20. 29 : 18 11—17 en Wit
 heeft nadeelig doch houdbaar spel.

B. Zie diagram No. 90.

15. 28—22 19—23.
 16. 22—18 gedw., 13 : 22.
 17. 27 : 18 8—13 en daarna
 23—28 met schijfwinst.

C. Zie diagram No. 90.

15. 44—40 29—33.
 16. 38 : 29 19—23 gewonnen.
 15. 35—30 kan niet door 19—23.

D. Zie diagram No. 91.

18. 27—22 (27—21 is niet
 beter).
 18. — 10—14.
 19. 31—27 14—19.
 20. 37—31 (a) 26 : 37.
 21. 42 : 31 29—34 (voor 21.
 — 12—17 zie (b.)).
 22. 39 : 30 20—25.

23. 41—37! 25 : 34.
 24. 43—39! 34 : 43.
 25. 48 : 39. (De laatste 3 zetten
 van Wit zijn gedwongen; al het
 andere verliest snel. Zie bijv. voor
 23. 49—44 variant (c.)).

25. — 15—20.
 26. 39—34 20—25.
 27. 34—29 de beste, anders is Z.
 5—10 en 10—15 op tijd.
 27. — 24—30.
 28. 35 : 24 19 : 30. Wit staat
 thans zeer slecht, o. i. zelfs verloren;
 zijn korte vleugel is machteloos, en
 de lange uiterst ongunstig opgesteld.

Bijv.:

29. 29—23 5—10.
 30. 46—41 10—15.
 31. 33—29 15—20.
 32. 49—44 30—35.
 33. 31—26 3—9.
 34. 37—31 9—14.
 35. 38—33 12—17.
 36. 41—37. (36. 23—18, dan Z.
 14—19, 8—13, 19—23.)
 36. — 13—19 gewonnen.

a.

20. 36—31 29—34.
 21. 39 : 30 20—25.
 22. 43—39 de beste. 25 : 43.
 23. 48 : 39. 15—20 en verder
 ongeveer als in D.

b.

21. — 12—17
22. 41—37 (dreigt 31—27 en 28—22; en op 22. — 7—12, 23. 28—33).
22. — 29—34.
23. 39 : 30 20—25.
24. 46—41, 27—21, 28—23 en 38—33. Zwart kan de dam afnemen, doch haalt niet meer dan gelijk spel.

c.

23. 49—44 25 : 34.
24. 44—39 15—20.
25. 39 : 30 20—25.
26. 41—37 25 : 34.
27. 43—39 34 : 43.
28. 48 : 39 gedw. 5—10 en verder als in D.

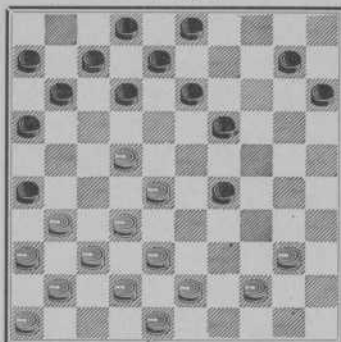
E. (Zie diagram No. 92).

23. 27—21 16 : 27.
24. 31 : 22 19—24.

Stand na 23. 5—10.

No. 93.

Zwart.

Wit.

25. 44—39. (25. 43—39 dan Z. 24—30 met winst, want Wit mag niet 40—35 spelen door Z. 29—33 en 12—18.

25. — 11—17.

26. 22 : 11. 7 : 16 en de Zwarte aanval op den langen vleugel van Wit is onweerstaanbaar.

F. Zie diagram No. 93.

24. 43—39 16—21.
25. 39—33 11—16.
26. 33 : 24 19 : 30.
27. 31—27 12—18 met belangrijk voordeel.

PARTIJ No. IV

gespeeld te Amsterdam, December 1920, in den vierkamp op de Internationale Sport-tentoonstelling, in de vijfde ronde.

I. Weiss.   A. K. W. Damme.

Wit.   Zwart.

(Holl. opening, Hoogland variant.)

1. 33—28   18—23.

2. 39—33   12—18.

3. 44—39   7—12.

4. 49—44; meer gebruikelijk is hier 31—27 of 50—44.

4. —   2—7. O. i. is 1—7 sterker.

5. 31—27   17—22. (5. — 17—21, ter inleiding der var. Molim. is sterker. Bijv.:

5. —   17—21.

6. 37—31   21—26.

7. 41—37   23—29.

8. 34 : 23   18 : 29.

9. 33 : 24   20 : 29 met voordeel voor Zwart; zie openingsvariant No. III (A.)

6. 28 : 17   11 : 31.

7. 36 : 27   19—24.

9. 33—28!   24—29.

8. 28 : 19   14 : 23

Zie diagram No. 94.

10. 27—21; sterker is o. i. 10. 35—30 enz. met zelfde spel als in openings-variant No. II. Weiss houdt echter meer van dergelijke open standen.

10. —   16 : 27.

11. 32 : 21   10—14.

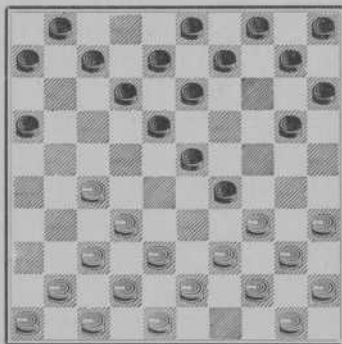
12. 21—16   4—10.

13. 37—32; Wit gaat veld 23 aan-

Stand na 17. 10—14.

No. 94.

Zwart.

Wit.

vallen, om schijf 29 van de Zwarte hoofdmacht af te snijden.

13. —   6—11!

14. 41—37   11—17.

15. 46—41 17—22!

16. 41—36; door het snelle oprukken van de Zwarte schijf 6, is 32—28 nu niet sterk; Zwart slaat dan 17 : 33 en 14 : 23, met voordeel.

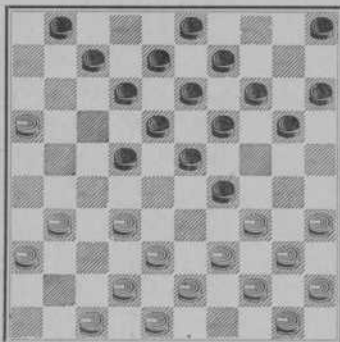
16. — 14—19.

17. 37—31 10—14. Zie diagram No. 95.

Stand na 17. 10—14.

No. 95.

Zwart.

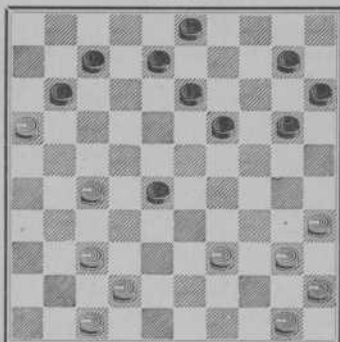

Wit.

Stand na 30. 17 : 28.

No. 96.

Zwart.

Wit.

18. 32—28 de beste.

18. — 22 : 33. Het maakt weinig verschil hoe Zwart slaat.

19. 39 : 28 23 : 32.

20. 34 : 23 19 : 28.

21. 38 : 27 18—22 om Wit 16—11 en 27—21 te beletten.

22. 27 : 18 13 : 22.

23. 44—39 9—13.

24. 43—38 1—6.

25. 31—27 22 : 31.

26. 36 : 27 6—11.

27. 42—37 blijft steeds om schijf 28 heen trekken.

27. — 14—19.

29. 48—42 5—10.

28. 38—33 12—17.

30. 33 : 22 17 : 28. Deze zetten zijn van beide zijden vrijwel gedwongen. Over het algemeen is er van dergelijke partijen weinig te zeggen.

(Zie diagram No. 96.)

31. 42—38 8—12.

32. 27—21 zeer sterk 10—14.

33. 38—33^f een zet te vroeg; eerst 40—34 gaf hier voordeel, Zwart is dan n.l. gedw. tot 33. — 11—17, want bij den volgenden zet dreigt 34. 38—33 en dan zou 11—17 niet meer gaan.

Nu Wit 34. 38—33. 17 : 26.

35. 33 : 22 met eenig voordeel voor Wit.

Natuurlijk had Wit hier de volgende afwikkeling op het oog:

33. 38—33 28—32^f

34. 37 : 28 11—17^f

35. 16—11! 7 : 27.

36. 28—33 19 : 28.

37. 33 : 11 wint.

33. — 19—24!

34. 33 : 22 13—18.

35. 22 : 13 3—8.

36. 13 : 2 20—25.

37. 2 : 30 25 : 43.

Het zetje was hem evenwel ontgaan.

Als volgt forceert Wit nu nog juist de remise:

38. 37—32 43—48 gedw., want Wit 50—44 en 44—33 dreigde.

39. 40—34 48 : 25.

40. 35—30 25 : 27.

41. 21 : 32 en na eenige zetten werd de partij remise.

PARTIJ No. V. gespeeld in een te Amsterdam gehouden wedstrijd, April 1920.

L. Prijs. H. de Jongh.

Wit. Zwart.

(Holl. opening, variant Molimard).

1. 33—28 18—23.

2. 39—33 12—18.

3. 44—39 7—12.

4. 31—27 17—21.

5. 37—31 21—26.

6. 34—30. Sterker is in deze variant 50—44.

6. — 26 : 37.

7. 42 : 31 20—25. In een partij Presburg—Springer (Kampioenschap van Amsterdam 1917), speelde Springer in ongeveer gelijken stand 23—29; de tekstzet echter lijkt ons minstens even sterk.

8. 49—44 25 : 34.

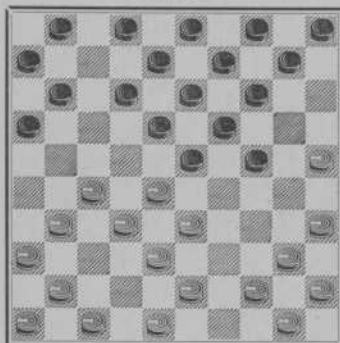
9. 39 : 30 15—20.

10. 30—25 20—24. Zie diagram No. 97. Zwart heeft nu eenig voordeel.

Stand na 10. 20—24.

No. 97.

Zwart.

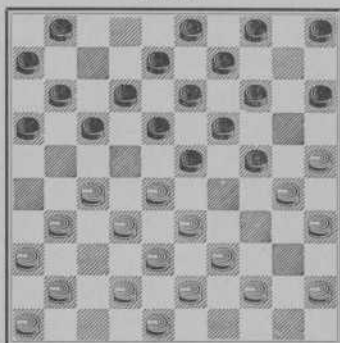

Wit.

Stand na 15. 50—44.

No. 98.

Zwart.

Wit.

11. 44—39 10—15.
 12. 40—34 2—7.
 13. 34—30 12—17.
 14. 47—42 7—12.
 15. 50—44. Zie diagram No. 98.
 15. — 17—21!

Zwart moest deze partij winnen, wilde hij kans houden op de eerste plaats. Vandaar deze zet om het spel onregelmatig te maken. Uit positie-oogpunt verdient echter Z. 1—7 de voorkeur. Zwart heeft voordeel, en slechts door 1—7 wordt dit gehandhaafd. Bijv.: (Zie diagram No. 98).

15. — 1—7.
 16. 41—37 (a.) 17—22.
 17. 28 : 17 11 : 22.
 18. 46—41 24—29.
 19. 33 : 24 23—28.
 20. 32 : 23 18 : 20.

21. 27 : 18 12 : 23 met beter spel.

a.

16. 27—22? 18 : 27.
 17. 31 : 22 14—20.
 18. 25 : 14 19 : 10.

19. 30 : 19 gedw. 23 : 14, met belangrijk voordeel voor Zwart; o. i. is schijf 22 een groote zwakte in de Witte stelling.

16. 31—26! 23—29! De consequentie van den 15en zet, speelde Zwart hier gewoon bijv. 1—7 of 14—20, dan ware 15. — 17—21 een gewone positiefout geweest.

17. 26 : 17 11 : 31.

18. 36 : 27 18—23.

19. 44—40, gespeeld uit vrees voor het oprukken, door vroeg of laat 29—34, met de dreiging 14—20 enz. Deze vrees is evenwel, althans voorloopig, geheel ongegrond. De schijf staat op 44 sterker dan op 40.

19. — 12—17 zoekt een beslissing op den langen Witten vleugel.

20. 39—34. Wit trekt zijn stukken rechts samen en onderschat den aanval links. 41—37 als 20sten zet en later 28—22 is hier veel sterker.

20. — 4—10! zeer sterk; zie Zwart's 23sten zet.

21. 41—37 6—11.

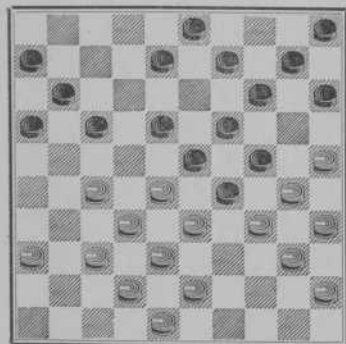
22. 46—41 1—6.

23. 41—36 13—18! Zie diagram No. 99. Deze zet, in vervolg op 20. — 4—10, dwingt Wit tot verdere verzwakking van zijn centrum.

Stand na 23. 13—18.

No. 99.

Zwart.

Wit.

24. 43—39, de beste. (24. 37—31 kan niet door 24. — 18—22, 23 : 12, 17—22, 19 : 26, 12 : 21 en 14 : 23. Voor 24. 36—31 zie studie No. 20.)

24. — 9—13. (8—13 als 24sten zet, zou Wit gelegenheid geven zich uit de omknelling te bevrijden door

25. 27—22 18 : 27.

26. 32 : 12 23 : 43 de beste.

27. 34 : 23 43 : 34.

28. 40 : 20 19 : 39.

29. 45—40 15 : 24.

30. 30 : 8 11—17 de beste.

31. 12 : 21 3—12.

32. 37—31 16 : 27.

33. 31 : 22.

25. 37—31 8—12.

26. 27—22 (Als schijf 5 nu op 4 stond, kon Wit o. a. den volgenden slag maken:

26. 27—21 17 : 37.

27. 32 : 41 23 : 43.

28. 34 : 23 18 : 47.

29. 41—37 43 : 34.

30. 40 : 7 11 : 2.

31. 30—24 19 : 30.

32. 35 : 24 47 : 20.

33. 25 : 5. Zie ook studie
No. 20.)

26. — 18 : 27.

27. 31 : 22, anders slaan kost Wit
een schijf. Bijv.:

27. 32 : 21 17 : 37.

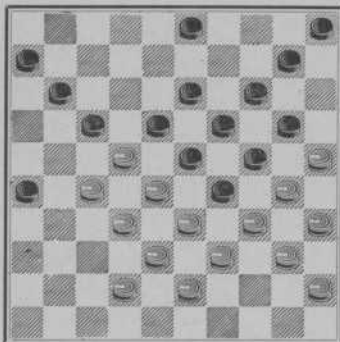
28. 42 : 31 23 : 43.

29. 34 : 23 19 : 28.

Stand na 30. 12—18.

No. 100.

Zwart.

Wit.

30. 30 : 17 11 : 22.

31. 35—30 43 : 34.

32. 30 : 39.

27. — 15—20.

28. 36—31 16—21.

29. 31—27 21—26.

30. 48—43 12—18.

Zie diagram No. 100.

31. 27—21, misschien is het vol-
gende schijffoffer te verkiezen:

31. 42—37 3—9 (a).

32. 37—31 26 : 37.

33. 32 : 41 23 : 21.

34. 34 : 12 17 : 8.

a.

31. — 17—21 is niet
goed door

32. 27 : 7 18 : 27.

33. 32 : 21 23 : 41.

34. 34 : 23 19 : 28.

35. 30 : 8 3 : 1.

36. 33 : 22 26 : 28.

37. 39—33 28 : 48.

38. 40—34 48 : 30.

39. 35 : 4 met eenige remise-
kans.

31. — 18 : 16.

32. 32—27 23 : 21.

33. 34 : 23 19 : 28.

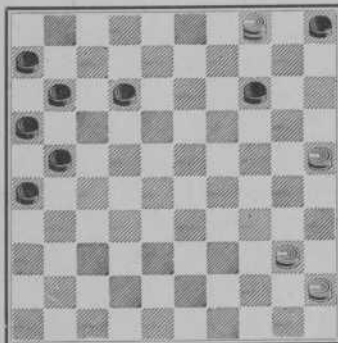
34. 30 : 8 3 : 12.

35. 33 : 22   17 : 28.
 36. 38—32   28 : 48.
 37. 39—34   48 : 30.
 38. 35 : 4. Zie diagram No. 101.

Stand na 38. 35 : 4.

No. 101.

Zwart.

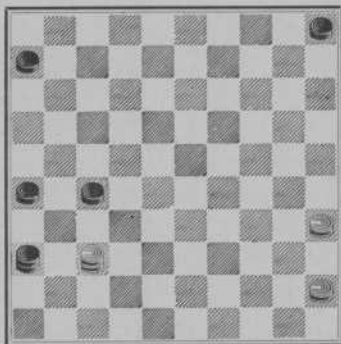

Wit.

Stand na 49. 16 : 27.

No. 102.

Zwart.

Wit.

38. —   14—19!
 39. 25—20 nog het beste, om te trachten een tweede dam te halen.
 39. —   19—23.
 40. 4—18. Schijf 20 mag slechts dam nemen op ruit 4; Wit moest dus toch altijd een tempo verliezen.
 40. —   23—28.
 41. 18 : 1   28—33.
 42. 1—18   33—38.
 43. 20—14   38—42.
 44. 14—9   42—47! Wit mag nu geen tweede dam halen; Zwart speelt dan 11—17 en neemt altijd één dam af.
 45. 18—23   21—27.
 46. 40—35, mag nog steeds geen dam nemen.
 46. —   47—36.

47. 9—3, gedw.; Z. 27—32 en
36 : 4 dreigde.

47. — 27—32.

48. 28 : 37 11—17.

49. 48 : 21 16 : 27.

Zie diagram No. 102.

50. 35—30, hier had Wit kunnen
opgeven; zijn stand is totaal verloren.

50. — 36—47.

51. 30—25 47—15.

52. 45—40 15—10.

53. 37—42 27—32.

54. 42—15 10—4.

55. 40—34 32—37.

56. 34—29 37—41.

57. 15—20 41—46.

58. 20—15. Wit geeft op.

STUDIE No. 20.

Deze studie behoort bij partij No. V. Zie diagram No. 99.

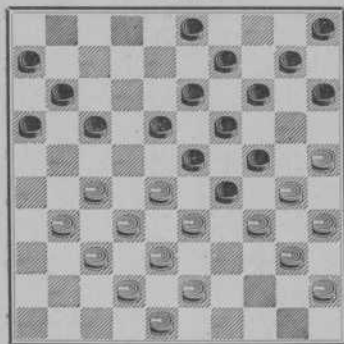
In de partij speelde Wit in dezen stand 24. 43—39. Op 36—31 zouden
de hier volgende varianten ontstaan:

24. 36—31 8—13. Zie diagram No. 103. Wit kan hier twee slagzet-
ten doen, beide echter brengen ze de winst aan den tegenstander. Bijv.:

Stand na 24. 8—13.

No. 103.

Zwart.

Wit.

1°. 25. 27—22 18 : 36.

26. 37—31 36 : 27.

27. 32 : 12 23 : 32.

28. 34 : 23 19 : 39.

29. 30 : 8 32—37!

30. 43 : 34 11—17.

31. 42 : 31 9—13!

32. 8 : 19 14 : 23.

33. 12 : 21 16 : 36 ge-

wonnen.

2°. 25. 25—20 14 : 25.

26. 27—22 18 : 36.

27. 37—31 36 : 27.

28. 32 : 12 23 : 32.

29. 34 : 14 9 : 20!

30. 30 : 8 11—17!

31. 12 : 21 3 : 12.

32. 38 : 27 25—30.

33. 35 : 24 20 : 47 ge-

wonnen.

Wit is dus tot een gewonen positiezet gedwongen en speelt in den stand van diagram No. 103.

25. 31—26 (A.) 18—22.
 26. 27 : 18 13 : 22.
 27. 37—31 de eenige, 16—21.

(Zie diagram No. 104).

Wit is verloren.

Bijv.: 28. 43—39 (42—37 maakt geen verschil en op 31—27 volgt 21—27).

28. — 22—27 (na 28. — 3—8 verliest Zwart door de volgende combinatie:

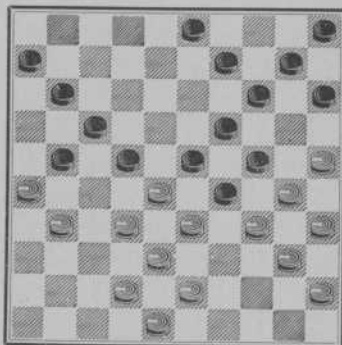
(Zie diagram No. 104).

28. 43—39 3—8.
 29. 25—20 14 : 25.
 30. 32—27 21 : 43. †
 31. 42—37 23 : 41.
 32. 34 : 21 25 : 34.
 33. 40 : 20 15 : 24.
 34. 48—42 43 : 34.
 35. 42—37 41 : 32.
 36. 33—29. †
 37. 31—27 22 : 31.
 38. 26 : 30 gewonnen.
 † 30. — 23 : 43.
 31. 34 : 12 21 : 32 (A, B, C.)
 32. 12 : 21 25 : 34 (D).
 33. 40 : 20 43 : 34.
 34. 48—43 15 : 24.
 35. 33—29. †
 36. 31—27 22 : 31.
 37. 26 : 30 gewonnen.

Stand na 27. 16—21.

No. 104.

Zwart.

Wit.

A.

31. — 17 : 8.
 32. 26 : 28 25 : 34 X
 33. 40 : 20 15 : 24.
 34. 27—21 43 : 34.
 35. 21—16 11—17.
 36. 16—11 17—21.
 37. 11—7 gewonnen.

X.

32. — 43 : 34.
 33. 40 : 20 gewonnen.

B.

31. — 43 : 34.
 32. 27 : 7 gewonnen.

C.

31. — 25 : 34.
 32. 27 : 7 17 : 8.
 33. 40 : 20 gewonnen.

D.

32. — 43 : 34.
 33. 40 : 20 15 : 24!
 34. 30 : 19 32—38.
 35. 42—37 gewonnen.

In den stand van diagram No. 104 heeft Zwart dus gespeeld na Wit
 28. 43—39:

28. — 22—27.
 29. 31 : 22 21—27.
 30. 32 : 12 23 : 43.
 31. 34 : 23 19 : 8.
 32. 30 : 19 43 : 34!
 33. 40 : 29 14 : 34.

A. Zie diagram No. 103.

25. 43—39 18—22.
 26. 27 : 18 13 : 22.
 27. 31—27 22 : 31.
 28. 37 : 26 16—21.
 29. 48—43 (a) 9—13.
 30. 32—27 (b) 21 : 32.
 31. 28 : 37 17—21.
 32. 26 : 17 11 : 22.
 33. 37—31 3—8.
 34. 31—26 (c, d) 22—27.
 35. 42—37 27—31 en wint.

a.

29. 42—37 21—27.
 30. 32 : 12 23 : 41.

31. 34 : 23 19 : 28.
 32. 30 : 19 gedw. 14 : 23.
 33. 33 : 22 3—8.
 34. 12 : 14 10 : 19 haalt dam
 en wint.

b.

30. 42—37 21—27.
 31. 32 : 12 23 : 41.
 32. 34 : 23 19 : 28.
 33. 30 : 8 41—47.
 34. 33 : 22 47 : 2 gewonnen.

c.

34. 31—27 22 : 31.
 35. 33—28 23 : 32.
 36. 38 : 31 6—11.
 37. 34 : 23 19 : 28.
 38. 30 : 19 13 : 24 metenorm
 positievoordeel.

d.

34. 25—20 14 : 25.
 35. 31—27 22 : 31.
 36. 33—28 23 : 32.
 37. 34 : 14 10 : 19.
 38. 38 : 36 25 : 34.
 39. 40 : 20 15 : 24 eveneens
 met belangrijk voordeel voor Zwart.

In de partij speelde Wit in dezen stand 26. 27—22, sterker echter was
 26. 31—26 3—8 (a). Bijv.:

27. 27—21 16 : 27.
 28. 32 : 21 23 : 43.
 29. 34 : 23 18 : 47.
 30. 36—31 43 : 34.

31. 40 : 16 10—14 (b.)
 32. 21 : 3 47—36.
 33. 3 : 20 15 : 24.
 34. 26—21 remise.

a.

26. — 15—20.
 27. 27—22 18 : 27.
 28. 32 : 21 23 : 43.
 29. 34 : 23 43 : 34 (op
 16 : 27 speelt W. 39—34, met dam
 op 4).

30. 40 : 29 19 : 39.
 31. 30 : 8 16 : 27.
 32. 45—40 17—22.
 33. 8 : 28 10—15.
 34. 40—34 39 : 30.
 35. 35 : 24 met voordeel.

b.

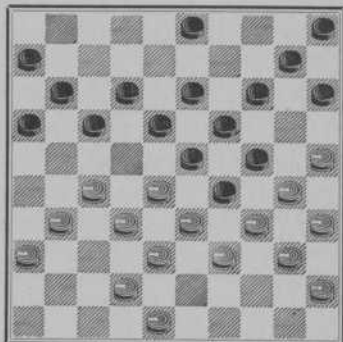
31. — 8—13. (Op 8—
 12, W. 30—24).
 32. 21 : 12 47—36.
 33. 26—21 36 : 7.
 34. 30—24 19 : 30.
 35. 25 : 34 7 : 40.
 36. 45 : 34 en Wit wint nog.
 Aardig zijn de varianten als Wit
 26. 48—43 zou spelen.

(Zie diagram No. 105).

26. 48—43 3—8.
 27. 31—26. (Voor 27—22 zie de
 partij.)
 27. — 15—20.
 28. 36—31 10—15.

No. 105.

Zwart.

Wit.

29. 42—37 17—22. (Inplaats
 van 17—22 is 5—10 niet goed, bijv.:
 30. 28—22 17 : 28.
 31. 33 : 22 11—17 de eenige.
 33. 22 : 11 6 : 17. (Op 16 : 7
 is de stand minstens gelijk.)
 34. 39—33 17—22.
 35. 43—39, met voordeel voor
 Wit).
 30. 28 : 17 11 : 22.
 31. 26—21 6—11 (a).
 32. 21—17 gedw. 12 : 21.
 33. 32—28 de beste 21 : 41.
 34. 28 : 6 8—12.
 35. 6—1 41—47.
 36. 31—27 12—17.
 37. 1—7 de eenige 23—28.

38. 34 : 21 5—10.
 39. 33 : 22 47 : 2 gewonnen.
 a.
 31. — 5—10.
 32. 32—28 23 : 41.

33. 34 : 23 19 : 28. (Op 18 :
 29, W. 27 : 9 en 39—34.)
 34. 30 : 19 13 : 24.
 35. 26—21 22 : 31.
 36. 33 : 2 16 : 27.
 37. 26 : 46.

PARTIJ No. VI,

gespeeld in den wedstrijd om het kampioenschap van Amsterdam,
 27 Juni, 1920.

I. Buitenkant. M. A. Haye.
 Wit. Zwart.

(Holl. opening, Fransch tegengespeeld).

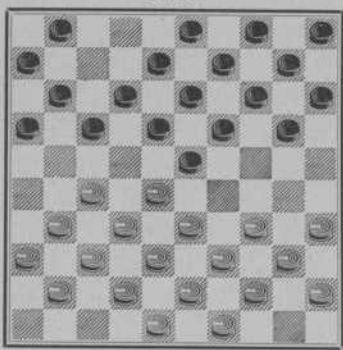
1. 33—28 17—21.

2. 39—33 21—26.

3. 44—39 18—23.

4. 31—27 12—18. (Fabre speelt in deze variant eerst 4. — 11—17,
 enz. Ook ons lijkt dit iets sterker.)

Stand na 10. 46—41.
 No. 106.
 Zwart.

Wit.

5. 37—31 26 : 37.
 6. 42 : 31 7—12.
 7. 47—42 12—17. Zeer
 sterk. (Op 8. 27—22 krijgt Zwart
 voordeel.)

8. 50—44 2—7!

9. 41—37 7—12.

10. 46—41! (Zie diagram No.
 106.)

10. — 20—24. Ster-
 ker is 10. — 1—7. Zwart heeft in
 de opening voordeel behaald,
 doordat hij een tempo gewonnen
 heeft. Door den tekstzet gaat dit
 echter weer verloren. Had Zwart
 10. — 1—7 gespeeld, dan kon hij
 zeer goed met 20—25 antwoord-

den op 11. 34—30 van Wit, en op Wit 11. 27—22 en 12. 31 : 22, dan Z. 12. 16—21. Er dreigt dan 13. — 12—18, 14. 37—31, 15. 31 : 22 en 15. — 19—24, met winst.

Op Wit 13. 36—31, dan Z. 21—27, 14. 23 : 32 en 15. 17 : 26 met belangrijk voordeel.

Op Wit 13. 34—29 krijgt het spel het volgende verloop.

13. 34—29 23 : 34.

14. 40 : 29 gedw. 19—24. (Verder zie Openingsvariant No. IV.)

11. 27—22! Thans zeer goed.

11. — 18 : 27.

12. 31 : 22 12—18! Zwak. Nog steeds was 1—7 sterker.

13. 34—30 18 : 27.

14. 32 : 12 8 : 17.

15. 40—34 23 : 32.

16. 37 : 28. Wit heeft thans belangrijk voordeel. Schitterend is echter de manier, waarop hij dit in winst weet om te zetten.

16. — 13—18. Vrijwel gedw., 3—8 is zeer slecht.

17. 30—25! Belet Z. 19—23.

17. — 16—21.

18. 41—37 1—7.

19. 44—40 7—12.

20. 37—32 9—13.

21. 36—31 4—9.

22. 31—27!! Wit heeft met de laatste zetten zijn stand keurig opgebracht, zoodat er voor Zwart niet veel goeds meer te spelen over blijft.

22. — 11—16! Sterker was 22. 21—26; ook dan krijgt Zwart echter door Wit 23. 42—37 zéér slecht spel.

23. 42—37!! Prachtig gespeeld. Zwart is nu reddeloos verloren. (Zie diagram No. 107).

23. — 6—11. De beste. Zie onderstaande varianten.

23. — 21—26.

24. 34—30 15—20. (A, B, C.)

25. 27—22 18 : 27.

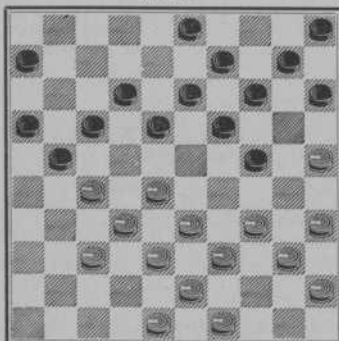
26. 32 : 21 16 : 27.

27. 28—23 19 : 28.

Stand na 23. 42—37.

No. 107.

Zwart.

Wit.

28. 33 : 11   6 : 17.
29. 30 : 8 wint een schijf.

A.

24. —   3—8.
25. 25—20   14 : 34.
26. 40 : 20   15 : 24.
27. 28—22   17 : 28.
28. 32 : 3 en wint.

B.

24. —   17—21.
25. 27—22   18 : 27.
26. 28—23   19 : 28.
27. 30 : 17   21 : 12.
28. 33 : 31 en wint.

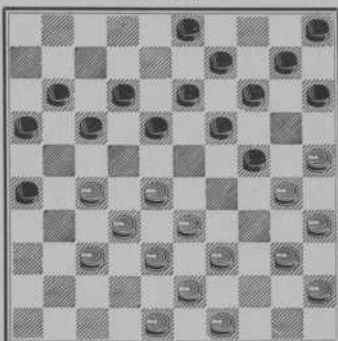
C.

24. —   6—11.
25. 49—44 met hetzelfde spel
als in de partij.

Stand na 24. 21—26.

No. 108.

Zwart.

Wit.

24. 34—30!! Zeer mooi.
24. —   21—26 gedw.

(Zie diagram No. 108).

25. 49—44! Zwak, de Witte stand is echter zoo sterk, dat Wit zich deze fout kan veroorloven.

De volgende mooie winst was hier evenwel mogelijk.

25. 27—22   18 : 27.
26. 32 : 21   16 : 27.
27. 38—32   27 : 29.
28. 28—22   17 : 28.
29. 39—33   28 : 39 off
30. 43 : 23   19 : 28.
31. 30 : 6 en wint.
25. —   3—8! Een blunder, Zwart was echter toch verloren. Bijv.

25. — 17—21. (A. B.)
 26. 27—22 18 : 27.
 27. 28—23 19 : 28.
 28. 30 : 6 en wint.

A.

25. — 18—23.
 26. 25—20 14 : 34.
 27. 40 : 7 11 : 2.
 28. 27—21 16 : 27.
 29. 32 : 12 en wint.

B.

25. — 15—20.
 26. 28—23 (a) 18 : 29.
 27. 40—34 29 : 49.
 28. 27—22 17 : 28.
 29. 32 : 23 19 : 28.
 30. 30 : 6 26—31 of

31. 37 : 26 28—32.
 32. 38 : 27 49 : 24 gedw.
 33. 39—33 24 : 21.
 34. 26 : 17 en wint.
 a. W. 27—22 enz. is niet goed door Z. 28—32 en 9—13 enz.
 26. 25—20 14 : 34.
 27. 40 : 20 15 : 24.
 28. 28—22 17 : 28.
 29. 32 : 3 11—17.
 30. 38—32 17—22.
 31. 48—42 Zwart geeft op, want W. 32—27, 33—29, 39 : 17 en 3 : 40 volgt.

Deze partij is door Wit, behalve de kleine fout bij den 25sten zet, schitterend gespeeld; Zwart kreeg geen kans zich te herstellen.

PARTIJ No. VII, gespeeld te Parijs, in het Internationaal tournooi, 1909.

Ph. L. Battenfeld. F. Bizot.

Wit. Zwart.

(Holl. opening, oude theorie, bij den derden zet door Zwart afgeweken).

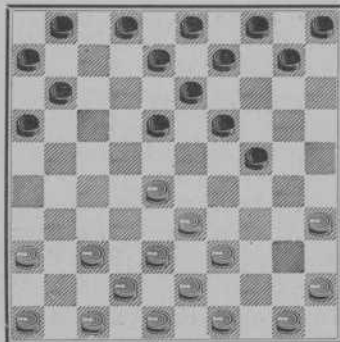
1. 33—28 18—23.
 2. 31—27 20—24.
 3. 34—30 12—18. Hier wijkt Zwart van de theorie af; dit kon hij ook doen door 3. — 13—18, wat sterker is.
 4. 27—22! 18 : 27.
 5. 32 : 12 7 : 18.
 6. 39—33! Nu behaalt Wit geen voordeel. De consequentie van den uitruil zou 6. 30—25 zijn geweest.

- Bijv.:
6. 30—25 23 : 32.
 7. 37 : 28 24—29 om den langen vleugel te ontwikkelen.
 8. 39—33 19—24 de beste.
 9. 44—39 18—22 gedw.
 10. 28 : 17 11 : 22.
 11. 41—37 enz. met voordeel.
 6. — 23 : 32.
 7. 37 : 28 14—20! brengt den langen vleugel nu zeer goed in het spel.

Stand na 10. 15 : 24.

No. 109.

Zwart.

Wit.

8. 44—39, iets sterker was hier toch nog 30—25.

8. — 20—25!

9. 41—37 25 : 34.

10. 40 : 20 15 : 24.

(Zie diagram No. 109).

11. 45—40 10—14.

12. 40—34 1—7.

13. 37—32 7—12.

14. 46—41 5—10.

15. 41—37 10—15.

16. 37—31 15—20, een vreemde zet, sterker is 18—23,

13—18, 9—13, 4—9.

17. 42—37 2—7.

18. 47—42 18—23.

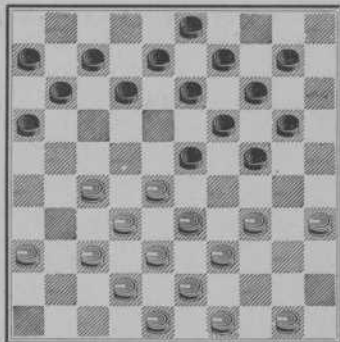
19. 31—37 4—10.

Zie diagram No. 110.

Stand na 19. 4—10.

No. 110.

Zwart.

Wit.

20. 34—30. Vermoedelijk was Wit hier bang voor 23—29, 10—15 en 24—30. Zwart zou dan echter in het nadeel komen. Bijv.:

20. 49—44 23—29.

21. 34 : 23 10—15.

22. 23—18! 13 : 31.

23. 36 : 27 en het verband tusschen Zwart's centrum en langen vleugel is niet te herstellen.

Als Zwart niet offert, doch na 20. 49—44,

20. — 10—15 speelt, dan

21. 34—29 23 : 34

22. 39 : 30 20—25 de beste.

23. 28—23 19 : 39.

24. 30 : 10 15 : 4.

25. 43 : 34 met uitmuntend spel

(Zie diagram No. 110.)

20. — 10—15; sterker is
20—25.

21. 30—25! 24—29. Eerst het centrum en den korten vleugel opbrengen door 12—18, 7—12 en 12—17 was noodzakelijk. Als Zwart 50—44 is niet sterker, terwijl de tekstzet bovendien de inleiding van een combinatie is.

26. — 3—9.

27. 50—45!! 12—18. Zwart bemerkt nu dat zijn Centrum wat zwak staat; hij overziet echter dat het levensgevaarlijk is het thans te gaan versterken.

(Zie diagram No. 111.)

Door

28. 27—22! 18 : 27.

29. 32 : 21 23 : 41.

30. 36 : 47 16 : 27.

31. 38—32! 27 : 40.

32. 45 : 1!! maakt Wit n.l. een onverwacht slot aan de partij.

straks deze noodzakelijkheid inziet, is het te laat.

22. 33 : 24 20 : 29.

23. 39—33! 14—20.

24. 25 : 14 9 : 20.

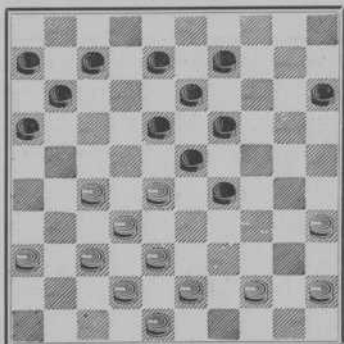
25. 33 : 24 20 : 29.

26. 49—44! zeer mooi gespeeld;

Stand na 27. 12—18.

No. 111.

Zwart.

Wit.

PARTIJ No. VIII. gespeeld in den wedstrijd om het kampioenschap van Nederland; 1919.

H. Hoogland Jr. L. Prijs.

Wit. Zwart.

(Holl. opening, oude theorie, onregelmatig voortgezet).

1. 33—28 18—23.

2. 31—27 20—24.

3. 36—31. Het offer waar Wit nu op speelt is niet sterk, o. i. kan Zwart daarna voordeel behalen, hetgeen we in het verdere verloop der partij zullen aantoonen.

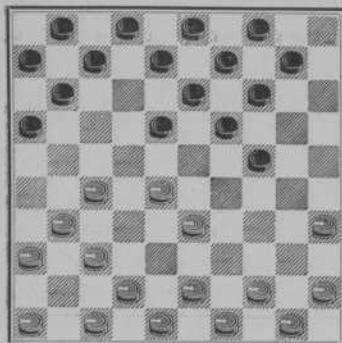
3. — 12—18; sterker is hier 17—21, om de twee om twee na W. 4. 41—36 uit den weg te gaan.

4. 28—22, consequent; doch sterker was 4. 41—36 en daarna 28—22 en 27—21 met eenig voordeel. Daarom nu was Zwart's derde zet niet zoo goed als 17—21.

Stand na 10. 5—10.

No. 112.

Zwart.

Wit.

Op 19. 39—34 zou n.l. 19. — 24—30 enz. volgen, terwijl op 19. 40—34, Z. 14—20 met voordeel zou spelen.

19. 49—44, vrijwel gedwongen, om den rechter vleugel in het spel te brengen.

19. — 14—20!

20. 33—29 gedw. 24 : 22.

21. 27 : 29 13—18.

22. 39—33 19—24.

4. — 17 : 28.

5. 41—36 28—33!

6. 38 : 20 15 : 24.

7. 39—33 10—15! Veel sterker was hier 24—29, 19 : 39, 11—17 en later 17—22 met voordeel.

8. 34—29 23 : 34.

9. 40 : 20 15 : 24.

10. 32—28 5—10.

(Zie diagram No. 112.)

11. 37—32. Sterk was in deze stelling 27—22 en 31 : 22. In dergelijke standen, als Zwart veld 24 bezet heeft, is dit innemen van 22 door Wit zeer goed.

11. — 10—15.

12. 42—38 7—12.

13. 47—42 14—20.

14. 46—41 9—14.

15. 41—37 4—9.

16. 44—39 18—23.

17. 50—44 1—7.

18. 44—40 20—25 zeer

sterk; belet de ontwikkeling van den rechter Witten vleugel.

23. 44—39 9—13. Zwart heeft dit gedeelte uitmuntend gespeeld en heeft Wit nu in een volmaakte hekstelling. (Zie diagram No. 113).

24. 32—28 18—22!

25. 28 : 17 11 : 22!

sterk, doch bovenal zeer kansrijk.

26. 37—32! minder sterk is hier 26. 38—32, door 26. — 13—

18; dreigt 24—30 en 18—23.
 Bovendien kan Wit niet spelen
 27. 32—28 door 24—30 en later
 altijd 18—23, met dam. Ook 26.
 39—34 is niet goed door

26. — 24—30.
 27. 35 : 24 22—27.
 28. 31 : 22 13—18.
 29. 22 : 13 8 : 28.
 30. 38—32 25—30!
 31. 32 : 23 30—35! met
 winst. 30. 38—32 mag dus niet,
 waardoor Zwart de schijfwinst
 handhaaft; bijv.:

30. 43—39 12—18 en
 daarna

31. — 20—24 en 15 : 24.
 26. — 12—18, wel kans-
 rijk, dreigt bijv. 22—27 enz. met
 vrijwel gewonnen stand.

Verder wordt Wit belet 27. 32—28
 te spelen, want dan 27. — 7—11.

28. 28 : 17 11 : 22 (Dreigt
 23—28). Speelt Wit nu

29. 38—32 dan
 29. — 24—30.
 30. 35 : 24 18—23.
 31. 29 : 9 20 : 49.
 32. 9—4 gedw. 49 : 21.
 33. 4 : 27 21 : 47.

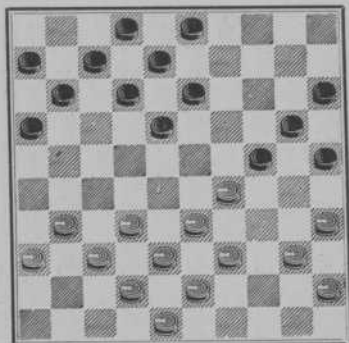
Op 29. 31—27 speelt Z. 3—9 met
 winst en op iederen anderen, 22—27
 met gewonnen stand.

Biedt 12—18 dus kansen, sterker
 was evenwel 26. — 13—18.

Stand na 23. 9—13.

No. 113.

Zwart.

Wit.

27. 31—27 22 : 31.

28. 36 : 27. (Zie diagram No. 114).

Nu blijkt hetgeen we bij Zwart's
 26sten zet opmerkten. Stond thans
 schijf 13 op 12, dan was de Zwarte
 stand zeer voordeelig. Natuurlijk
 kon Wit na 26. — 13—18 ook
 anders spelen: zijn stand bleef ech-
 ter nadeelig.

28. — 7—12.

29. 42—37. Wit staat thans zeer
 goed.

29. — 2—7. Op 29. —
 12—17 speelt Wit 29—23 en 27—22.

30. 32—28 7—11.

31. 28—23 11—17.

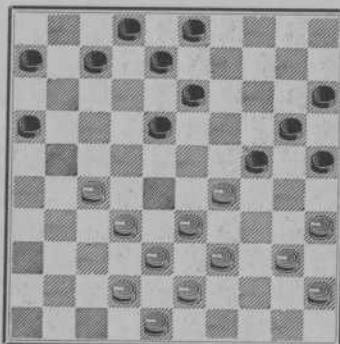
32. 39—34 6—11! Zwak.

Nu komt Zwart sterk in het nadeel,

Stand na 28. 36 : 27.

No. 114.

Zwart.

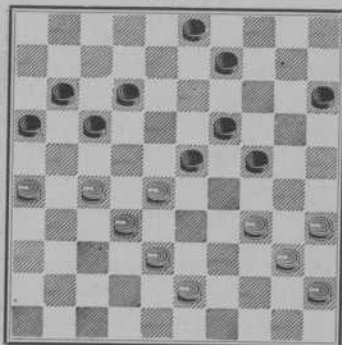

Wit.

Stand na 40. 18—23.

No. 115.

Zwart.

Wit.

32. — 13—19, 20 : 9 en 25 : 14, met ongeveer gelijk spel, was hier aangewezen.

33. 37—31!! Zeer sterk.

33. — 13—19 gedw., daar Wit anders een stuk wint door 23—19.

34. 23 : 14 20 : 9.

35. 29 : 20 25 : 14.

36. 33—28. Prachtig. Isoleert den korten vleugel van Zwart.

36. — 8—13.

37. 31—26. Door de laatste 10 zetten heeft Wit belangrijk voordeel behaald.

37. — 14—19.

38. 38—32 19—24. Nog het beste.

39. 43—38 13—19.

40. 48—43 18—23.

(Zie diagram No. 115).

41. 34—30? Wit kan hier eenvoudig winnen door 27—22, waarna de dreiging 32—27 enz. niet meer te coupeeren is.

41. — 15—20.

42. 30—25 16—21; vrijwel gedwongen.

43. 27 : 29 24 : 42.

44. 25 : 23 42—47. Op 42—48 speelt Wit 43—39 en 40—34 met winst.

45. 40—34 47—24. Op 47—38 speelt Wit 28—22.

46. 32—27. Dreigt 23—19 en 28—22.

46. — 24—2.
 47. 43—38 Vrijwel gedw.
 47. — 2—16. Zwart
 speelt verloren spel.
 48. 38—32. Ook 38—33, 35—30
 en 45 : 34 was hier gewonnen.
 48. — 16—2.

49. 34—30. Dreigt 30—24.
 49. — 3—8.
 50. 30—24 8—13.
 51. 23—18!! 13 : 33.
 52. 32—28!! 33 : 31.
 53. 26 : 37 2 : 30.
 54. 35 : 24. Zwart geeft op.

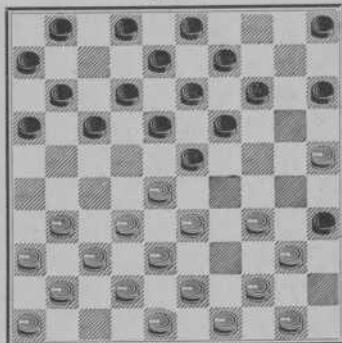
Het eindspel is door Wit zéér goed gespeeld, vooral de slotcombinatie is heel diep en mooi berekend.

PARTIJ No. IX, gespeeld in den wedstrijd om het kampioenschap van Parijs, 23 Mei 1920, tusschen den eersten en derden prijswinnaar.

M. Fabre. I. Weiss.
 Wit. Zwart.

(Holl. opening, onregelmatig tegengespeeld.)

1. 33—28 20—24.
 2. 34—30 18—23.
 3. 40—34 12—18.
 4. 30—25 24—30. Deze uitruil is zeer verouderd en bezorgt
 Zwart een nadeelige schijf op 35. Stand na 12. 10—14.
 5. 35 : 24 19 : 30. No. 116.
 6. 28 : 19 14 : 23. Zwart.
 7. 38—33 7—12.
 8. 42—38 10—14.
 9. 47—42 4—10.
 10. 45—40 belet den afruil
 door 23—28 en 14—20.
 10. — 30—35.
 11. 33—28 14—19.
 12. 39—33 10—14.
 (Zie diagram No. 116.)
 13. 43—39 15—20.
 14. 49—43 20—24.
 15. 50—45 5—10.
 16. 34—29! zeer sterk, ver-
 schaft zich tempi.

Wit.

16. — 23 : 34.
 17. 40 : 20 19—23.
 18. 28 : 19 13 : 15.
 19. 32—28 9—13! belet het
 opkomen van 45 naar 34 door 14—20
 en 13—19.

20. 37—32 14—19.
 21. 41—37 10—14.
 22. 33—29, zeer sterk; komt nu
 belangrijk in het voordeel.

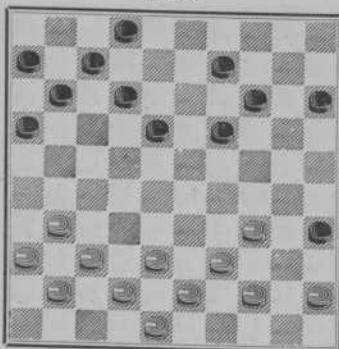
22. — 3—9.
 23. 29—23; o. i. is 29—24 veel
 sterker.

23. — 18 : 29.
 24. 28—22 17 : 28.
 25. 32 : 34 12—18.
 26. 34—29 1—7. (19—24
 mocht natuurlijk niet door W. 27.
 44—40).

Stand na 29. 13—19.

No. 117.

Zwart.

Wit.

27. 46—41 8—12.
 28. 29—24! Deze zet was als drie
 en-twintigsten nog veel sterker ge-
 weest.

28. — 19 : 30.

29. 25 : 34 13—19.

(Zie diagram No. 117).

30. 37—32 2—8.

31. 41—37 11—17.

32. 39—33 14—20.

33. 43—39 18—23.

34. 33—28 17—21. (Wit
 28—22, 44—40 en 34—29 dreigde)

35. 31—27 9—14.

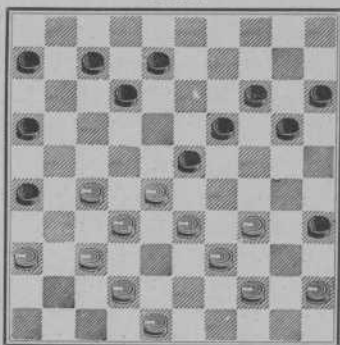
36. 38—33. (27—22 kon natuur-
 lijk niet door 12—17.)

36. — 21—26. (Zie dia-
 gram No. 118.)

Stand na 36. 21—26.

No. 118.

Zwart.

Wit.

37. 44—40. Vroeg of laat moet Wit toch tot dezen afruil overgaan. Door de damdreiging 12—17 na Wit 27—22, heeft Zwart zijn na-deel zeer mooi opgeheven.

37. — 35 : 44.

38. 39 : 50 12—17! Uitmuntend.

Na 38. — 20—24 zou Wit door 39. 27—22 winnen.

Verder dreigt Wit, na bijv. 38. — 8—13, 39. 33—29 met voordeel. De tekstzet echter belet 27—22, door de dam' 16—21 en 20 : 47, terwijl 39. 33—29 door 39. — 7—11 en 17—22 weerlegd wordt.

39. 42—38 7—12.

40. 45—40 (40. 33—29 geeft niet meer dan remise door Zwart 26—31

enz. en daarna 8—12 en 17—22).

40. — 20—24.

41. 50—45 14—20.

42. 27—22, om schijf 36 te ontwikkelen.

42. — 8—13.

43. 22 : 11 6 : 17.

(Zie diagram No. 119).

44. 34—29 23 : 34.

45. 40 : 29 12—18.

46. 36—31 20—25.

47. 29 : 20 15 : 24.

48. 31—27 17—21.

49. 48—43 18—23.

50. 43—39 25—30.

51. 39—34 30 : 39.

52. 33 : 44 13—18.

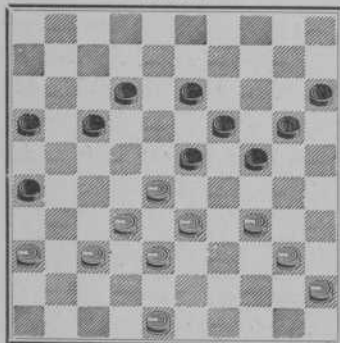
53. 44—39 24—30.

(Zie diagram No. 120).

Stand na 43. 6 : 17.

No. 119.

Zwart.

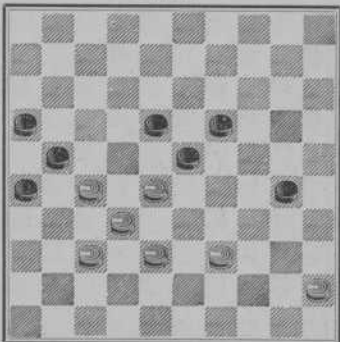

Wit.

Stand na 53. 24—30.

No. 120.

Zwart.

Wit.

54. 38—33, ook het verlokkelijke 45—40 brengt geen winst; Zwart speelt dan 23—29 en Wit mag nergens achterloopen door de dreigende meerslagen.

54. — 19—24 gedw., doch juist sterk genoeg om remise te maken.

55. 28 : 19 24 : 13.

56. 45—40. (Op 33—29 speelt Z. 13—19 en Wit mag niet 29—24, door Zwart 30—34.)

56. — 13—19.

57. 37—31, met remise na enkele zetten.

Terecht zegt Dambrun, uit wiens blad wij deze partij overnemen, dat het minder goede resultaat van Weiss in dit toernooi (hij behaalde 12 punten tegen Fabre 15 en Bizot 14) de ondergang beteekent van zijn school.

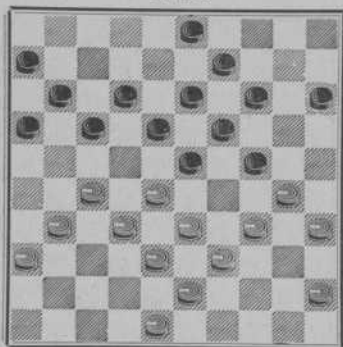
Weiss, de grootste slagspeler der wereld, die gedurende 18 jaar ongeslagen wereldkampioen was, heeft zich na zijn nederlaag te Rotterdam in 1912, niet weer aan het hoofd der dammers kunnen stellen. Bijna in ieder toernooi na dien tijd, moest hij de meerderheid der positiespelers erkennen.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Partijfragmenten en Slagzetten.

No. 121.

Zwart.

Wit.

No. 1.

In een te Marseille gespeelde matchpartij kwam de volgende stand voor.

J. de Haas. Dr. A. Molimard
Wit. Zwart.

Zwart aan zet, heeft moeilijk spel. 14—20 kan n.l. slecht op door W. 30—25 en Zwart heeft geen goed tempo. Als volgt echter brengt Molimard schijf 14 zeer sterk in het spel:

1. — 24—29!
2. 33 : 24 14—20!!

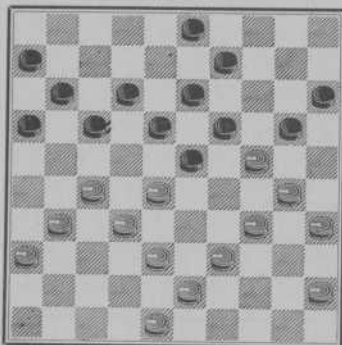
De stand van diagram No. 122 is nu ontstaan.

Wit moet nu het stuk teruggeven, daar hij anders nadeel krijgt; bijv.:

3. 45—40 20 : 29.
 4. 39—33 (op iederen anderen volgt 4. — 9—14 met voordeel.)
 4. — 17—21!
 5. 33 : 24 21—26!!
 6. 30—25 gedw. 19 : 39.
 7. 28 : 17 26 : 28.
 8. 43 : 34 11 : 31.
 9. 36 : 27 28—32!!! wint een schijf.

No. 122.

Zwart.

Wit.

No. 2.

Uit een te Amsterdam gespeelde partij.

C. J. Lochtenberg. B. Springer Jr.

Wit.

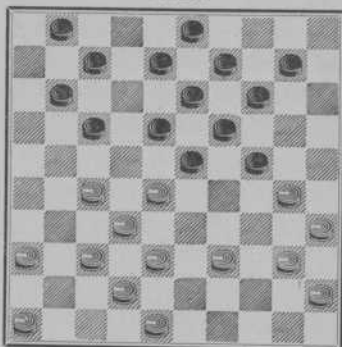
Zwart.

Oogensijnlijk is 24—29 hier zeer sterk, bijv.:

1. — 24—29.
 2. 39—33 29—34
 3. 30 : 39 gedw. 23—29 en 18—22.
 1. — 24—29.
 2. 40—34 29 : 40.
 3. 45 : 34 18—22 en 19—23.
 1. — 24—29.
 2. 30—24; oppervlakkig beschouwd met dam door

No. 123.

Zwart.

Wit.

2. — 29 : 20.
 3. 28—22 17 : 28.
 4. 39—33 28 : 39.
 5. 40 : 34, of schijfwinst door:
 2. — 19 : 30.
 3. 35 : 33, nu Zwart echt r
 3. — 23—29! en 18—
 22 met winst.

Het was voor Zwart dus wel ver-
 leidelijk in den diagramstand 1. —

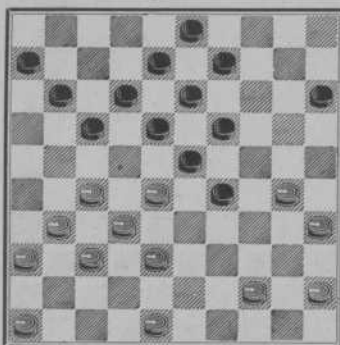
24—29 te spelen, toch echter is deze
 zet niet goed want Wit zou dan
 winnen als volgt: (Zie diagram No.
 123.)

1. — 24—29.
 2. 28—22 17 : 28.
 3. 30—24 29 : 20 gedw.
 4. 39—33 28 : 39.
 5. 40—34 gewonnen.

No. 3.

Eenige zetten later kwam deze partij in den volgenden stand:

No. 124.
 Zwart.

Wit.

7. 31 : 22 8—12 dreigt 12
 —18 en 29—33.
 8. 30—25 dus gedwongen.
 8. — 6—11 en wint
 bij den volgenden zet een schijf.

B.

4. 30—25 29—34.

Zwart aan zet speelde:

1. — 17—22.
 2. 28 : 17 11 : 22 Wit
 lokkend tot 3. 44—39! 12—17!
 (dreigt 19—24).
 4. 39—33 (A., B.) 19—24.
 5. 30 : 28 9—14.
 6. 33 : 24 22 : 42.
 7. 27—22 18 : 38.
 8. 37—32 38 : 27.
 9. 31 : 11 6 : 17.
 10. 48 : 37 14—20 wint
 een schijf.

A.

4. 27—21 17 : 26.
 5. 39—33 22—28.
 6. 33 : 22 gedw. 18 : 27.
 5. 39 : 30 19—24.
 6. 30 : 28 22 : 42.
 7. 27—22 18 : 38.
 8. 37—32 38 : 27.
 9. 31 : 11 6 : 17.
 10. 48 : 37 met zeer voordeel-
 eindspel. Ook 4. — 29—33 was zeer
 sterk als antwoord op 4. 30—25.

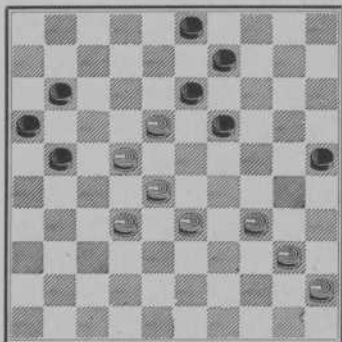
No. 4.

No. 125.

Zwart.

Wit wint hier door den eigenaardigen kaatsingzet:

22—17, 34—30 en 28 : 6.

Wit.

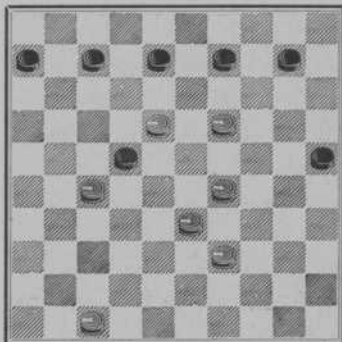
No. 5.

No. 126.

Zwart.

Belinfante won hier met Wit
zeer geestig door:

1. 19—13	8 : 19 gedw.
2. 29—23	19 : 28 „
3. 18—12	7 : 18 „
4. 47—42	22 : 31 „
5. 33 : 15.	

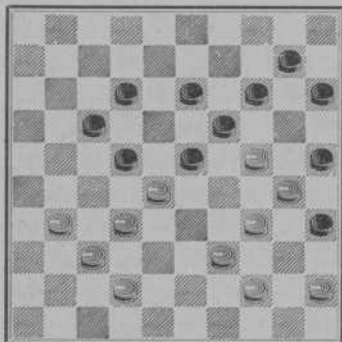

Wit.

No. 6.

No. 127.

Zwart.

Wit.

Van nevenstaand diagram is de stand eenigszins onnatuurlijk; de afwikkeling echter is heel aardig.

Wit.   Zwart.

1.	24—20	15 : 24
2.	34—29	23 : 43 (A.)
3.	44—39	geestige zet. 22:44.
4.	42—38	25 : 34.
5.	38 : 7.	

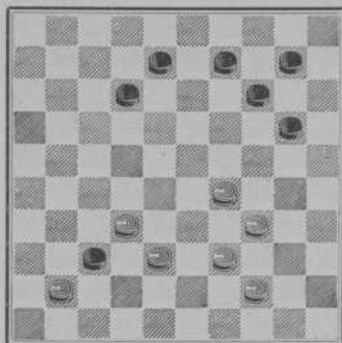
A.

2.	—	25 : 43.
3.	29 : 7	22 : 33.
4.	42—38	33 : 42.
5.	37 : 39.	

No. 7.

No. 128.

Zwart.

Wit.

Economischer stand voor den Turkschen slag dan van diagram No. 128 is vermoedelijk niet mogelijk.

Wit.   Zwart.

1.	32—28	37 : 46.
2.	39—33	46 : 19 gedw.
3.	29—23	19 : 29.
4.	33 : 2	en wint.

No. 8.

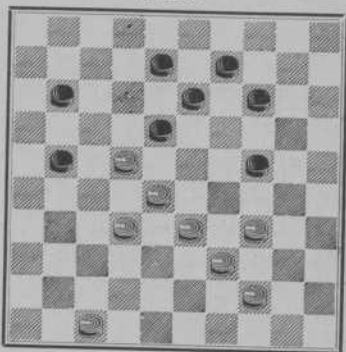
In een in Cafe „De Ijsbreker” gespeelde partij redde H. de Jongh, met Wit, zich door het volgende handigheidje:

	Wit.	Zwart.
1.	32—27	21 : 23
2.	33—29	18 : 27 gedw.
3.	29 : 18	13 : 22.
4.	34—29	24 : 33.
5.	39 : 6.	

Van dezen stand is ook Studie No. I, Hoofdstuk I, afgeleid.

No. 129.

Zwart.

Wit.

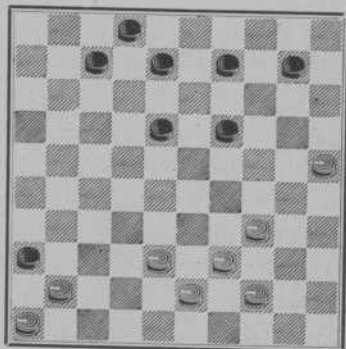
No. 9.

Tot slot van dit hoofdstuk een aardige combinatie op de lange lijn:

	Wit.	Zwart.
1.	25—20	36 : 47.
2.	46—41!	47 : 49.
3.	20—14	49 : 46.
4.	14 : 5 en wint.	

No. 130.

Zwart.

Wit.

REGLEMENT VOOR HET DAMSPEL.

Het reglement bevat de geldige bepalingen omtrent:

1. den opzet van het spel;
2. den loop der stukken;
3. het slaan;
4. het eindspel;
5. onregelmatigheden in het spel;
6. den uitslag van het spel;
7. notatie en tijd-contrôle.

§ I. DE OPZET.

ARTIKEL I.

Het damspel wordt gespeeld tusschen twee personen of groepen, genaamd de spelers, op een vierkant bord van honderd velden, verdeeld in tien rijen, elk van tien velden om het andere licht en donker gekleurd.

ART. 2.

De schuine kleurlijnen op het bord duiden de richting aan, waarin de stukken zich bij het spel bewegen.

ART. 3.

Er wordt gespeeld op de donkere velden. Men kan echter bij onderling goedvinden ook op de lichte velden spelen.

ART. 4.

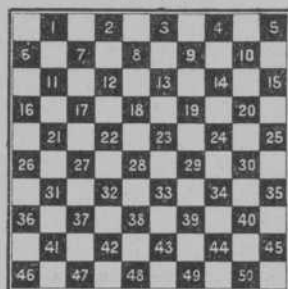
Het bord wordt tusschen de beide spelers geplaatst zóó, dat de lange lijn van de bespeelde velden uitgaat van de linkerzijde van elken speler.

ART. 5.

De velden, waarop men speelt, worden gerekend van 1 tot 50 genummerd te zijn, ook al staan die nummers er niet op vermeld.

Deze nummering is als volgt. Boven links 1, verder naar rechts 2, 3, 4 en 5. Tweede lijn links 6, enz., zoodat 50 onderaan rechts eindigt. (Zie genummerd diagram.)

No. 131.

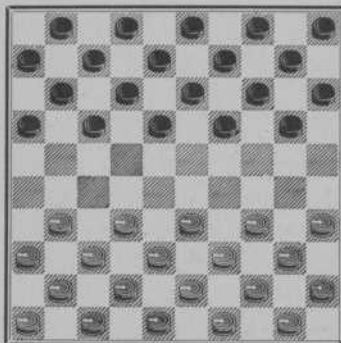

ART. 6.

Het spel vangt aan met twintig witte schijven op de velden 31 tot 50 tegen twintig zwarte op de velden 1 tot 20, in zoverre het verleenen van voorgift daarop geen uitzondering maakt.

No. 132.

Zwart.

Wit.

Is in dezen stand Wit aan zet dan kan de dam van 38 naar 42, 47, 32, 27, 21, 16, 43, 49, 33, 29, 24, 20 en 15.

Is Zwart evenwel aan zet dan wint hij door 22—27; de witte dam moet nu slaan naar 8, (38 : 8) en zwart wint door 3 : 12.

ART. 12.

Aanraken is spelen van elk eigen speelbaar stuk, uitgezonderd bij het op zijn plaats zetten van stukken, die scheef of niet op de juiste plaats staan, mits men daarvan vooraf kennis geeft.

Zoolang een schijf of dam nog niet is losgelaten, staat het den speler vrij, deze naar links of rechts te verplaatsen, als daar open velden zijn.

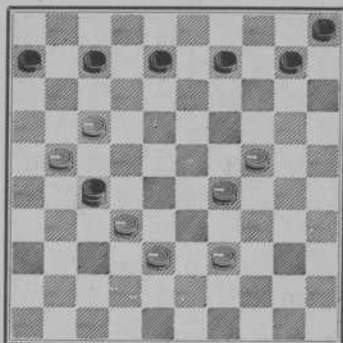
§ 3. HET SLAAN.

ART. 13.

Slaan is verplichtend en elke volledige slag geldt voor één zet. De schijf springt daarbij over één of meer vijandelijke stukken, telkens op het naaste veld zich bevindend, met een open veld er achter in den loop van den slag. De dam slaat op gelijke wijze de in haar loop vrij staande vijandelijke stukken telkens met minstens een open veld er achter.

No. 135.

Zwart.

Wit.

In dezen stand is wit aan zet en kan nu als volgt spelen:

Wit.   Zwart.

29—23   27 : 16.

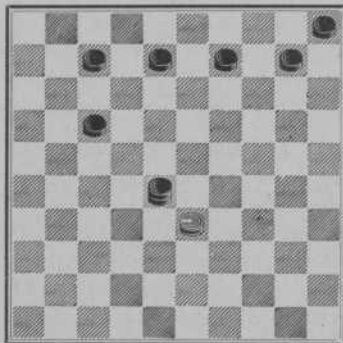
17—11   6 : 17.

38—33!! Men bekijke dezen stand nu eens goed. De zwarte dam kan nu op verschillende manieren slaan; b.v. over de schijven 32, 33 en 28 of 29, dus 3 stukken. Ook kan zwart drie stukken slaan over de schijven, 33, 39 en 23. Zwart *moet* echter 4 schijven slaan, n.l. over 32, 39, 24 en 23. Thans *moet* zwart echter rusten, daar schijf 32 reeds geslagen is en deze dus niet nog eens geslagen mag worden.

Door deze bepaling is de, in dit voorbeeld gedemonstreerde slag mogelijk, die „Coup de Turc” genoemd wordt, omdat dit systeem slag het eerst werd toegepast door den Franschman Turc. Zwart heeft dus den bovengenoemden slag gemaakt; zie diagram No. 136.

No. 136.

Zwart.

Wit.

Hierna moet wit met zijn eenige overgebleven schijf van 33 naar 15 slaan en wint precies op den zet. Dit noemt men in damtaal: „Op tempo winnen.”

ART. 14.

Elke slag moet regelmatig stuk voor stuk worden aangetoond, waarbij men

wel meermalen over hetzelfde open veld mag gaan, maar niet ten tweeden male over hetzelfde stuk. Tijdens het slaan mogen de vijandelijke stukken niet van het bord genomen worden. Dit geschiedt *na* den slag.

ART. 15.

De meeste stukken moeten geslagen worden; dam of schijf gelden daarbij als van gelijke waarde en men slaat bij gelijk aantal op slag staande stukken naar verkiezing met dam of schijf.

§ 4. HET EINDSPEL.

ART. 16.

Als in een eindspel wederzijds driemaal achter elkaar dezelfde zetten zijn gedaan, of een voorgaande stand tweemaal is teruggekeerd, wordt het spel voor remise gehouden.

ART. 17.

Zoodra een spel komt te staan met drie dammen tegen één dam, mogen er met inachtneming evenwel van art. 16, nog tien zetten gedaan worden — of zoo de speler met één dam de lange lijn bezet, slechts 3 — waarbij de bezitter van één dam begint te tellen. Is er daarna geen beslissing, dan is het spel remise, tenzij de speler met 3 dammen onmiddellijk kan aantoonen, dat er winst zit in zijn spel. In dit geval moet het afspel worden toegestaan.

ART. 18.

Als een speler een dam en twee schijven heeft, of twee dammen en een schijf, dan kan de tegenspeler, zoo hij alleen een dam heeft, die schijf of schijven tot dam kronen, welke handeling niet gelden zal voor een zet. Daarna wordt gespeeld als in art. 17 omschreven. Indien de speler met de enkele dam de schijf of schijven niet wil kronen en hij bij machte is om te beletten, dat zij de damlijn bereiken, dan moeten wederzijds nog tien zetten gedaan worden. Blijkt daarbij, dat de damlijn niet kan worden bereikt, dan is het spel remise.

§ 5. ONREGELMATIGHEDEN.

ART. 19.

Wanneer het bord verkeerd ligt, is het spel ongeldig, tenzij zulks eerst blijkt, nadat reeds meer dan vijf zetten zijn gedaan.

ART. 20.

Heeft een speler, in plaats van eigen stuk, een stuk van den tegenspeler opgespeeld en losgelaten, of wel na een slag te veel, te weinig of verkeerde stukken van het bord genomen, of zelfs een slag in het geheel niet uitgevoerd, maar een ander stuk gespeeld, of eindelijk, indien door een speler een of meer stukken verkeerdelijk van het bord worden genomen — in al deze gevallen kan de tegenspeler vorderen, dat dit zoo blijft en als een gedane zet gelden zal, of wel, dat de stand geheel en al hersteld en in het eerste geval opnieuw gespeeld of in de andere gevallen juist geslagen en weggenomen wordt.

ART. 21.

Elke begane onjuistheid moet onveranderd blijven en is aan geen herstel meer onderhevig, zoodra beantwoord door een tegenzet van den anderen speler (behoudens de bepaling in het eerste deel van artikel 19).

ART. 22.

Het is niet geoorloofd om onder het spel wenken of aanwijzingen te geven, of iets te doen wat hinderlijk kan zijn voor speler of spelers.

§ 6. DE UITSLAG.

ART. 23.

Het spel is verloren voor den speler, die, aan de beurt zijnde, in een der navolgende gevallen verkeert.

- 1°. geen stuk meer over heeft of vast gezet is;
- 2°. de stukken dooreen werpt;
- 3°. het spel opgeeft;
- 4°. het spel in den steek laat of weigert door te spelen;
- 5°. zich niet houdt aan dit reglement;
- 6°. in tijdoverschrijding vervalt volgens art. 26.

In al deze gevallen geldt het spel voor den anderen speler als gewonnen.

ART. 24.

Het spel is remise in de daartoe leidende, bij art. 16, 17 en 18 omschreven gevallen, en alle andere, waarin geen der beide spelers winst behaalt. Voorts

kunnen met wederzijdsch goedvinden de spelers een nog niet geëindigd spel voor remise verklaren, behoudens recht en billijkheid tegenover derden, waaromtrent bij wedstrijden de leider beslist.

§ 7. NOTATIE EN TIJD-CONTRÔLE.

ART. 25.

Voor het noteeren van spelen en standen wordt de nummering van het bord gebruikt, in art. 5 vermeld.

ART. 26.

In geval bij wedstrijden gebruik wordt gemaakt van wedstrijdklokken, moet elke speler minstens zooveel zetten per uur doen, als bij regeling is bepaald. Doet men in het eerste uur meer zetten, dan komen deze ten goede in het tweede uur, enz.

Voor wie minder doet dan het vereischte aantal zetten, is na verstrijken van het uur het spel verloren. Als grondslag dienen 25 zetten per uur.

Er dient naar juiste tijdsbepaling voor elken speler zooveel mogelijk te worden gestreefd en eveneens van de commissie van den wedstrijd een waarschuwing uit te gaan in geval bij tijdnood het uur weldra verstrijken zal.

SLOTARTIKEL.

Bij wedstrijden worden eventueele geschillen aangehouden tot aan het einde van den wedstrijd.

Dit deeltje is hoofdzakelijk gewijd aan de Hollandsche opening.

De niet behandelde varianten vindt men in het hoofdstuk Geanalyseerde partijen, terwijl een zeer belangrijk antwoord op 1, 33—28, n.l. 1. — 20—25, in het tweede deel wordt opgenomen. Ook Varianten en Studies in de overige openingen, alsmede partijen in deze openingen gespeeld, zullen we in de beide overige deeltjes plaatsen.

INHOUD.

HOOFDSTUK I.

	Blz.
STUDIES	3

HOOFDSTUK II.

DE OPENINGEN, HOLLANDSCHE OPENING	19
---	----

HOOFDSTUK III.

STUDIES BETREKKING HEBBENDE OP VARIANTEN DER HOLLANDSCHE OPENING	43
--	----

HOOFDSTUK IV.

GEANALYSEERDE PARTIJEN IN DE HOLLANDSCHE OPENING	61
--	----

HOOFDSTUK V.

PARTIJFRAGMENTEN EN SLAGZETTEN	96
--	----

HOOFDSTUK VI.

REGLEMENT VOOR HET DAMSPEL	102
--------------------------------------	-----

- 90 DAMPARTIJEN. gespeeld in Augustus 1912 te Rotterdam voor het wereldkampioenschap, samengesteld door de commissie van dezen internationalen wedstrijd en uitgegeven in opdracht van den Nederlandschen Dambond, met portret van den wereldkampioen H. HOOGLAND JR. (Utrecht) en een groep der deelnemers en commissieleden. f 0.50
- J. DE HAAS, Kampioen van Nederland en PH. L. BATTÉFELD, President van het V. A. D. (Vereenigd Amsterdamsch Damgenootschap). VOOR HET DAMBORD. Met figuren in den tekst. 202 blz. Ing. f 1.25. Geb. f 1.75
- , HET DAMSPEL. Theorie en practijk, met portret van de schrijvers en talrijke figuren in den tekst. In linnen band f 3.75. Ing. f 1.25. Geb. f 1.90
- F. C. HEMMES, DIVERSE DAMBORDSPELEN, Dammen, Die verliest, die wint, of qui perd gagne, Friesch dammen of Spaansch-Poolsch dammen, Wolf en schaap of vijf tegen een, 't Molen- of Negenspel. f 0.30
- I. MEYER, DAMMEN, Derde druk. f 0.50
De derde druk van dit boekje is nog met 10 vraagstukjes uitgebreid, alle ontleend aan partijen van den jongsten tijd, waaronder eenige van de laatst gehouden wedstrijd om het kampioenschap van Nederland, October 1919. Een toevoeging, die de waarde van dit degelijke boekje, dat als een voortreffelijke handleiding mag worden gequalificeerd, nog aanmerkelijk verhoogt. *Dagblad van Rotterdam.*
- B. SPRINGER JR. en HERMAN DE JONGH, DAMMEN, Damstudies en analyses. Eerste deeltje f 1.50.
Compleet in 3 deelen.

UITGAVEN G. B. VAN GOOR ZONEN - GOUDA.

DAMUITGAVEN

DAMBRIEFKAARTEN 25 stuks f 0.35, 50 stuks f 0.65, 100 stuks f 1.25

DAMDIAGRAMMEN op papier, 50 stuks f 0.35, 100 stuks f 0.65

Voor probleemcomponisten, evenals voor hen, die correspondentiepartijen spelen, voldoen deze briefkaarten aan een bepaalde behoefte. Ook de diagrammen op papier van flink formaat lijken ons voor ieder, die problemen maakt of analyseert, onmisbaar. *De Telegraaf.*

90 DAMPARTIJEN, gespeeld in Augustus 1912 te Rotterdam voor het wereldkampioenschap, samengesteld door de commissie van dezen internationalen wedstrijd en **uitgeschreven in opdracht van den Nederlandschen Dambond**, met portret van den wereldkampioen H. HOOGLAND JR. (Utrecht) en een groep der deelnemers en commissieleden. gr. 8° (24 × 16) 58 blz. f 0.50

Voor hen, die voor het spel veel liefhebberij bezitten, is dit boekje onmisbaar. Zij kunnen genieten van de werkelijk „meesterlijk“ gespeelde partijen, terwijl de luttel prijs, zeer zeker geen bezwaar kan opleveren. *De Maasbode.*

J. DE HAAS en PH. L. BATTEFELD, President van het V. A. D. (Vereenigd Amsterdamsch Damgenootschap). **VOOR HET DAMBORD**. 16° (16,5 × 12,5) met figuren in den tekst. 202 blz. Ing. f 1.25. Geb. f 1.75

Dit is nu eens een boek, dat door iedereen dammer, en door een ieder, die het worden wil, van harte welkom zal worden geheeten. *De Telegraaf.*

HET DAMSPEL. Theorie en practijk, met portret van de schrijvers en talrijke figuren in den tekst. 8° (21 × 16) 459 blz. Ing. f 1.25. Geb. f 1.90

Van begin tot het einde is het belangrijk en vooral uit de theorie spreekt een diepgaande studie als de vrucht van jarenlange practische ervaring in het edele spel.

Een vraagbaak voor iederen dammer!"

Revue der Sporten.

F. C. HEMMES, DIVERSE DAMBORDSPELEN, Dammen, Die verliest, die wint of qui perd gagne. Friesch dammen of Spaansch-Poolsch dammen, Wolf en schaap of vijf tegen een, 't Molen- of Negenspel, kl. 8° (16,5 × 12,5) 105 blz. f 0.30

I. MEYER, DAMMEN. Derde druk 8° (18 × 11) 52 blz. f 0.50

Een aardig, beknopt, populair en goedkoop werkje. *De Nieuwe Courant.*

B. SPRINGER JR. en HERMAN DE JONGH, DAMMEN, Damstudies en analyses. 8° (21 × 15) 96 blz. Eerste deel f 1,50
Compleet in drie deelen.

:: **G. B. VAN GOOR ZONEN** **COUPE**